

سُورَةُ النَّجْمِ

सुहोःसु ५३

आन-आतुषु

سُورَةُ النَّجْمِ
សូរ៉េពោះត្តិ ៥៣ អាន់-ណាច្ចម

"អាន់-ណាច្ចម" ប្រែថា "ផ្កាយ" មាន ៦២ អាយ៉ាស្ក់ ។

សូរ៉េពោះត្តិទី ២៣ យោលតាមលេខរៀងដែលអល់ឡោះហ្គ័ដាដាក់ចុះមក ។ អល់ឡោះហ្គ័ដាបានដាក់ សូរ៉េពោះត្តិនេះចុះមកនៅឯម៉ាកកាស្កូ ។

ប្រសិទ្ធភាព

ابْنُ أَبِي عَدِيٍّ: بِإِسْنَادِهِ، عَنْ يَزِيدَ بْنِ خَلِيفَةَ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، قَالَ: «مَنْ كَانَ يُدْمِنُ قِرَاءَةَ النَّجْمِ فِي كُلِّ يَوْمٍ، أَوْ فِي كُلِّ لَيْلَةٍ، عَاشَ مَحْمُودًا بَيْنَ النَّاسِ، وَ كَانَ مَعْمُورًا لَهُ، وَ كَانَ مَحْبُوبًا بَيْنَ النَّاسِ.»** (ثواب الأعمال : صَفْحَة ١١٦ ، البرهان في تفسير القرآن الجزء ٥ : صَفْحَة ١٨٥)

អ៊ីបនូ បាបាវ៉ៃហ្គ័បានថ្លែងយោលតាមបណ្តាញព័ត៌មានលោកតមកពីយ៉ាស៊ីដូ ប៊ិន ខ័លីហ្វាស្កូ តមកពីអាហ្វិ អុប្បុលឡោះហ្គ័ដា^{صلوات الله عليه}ដែលមានវចនៈថា៖ «អ្នកណាធ្លាប់តែសូត្រសូរ៉េពោះត្តិ អាន់-ណាច្ចម រៀងរាល់ថ្ងៃ ឬរៀងរាល់យប់ អ្នកនោះនឹងរស់នៅជាបុគ្គលដែលមនុស្សម្នាគោរព ជាបុគ្គលដែលគេអភ័យឲ្យ ជាបុគ្គលជាទីស្រឡាញ់ម្នាក់របស់មនុស្សម្នា ។» (ثواب الأعمال: 116)

***

وَ مِنْ (خَوَاصِّ الْقُرْآنِ): رُوِيَ عَنِ النَّجَّيِّ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) أَنَّهُ قَالَ: «مَنْ قَرَأَ هَذِهِ السُّورَةَ أَعْطَاهُ اللَّهُ عَشْرَ حَسَنَاتٍ بَعْدَ مَنْ صَدَّقَ بِمُحَمَّدٍ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ)، وَ مَنْ كَتَبَهَا فِي جِلْدٍ نَمْرٍ وَ عَلَّقَهَا عَلَيْهِ، قَوِيَ قَلْبُهُ عَلَى كُلِّ سُلْطَانٍ دَخَلَ عَلَيْهِ.»** (خَوَاصِّ الْقُرْآنِ ، البرهان في تفسير القرآن الجزء ٥ : صَفْحَة ١٨٥)

សាត្រា ខ័រ៉ាស្កូ អាល់-តូរអាន ចែងថា គេបានធ្វើសេចក្តីរាយការណ៍តមកពីព្រះសាស្តា^{صلوات الله عليه}ដែលមានព្រះវចនៈថា៖ «អ្នកណាសូត្រសូរ៉េពោះត្តិនេះ (អាន់-ណាច្ចម) អល់ឡោះហ្គ័ដានឹងប្រទានរង្វាន់ឲ្យអ្នកនោះស្មើនឹងចំនួនបុគ្គលដែលព្រមស្មោះស្ម័គ្រចំពោះមហ្វាម៉ាដូ^{صلوات الله عليه} ។ អ្នកណាសរសេរសូរ៉េពោះត្តិនេះលើស្បែកខ្លាហើយពាក់វា អ្នកនោះនឹងមានសេចក្តីក្លាហាន ហ៊ានពុះពារអាជ្ញាធរដែលខ្លួនប្រឈម ។»

(خواص القرآن)

***

وَ قَالَ الصَّادِقُ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): «مَنْ كَتَبَهَا عَلَى جِلْدِ نَمْرٍ وَ عَلَّقَهَا عَلَيْهِ، قَوِيَ بِهَا عَلَى كُلِّ شَيْطَانٍ، وَ لَا يُخَاصِمُ أَحَدًا إِلَّا قَهْرُهُ، وَ كَانَ لَهُ الْيَدُ وَ الْقُوَّةُ بِإِذْنِ اللَّهِ تَعَالَى.»** (خواص القرآن «مخطوط»: ٩ : صَفْحَة ٩ ، البرهان في تفسير القرآن الجزء ٥ : صَفْحَة ١٨٥)

អាល់-ស្ម័ឌីកូ^{صلوات الله عليه} មានវចនៈថា៖ «សរសេរសូរ៉េពោះត្តិនេះលើស្បែកខ្លានឹងធ្វើឲ្យបុគ្គលមានសេចក្តីក្លាហានទៅប្រឈមនឹងអាជ្ញាធរ ។ អ្នកណាមួយឈ្លោះជាមួយបុគ្គលនោះ អ្នកនោះនឹងចាញ់បុគ្គលនោះ

អ្នកនោះនឹងឈ្នះ នឹងមានកម្លាំងអាស្រ័យការអនុញ្ញាតរបស់អល់ឡោះហ្ន៎ («مخطوط») 1»

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

ដោយនូវព្រះនាមអល់ឡោះហ្ន៎ ព្រះដ៏មានព្រះមេត្តាធម៌ ព្រះដ៏មានព្រះមេត្តាករុណាប្រណី ។

وَالنَّجْمِ إِذَا هَوَىٰ ﴿١﴾

១. [អញសូមស្ស៊ីច]ចំពោះផ្កាយពេលវាចុះមក

مَا ضَلَّ صَاحِبُكُمْ وَمَا غَوَىٰ ﴿٢﴾

២. មិត្តរបស់ពួកអ្នកមិនប្រព្រឹត្តខុសទេ មិនខុសគន្លងព្រះធម៌ទេ

وَمَا يَنْطِقُ عَنِ الْهَوَىٰ ﴿٣﴾

៣. គេមិននិយាយតាមតែទំនើងចិត្តទេ ។

إِنَّ هُوَ إِلَّا وَحْيٌ يُوحَىٰ ﴿٤﴾

៤. នេះមិនមែនអ្វីផ្សេងពីព្រះវិវរណ៍យៈ (វ៉ាហ្ន៎) ដែលត្រូវបានបើកឲ្យដឹងទេ

អធិប្បាយអាយ៉ាស្ត់ ១-៤

عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ عَنْ أَبِيهِ عَنِ ابْنِ أَبِي عُمَيْرٍ عَنْ حَمَّادٍ عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ مُسْلِمٍ قَالَ قُلْتُ لِأَبِي جَعْفَرٍ (عليه السلام) قَوْلُ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ " وَ اللَّيْلِ إِذَا يَغْشَى " " وَ النَّجْمِ إِذَا هَوَى " وَ مَا أَشْبَهَ ذَلِكَ فَقَالَ إِنَّ لِلَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ أَنْ يُقْسِمَ مِنْ خَلْقِهِ بِمَا شَاءَ وَ لَيْسَ لِحَلْفِهِ أَنْ يُقْسِمُوا إِلَّا بِهِ. (الكافي : جزء ٧ صَفْحَة ٤٤٩ حَدِيث ١)

[...] មូហ្ន៎ម៉ាដូ ប៊ិន មុស្លីម បានថ្លែងថា ខ្ញុំបានទូល អាហ្ន៎ យ៉ាកុហ្ន៎ហ្ន៎ថាៈ "ទាក់ទងនឹងព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្ន៎ [៩២:១] [អញសូមស្ស៊ីច]ចំពោះព្រះត្រីកាលពេលវាគ្របដណ្តប់ [៥៣:១] [អញសូមស្ស៊ីច]ចំពោះផ្កាយពេលវាចុះមក តើ[អាយ៉ាស្ត់ពីរនេះ]ដូចគ្នាត្រង់ណា ?" ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថាៈ "អល់ឡោះហ្ន៎ស្ស៊ីចចំពោះដីវន្តលោករបស់ព្រះអង្គ^{عجل} មួយណាក៏ដោយ ស្រេចតែលើព្រះអង្គ^{عجل} ឯដីវន្តលោករបស់ព្រះអង្គ^{عجل} មិនមានសិទ្ធិស្ស៊ីចចំពោះអ្វីផ្សេងពីចំពោះព្រះអង្គ^{عجل}ទេ ។" (الكافي : 7 / 449)

***

في أصول الكافي عليُّ بنُ مُحَمَّدٍ عَنْ سَهْلِ بْنِ زِيَادٍ عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدٍ عَنْ عُمَرَ بْنِ عَبْدِ الْعَزِيزِ عَنْ هِشَامِ بْنِ سَالِمٍ وَ حَمَّادِ بْنِ عُمَرَ وَ غَيْرِهِ قَالُوا: سَمِعْنَا أَبَا عَبْدِ اللَّهِ عَلَيْهِ السَّلَامُ يَقُولُ: حَدِيثِي حَدِيثُ أَبِي، وَ حَدِيثُ أَبِي حَدِيثُ جَدِّي وَ حَدِيثُ جَدِّي حَدِيثُ الْحُسَيْنِ، وَ حَدِيثُ الْحُسَيْنِ حَدِيثُ الْحُسَيْنِ، وَ حَدِيثُ الْحُسَيْنِ حَدِيثُ أَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ، وَ حَدِيثُ أَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ حَدِيثُ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلهِ، وَ حَدِيثُ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلهِ قَوْلُ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ. (تفسير نور الثقلين : جزء ٥ صَفْحَة ١٤٧)

នៅក្នុង[សាត្រា] អ៊ីស្វីល អាល់-កាហ្វី អុលី ប៊ិន មូហ្គាំម៉ាដូ បាននិយាយតមកពី សាស្ត្រ ប៊ិន ស្តីយ៉ាដូ តមកពី អាល់ម៉ាដូ ប៊ិន មូហ្គាំម៉ាដូ តមកពី អ៊ីម៉ា ប៊ិន អុប្បុល-អុស្ត៊ីស តមកពី ហ្គីស្តាំ ប៊ិន សាលិម និង ហ្គាំម៉ាដូ ប៊ិន អ៊ីស្ត្រម៉ាន និងម្នាក់ទៀត ដែលបាននិយាយថាយើងបានឮ អាហ្វី អុប្បុលឡោះហ៍ មានវចនៈថា៖ "ហ្វាឌីស្ត្រម៉ាដូ ^{صلوات الله عليه والسلا} ជាហ្វាឌីស្ត្រម៉ាដូរបស់ព្រះបិតា ^{صلوات الله عليه والسلا} ។ ហ្វាឌីស្ត្រម៉ាដូរបស់ព្រះបិតា ^{صلوات الله عليه والسلا} ជាហ្វាឌីស្ត្រម៉ាដូរបស់ព្រះអយ្យកោ ^{صلوات الله عليه والسلا} ។ ហ្វាឌីស្ត្រម៉ាដូរបស់ព្រះអយ្យកោ ^{صلوات الله عليه والسلا} ជាហ្វាឌីស្ត្រម៉ាដូរបស់អាល់-ហ្វីសៃនី ^{صلوات الله عليه والسلا} ។ ហ្វាឌីស្ត្រម៉ាដូរបស់អាល់-ហ្វីសៃនី ^{صلوات الله عليه والسلا} ជាហ្វាឌីស្ត្រម៉ាដូរបស់អាល់-ហ្វាសាន់ ^{صلوات الله عليه والسلا} ។ ហ្វាឌីស្ត្រម៉ាដូរបស់អាល់-ហ្វាសាន់ ^{صلوات الله عليه والسلا} ជាហ្វាឌីស្ត្រម៉ាដូរបស់អាមីរុល-មុមីនីន ^{صلوات الله عليه والسلا} ។ ហ្វាឌីស្ត្រម៉ាដូរបស់អាមីរុល-មុមីនីន ^{صلوات الله عليه والسلا} ជាហ្វាឌីស្ត្រម៉ាដូរបស់រ៉ាស្វីលុលឡោះហ្វី ^{صلوات الله عليه والسلا} ។ ហ្វាឌីស្ត្រម៉ាដូរបស់រ៉ាស្វីលុលឡោះហ្វី ^{صلوات الله عليه والسلا} ជាព្រះបន្ទូលរបស់អាល់ឡោះហ្វី ^{صلوات الله عليه والسلا} ។" (۱ ۵۳ ۵ ۱ ۵)

***

عَلِيُّ بْنُ مُحَمَّدٍ عَنْ عَلِيِّ بْنِ الْعَبَّاسِ عَنْ عَلِيِّ بْنِ حَمَّادٍ عَنْ عَمْرِو بْنِ شَمْرٍ عَنْ جَابِرٍ عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ (عليه السلام) [...]

អុលី ប៊ិន មូហ្គាំម៉ាដូបានតំណាលតមកពីអុលី ប៊ិន អាល់-អុប្បុលដែលបានតំណាលតមកពីអុលី ប៊ិន ហ្គាំម៉ាដូដែលបានតំណាលតមកពីអ៊ីម៉ា ប៊ិន ស្តីមរដែលបានតំណាលតមកពីយ៉ាហ្វីដែលបានតំណាលតមកពីអាហ្វី យ៉ាត្តុហ្វារ ^{صلوات الله عليه والسلا}

[...] فَقَالَ الْمُنَافِقُونَ عِنْدَ ذَلِكَ بَعْضُهُمْ لِبَعْضٍ أَمَا مَا يَكْفِي مُحَمَّدًا أَنْ يَكُونَ فَهَرْنَا عِشْرِينَ سَنَةً حَتَّى يُرِيدَ أَنْ يُجْمَلَ أَهْلَ بَيْتِهِ عَلَى رِقَابِنَا فَقَالُوا مَا أَنْزَلَ اللَّهُ هَذَا وَ مَا هُوَ إِلَّا شَيْءٌ يَتَقَوْلُهُ يُرِيدُ أَنْ يَرْفَعَ أَهْلَ بَيْتِهِ عَلَى رِقَابِنَا وَ لَكِنَّ قُتِلَ مُحَمَّدٌ أَوْ مَاتَ لَنْزِعِنَهَا مِنْ أَهْلِ بَيْتِهِ ثُمَّ لَا نُعِيدُهَا فِيهِمْ أَبَدًا

អាហ្វី យ៉ាត្តុហ្វារ ^{صلوات الله عليه والسلا} មានវចនៈថា៖ "ពួកលាក់ពុតបាននិយាយគ្នាអំពីរឿងនេះថា៖ "មិនគ្រប់គ្រាន់សម្រាប់មូហ្គាំម៉ាដូ ^{صلوات الله عليه والسلا} ទេបន្ទាប់ពីបានឈ្នះយើងម្តែងមកហើយនោះ ពេលនេះគេ ^{صلوات الله عليه والسلا} ចង់ឲ្យយើងលីវែកក្រុមគ្រួសារគេ ^{صلوات الله عليه والسلا} ទៀត ។" ពួកគេបានថា៖ "អល់ឡោះហ្វី ^{صلوات الله عليه والسلا} មិនបានដាក់អ្វីនេះ (អាយ៉ាសុំនេះ) មកទេនេះមិនមែនអ្វីក្រៅពីសម្តីរបស់ខ្លួនគេ ^{صلوات الله عليه والسلا} ផ្ទាល់នោះទេ ក្នុងគោលបំណងទុកដាក់ក្រុមគ្រួសាររបស់គេ ^{صلوات الله عليه والسلا} ជាបន្ទុកលើយើង ។ ប្រសិនបើមូហ្គាំម៉ាដូ ^{صلوات الله عليه والسلا} ត្រូវគេសម្លាប់ឬស្លាប់ យើងនឹងយកសិទ្ធិនេះចេញពីក្រុមគ្រួសាររបស់គេ ^{صلوات الله عليه والسلا} បន្ទាប់មកយើងនឹងមិនប្រគល់សិទ្ធិនេះទៅពួកគេនោះវិញជាដាច់ខាត ។" 21:1-6

وَ أَرَادَ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ أَنْ يُعَلِّمَ نَبِيَّهُ (صلى الله عليه و آله) الَّذِي أَخْفَوْا فِي صُدُورِهِمْ وَ أَسْرَوْا بِهِ فَقَالَ فِي كِتَابِهِ عَزَّ وَ جَلَّ " أَمْ يَقُولُونَ افْتَرَى عَلَى اللَّهِ كَذِبًا فَإِنْ يَشَاءِ اللَّهُ يَخْتِمْ عَلَى قَلْبِكَ " يَقُولُ لَوْ شِئْتُ حَبَسْتُ عَنْكَ الْوَحْيَ فَلَمْ تَكَلِّمْ بِفَضْلِ أَهْلِ بَيْتِكَ وَ لَا بِوَدَّيْهِمْ

អល់ឡោះហ្វី ^{صلوات الله عليه والسلا} មានព្រះបំណងឲ្យព្រះសាស្ត្រា ^{صلوات الله عليه والسلا} ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلا} ដឹងរឿងនេះ ដែលលាក់បាំងនៅក្នុងចិត្តពួកគេ ដែលពួកគេលាក់ទុកជារឿងសម្ងាត់នោះ ។ ដូច្នោះព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلا} មានព្រះបន្ទូលនៅក្នុងព្រះគម្ពីរព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلا} ថា៖ [៤២:២៤] ឬពួកគេថា៖ "គេបានប្រឌិតរឿងភូតភរអំពីអល់ឡោះហ្វី" ? បើអល់ឡោះហ្វី ^{صلوات الله عليه والسلا} ទ្រង់ប្រាថ្នា ព្រះអង្គនឹងបិទដួងចិត្តអ្នក ។ អល់ឡោះហ្វី ^{صلوات الله عليه والسلا} មានព្រះបន្ទូលថា៖ "ប្រសិនបើអញ ^{صلوات الله عليه والسلا} មានបំណង

អញ្ជើញនឹងឈប់បើកឲ្យដឹងទៀត ។ អាស្រ័យហេតុនេះអ្នក^{ស.ល. ៧}នឹងមិនអាចនិយាយអំពីគុណសម្បត្តិរបស់ក្រុមគ្រួសាររបស់អ្នក^{ស.ល. ៧} ឬអំពីសេចក្តីស្មោះស្ម័គ្រចំពោះពួកគេនោះបានទេ ។"

وَقَدْ قَالَ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ " وَ يُخِ اللَّهُ الْبَاطِلَ وَ يُحِقُّ الْحَقَّ بِكَلِمَاتِهِ " يَقُولُ الْحَقُّ لِأَهْلِ بَيْتِكَ الْوَلَايَةَ " إِنَّهُ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ " وَ يَقُولُ بِمَا أَلْفَوْهُ فِي صُدُورِهِمْ مِنَ الْعَدَاوَةِ لِأَهْلِ بَيْتِكَ وَ الظُّلْمِ بَعْدَكَ وَ هُوَ قَوْلُ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ وَ " أَسْرُوا النَّجْوَى الَّذِينَ ظَلَمُوا هَلْ هَذَا إِلَّا بَشْرٌ مِثْلُكُمْ أَ فَتَأْتُونَ السَّخَرَ وَ أَنْتُمْ تُبْصِرُونَ "

ហើយអល់ឡោះហ្ន៎មានព្រះបន្ទូលថា៖ "[៤២:២៤] អល់ឡោះហ្ន៎នឹងលុបបំបាត់វិទ្ធភាព ព្រះអង្គនឹងបញ្ជាក់ការពិតដោយព្រះបន្ទូលព្រះអង្គ ។" អល់ឡោះហ្ន៎មានព្រះបន្ទូលថាការពិតគឺវិទ្យាយ៉ាស្តរបស់ព្រះរាជកុលដ្ឋាន^{ស.ល. ៧} (ក្រុមគ្រួសាររបស់មូហាំម៉ាដ្ឋ^{ស.ល. ៧}) ។ "ពិតមែនព្រះអង្គទ្រង់ញាណអ្វីដែលមាននៅក្នុងទ្រង់" ហើយអល់ឡោះហ្ន៎មានព្រះបន្ទូលអំពីអវិភាពចំពោះព្រះរាជកុលដ្ឋាន^{ស.ល. ៧}ដែលជិតដាមជាប់នៅក្នុងចិត្តពួកគេ និងអំពីអំពើអយុត្តិធម៌អត់ពីអ្នក^{ស.ល. ៧}ទៅ ។ នេះគឺព្រះបន្ទូលព្រះអង្គ [២១:៣] ពួកគេសន្ទនាគ្នាដោយសម្ងាត់ថា៖ "តើគេម្នាក់នេះមិនមែនជាអ្នកណាមកពីមនុស្សដូចអស់លោកទេ ? អស់លោកចាញ់បោកអំពើអាបធ្មប់ខណៈដែលអស់លោកមើលឃើញច្បាស់ក្រឡែតឬ ?"

وَ فِي قَوْلِهِ عَزَّ وَ جَلَّ وَ " النَّجْمِ إِذَا هَوَى " قَالَ أَفْسِمُ بِقَبْضِ مُحَمَّدٍ إِذَا فُيْضَ " مَا ضَلَّ صَاحِبُكُمْ " بِتَفْضِيلِهِ أَهْلَ بَيْتِهِ " وَ مَا عَوَى، وَ مَا يَنْطِقُ عَنِ الْهَوَى " يَقُولُ مَا يَتَكَلَّمُ بِفَضْلِ أَهْلِ بَيْتِهِ بِمَوَاهُ وَ هُوَ قَوْلُ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ " إِنَّ هُوَ إِلَّا وَحْيٌ يُوحَى " (الكافي : ج ٨ صَفْحَةٌ ٣٧٩ حَدِيث ٥٧٤)

ចំណែកឯព្រះបន្ទូលរបស់អល់ឡោះហ្ន៎ [៥៣:១] [អញ្ជើញសូមស្រ្តី]ចំពោះផ្កាយពេលវាចុះមក អាប៊ូយ៉ាក្កាហ្ន៎^{ស.ល. ៧}មានវចនៈថា៖ "[មានន័យថា]អញ្ជើញសូមស្រ្តីចំពោះទិវង្គតរបស់មូហាំម៉ាដ្ឋ^{ស.ល. ៧} ពេលគេចូលទិវង្គត ។ [៥៣:២] មិត្តរបស់ពួកអ្នកមិនប្រព្រឹត្តខុសទេ ដែលគេបង្ហាញនូវគុណសម្បត្តិរបស់ព្រះរាជកុលដ្ឋាន^{ស.ល. ៧}របស់គេ^{ស.ល. ៧} (ក្រុមគ្រួសាររបស់មូហាំម៉ាដ្ឋ^{ស.ល. ៧}) នោះ មិនខុសគន្លងព្រះធម៌ទេ ។ [៥៣:៣] គេមិននិយាយតាមតែទំនើងចិត្តទេ ។ អល់ឡោះហ្ន៎មានព្រះបន្ទូលថា គេ^{ស.ល. ៧} (មូហាំម៉ាដ្ឋ^{ស.ល. ៧}) មិននិយាយអំពីព្រះរាជកុលដ្ឋាន^{ស.ល. ៧}របស់គេ^{ស.ល. ៧}តាមតែទំនើងចិត្តឯងទេ ។ នេះគឺព្រះបន្ទូលរបស់អល់ឡោះហ្ន៎ [៥៣:៤] នេះមិនមែនអ្វីផ្សេងពីព្រះវិវណ្ណិយៈ (វ៉ាហ្ន៎) ដែលត្រូវបានបើកឲ្យដឹងនោះទេ ។" (الكافي 8: 574/379 ឬ 95029 ឬ 95030 ឬ 95031)

***

ابْنُ أَبِي عَدِيٍّ، قَالَ: حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ الْحَسَنِ الْقَطَّانُ، قَالَ: حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ حُجَيْجٍ، قَالَ: حَدَّثَنَا بَكْرُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ، قَالَ: حَدَّثَنَا الْحَسَنُ بْنُ زَيْدِ الْكُوفِيِّ، قَالَ: حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ الْحَكَمِ، قَالَ: حَدَّثَنَا مَنْصُورُ بْنُ أَبِي الْأَسْوَدِ، عَنْ جَعْفَرِ بْنِ مُحَمَّدٍ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ آبَائِهِ (عَلَيْهِمُ السَّلَامُ)، قَالَ: «لَمَّا مَرَضَ النَّبِيُّ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) مَرَضَهُ الَّذِي قَبَضَهُ اللَّهُ فِيهِ، اجْتَمَعَ إِلَيْهِ أَهْلُ بَيْتِهِ وَ أَصْحَابُهُ، فَقَالُوا: يَا رَسُولَ اللَّهِ، إِنْ حَدَّثَ بِكَ حَدَثٌ، فَمَنْ لَنَا بَعْدَكَ، وَ مَنْ الْأَقَائِمُ فِينَا بِأَمْرِكَ، فَلَمْ يُجِبْهُمْ بِجَوَابٍ، وَ سَكَتَ عَنْهُمْ،

អ៊ីបន្ទូ បាច្ចិវ៉ែហ្ន៎បានតំណាលតមកពីអាស្ថាម៉ាដ្ឋ ប៊ិន អាល់-ហ្ន៎សាន់ អាល់-ក្នុំក្នុនដែលបានតំណាលតមកពីអាស្ថាម៉ាដ្ឋ ប៊ិន យ៉ាស្ថយ៉ាដែលបានតំណាលតមកពីបាការ ប៊ិន អ្នកប្រឆាំងឡោះហ្ន៎ដែលបានតំណាលតមកពីអាល់-ហ្ន៎សាន់ ប៊ិន ស្រីយ៉ាដ្ឋ អាល់-គូហ្ន៎ដែលបានតំណាលតមកពីអ្នក ប៊ិន អាល់-

ហ្នាតាំងដែលបានតំណាលតមកពីម៉ាន់ស្ទ័រ ប៊ិន អាហ្វិ អាស់-អាស័រ៉ាដូដែលបានតំណាលតមកពី
 យ៉ូកុំហ្វារ ប៊ិន មូហ្គាម៉ាដូ صلوات الله عليه والسلام ដែលមានវចនៈតមកពីព្រះបិតា صلوات الله عليه والسلام ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ដែលមានវចនៈតមក
 ពីព្រះអយ្យកោ صلوات الله عليه والسلام ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ដែលមានវចនៈថា៖ "កាលព្រះសាស្តា صلوات الله عليه والسلام មានជម្ងឺ ហើយកាលនោះ
 អល់ឡោះហ្វ័រ صلوات الله عليه والسلام បានចាប់វិញ្ញាណព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ព្រះរាជកុលដ្ឋានព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام បានមកជុំគ្នានៅក្បែរព្រះអង្គ
 ជាមួយសារកទាំងឡាយរបស់ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ។ ពួកគេបានទូលថា៖ "វិស្វលុលឡោះហ្វ័រ صلوات الله عليه والسلام អើយ
 ប្រសិនបើមានអ្វីកើតឡើងចំពោះព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام តើអ្នកណាជាអ្នក[ដឹកនាំ]របស់អស់ទូលបង្គំ អត់ពីព្រះអង្គ
 ទៅ អ្នកណាជាអ្នករៀបចំ (القائم) ព្រះបញ្ជាព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام នៅក្នុងចំណោមអស់ទូលបង្គំ ?" ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام
 មិនឆ្លើយតបពួកគេទេ ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام នៅស្ងៀម ។

فَلَمَّا كَانَ الْيَوْمَ الثَّانِي أَعَادُوا عَلَيْهِ [الْقَوْلَ]، فَلَمْ يُجِبْهُمْ عَنْ شَيْءٍ مِمَّا سَأَلُوهُ، فَلَمَّا كَانَ الْيَوْمَ الثَّلَاثِ أَعَادُوا عَلَيْهِ، وَقَالُوا: يَا رَسُولَ اللَّهِ،
 إِنَّ حَدِيثَ بِكَ حَدِيثٌ، فَمَنْ لَنَا بَعْدَكَ، وَ مَنْ الْقَائِمُ فِينَا بِأَمْرِكَ؟ فَقَالَ لَهُمْ: إِذَا كَانَ عَدَّ هَبَطَ نَجْمٌ مِنَ السَّمَاءِ فِي دَارِ رَجُلٍ مِنْ أَصْحَابِي،
 فَانظُرُوا مَنْ هُوَ، فَهُوَ خَلِيفَتِي عَلَيْكُمْ مِنْ بَعْدِي، وَ الْقَائِمُ فَيْكُمْ بِأَمْرِي، وَ لَمْ يَكُنْ فِيهِمْ أَحَدٌ إِلَّا وَ هُوَ يَطْمَعُ أَنْ يَقُولَ لَهُ: أَنْتَ الْقَائِمُ
 مِنْ بَعْدِي.

ថ្ងៃទីពីរ ពួកគេសួរព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام សាថ្មី ។ ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មិនបានឆ្លើយតបសំណួរពួកគេទេ ។ ថ្ងៃទីបីពួកគេ
 បានសួរព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ទៀត ថា៖ "វិស្វលុលឡោះហ្វ័រ صلوات الله عليه والسلام អើយ ប្រសិនបើអ្វីកើតឡើងចំពោះព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام អ្នក
 ណាជាអ្នក[ដឹកនាំ]របស់អស់ទូលបង្គំអត់ពីព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ទៅ អ្នកណាជាអ្នករៀបចំ (القائم) ព្រះបញ្ជាព្រះ
 អង្គ صلوات الله عليه والسلام នៅក្នុងចំណោមអស់ទូលបង្គំ ?" ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានព្រះវចនៈថា៖ "ព្រឹកនេះ[ពន្លឺ]ផ្កាយនឹងចុះមកពី
 លើមេឃមកក្នុងផ្ទះរបស់បុរសម្នាក់ដែលជាសារករបស់ខ្ញុំ صلوات الله عليه والسلام ។ ដូច្នោះចូរអស់លោកចាំមើលថាអ្នក
 ណាជាបុរសរូបនោះ ព្រោះបុរសរូបនោះជាខ្ញុំលិហ្វរបស់ខ្ញុំ صلوات الله عليه والسلام សម្រាប់អស់លោកអត់ពីខ្ញុំ صلوات الله عليه والسلام ទៅ បុរស
 រូបនោះជាអ្នករៀបចំ (القائم) បញ្ជាខ្ញុំ صلوات الله عليه والسلام ក្នុងចំណោមអស់លោក ។" ពួកគេរាល់គ្នាសុទ្ធតែចង់ឮពាក្យថា៖
 "លោកជាអ្នករៀបចំ (القائم) អត់ពីខ្ញុំ صلوات الله عليه والسلام ទៅ ។"

فَلَمَّا كَانَ فِي الْيَوْمِ الرَّابِعِ جَلَسَ كُلُّ رَجُلٍ مِنْهُمْ فِي حُجْرَتِهِ يَنْتَظِرُ هُبُوطَ النَّجْمِ، إِذْ انْقَضَ نَجْمٌ مِنَ السَّمَاءِ، فَدَّ غَلَبَ ضَوْؤُهُ عَلَى ضَوْؤِ
 الدُّنْيَا حَتَّى وَقَعَ فِي حُجْرَةِ عَلِيٍّ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، فَهَاجَ الْقَوْمُ، وَقَالُوا: لَقَدْ ضَلَّ هَذَا الرَّجُلُ وَ غَوَى، وَ مَا يَنْطِقُ فِي ابْنِ عَمَتِهِ إِلَّا بِأَهْوَى،
 فَأَنْزَلَ اللَّهُ تَبَارَكَ وَ تَعَالَى فِي ذَلِكَ: "وَ النَّجْمُ إِذَا هَوَى * مَا ضَلَّ صَاحِبِكُمْ وَ مَا غَوَى * وَ مَا يَنْطِقُ عَنِ الْهَوَى * إِنَّ هُوَ إِلَّا وَحْيٌ
 يُوحَى"، إِلَى آخِرِ السُّورَةِ. ** (أمالي الصدوق: صَفْحَة ٤٦٨ حَدِيث ١، البرهان في تفسير القرآن الجزء: ٥: صَفْحَة ١٨٦)

ថ្ងៃទីបួន ពួកគេរាល់គ្នាបានអង្គុយរង់ចាំ[ពន្លឺ]ផ្កាយចុះមកនៅក្នុងបន្ទប់រៀងៗខ្លួន ។ ពេលផ្កាយឆាបមក
 ពីលើមេឃ ពន្លឺរាជៈលើពន្លឺលោកនេះ ហើយបានប្រាកដឡើងនៅក្នុងបន្ទប់របស់អាលី صلوات الله عليه والسلام ។ ដូច្នោះ
 មនុស្សម្នាបាននិយាយចាក់រុកគ្នាថា៖ "បុរស صلوات الله عليه والسلام នេះរង្វេងហើយខុសទៀតផង ។ គេ صلوات الله عليه والسلام បាននិយាយ
 អំពីបងប្អូនដ៏តាមួយ صلوات الله عليه والسلام របស់គេ صلوات الله عليه والسلام តាមតែក្បាលចិត្តគេ صلوات الله عليه والسلام ទេ ។" ដូច្នោះអល់ឡោះហ្វ័រ صلوات الله عليه والسلام ព្រះដ៏មានសិរី
 សួស្តី ព្រះដ៏មហាខ្ពង់ខ្ពស់ បានបើកឲ្យដឹងអំពីរឿងនេះថា៖ [៥៣:១] [អញសូមសួរ]ចំពោះផ្កាយពេល
 វាចុះមក [៥៣:២] មិត្តរបស់ពួកអ្នកមិនប្រព្រឹត្តខុសទេ មិនខុសគន្លងព្រះធម៌ទេ [៥៣:៣] គេមិន
 និយាយតាមតែទំនើងចិត្តទេ ។ [៥៣:៤] នេះមិនមែនអ្វីផ្សេងពីព្រះវិរណិយៈ (វ៉ាហ្វី) ដែលត្រូវបានបើក
 ឲ្យដឹងនោះទេ លុះចប់អាយ៉ាស់ ។" (أمالي الصدوق: 1/468)

***

وَ عَنْهُ، قَالَ: حَدَّثَنَا الْحَسَنُ بْنُ مُحَمَّدِ بْنِ سَعِيدِ الْهَاشِمِيِّ الْكُوفِيِّ، قَالَ: حَدَّثَنَا فُرَاتُ بْنُ إِبْرَاهِيمَ ابْنِ فُرَاتِ الْكُوفِيِّ، قَالَ: حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ أَحْمَدَ بْنِ عَلِيٍّ الْهَمْدَانِيُّ، قَالَ: حَدَّثَنِي الْحُسَيْنُ بْنُ عَلِيٍّ، قَالَ: حَدَّثَنِي عَبْدُ اللَّهِ بْنُ سَعِيدٍ، قَالَ: حَدَّثَنَا عَبْدُ الْوَاحِدِ بْنُ غِيَاثٍ، قَالَ: حَدَّثَنَا عَاصِمُ بْنُ سُلَيْمَانَ، قَالَ: حَدَّثَنَا جُوَيْرِيُّ، عَنِ الصَّحَّاحِ، عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ، قَالَ: صَلَّيْنَا الْعِشَاءَ الْآخِرَةَ ذَاتَ لَيْلَةٍ مَعَ رَسُولِ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ)، فَلَمَّا سَلَّمْ، أَقْبَلَ عَلَيْنَا بِوَجْهِهِ، ثُمَّ قَالَ: «أَمَا إِنَّهُ سَيَنْفِضُ كَوْكَبٌ مِنَ السَّمَاءِ مَعَ طُلُوعِ الْفَجْرِ، فَيَسْقُطُ فِي دَارِ أَحَدِكُمْ، فَمَنْ سَقَطَ ذَلِكَ الْكَوْكَبُ فِي دَارِهِ فَهُوَ وَصِيِّ وَ خَلِيفَتِي وَ الْإِمَامُ بَعْدِي».

[...] អ៊ីបន្ត អ្នកបាស់បានថា៖ "យប់មួយយើងបានស្ងៀមស្ងៀមត្រូវពេលយប់ (العشاء) ជាមួយវិស្វលុលឡោះហ្ន៎ ពេលព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله وسلم ស្ងៀមស្ងៀមចេញហើយ ព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله وسلم បានបែរមករកយើង មានព្រះវចនៈថា៖ "ផ្កាយនឹងធ្លាក់មកពីលើមេឃពេលថ្ងៃរះ ។ វានឹងចុះមកនៅក្នុងផ្ទះរបស់អ្នកណាម្នាក់ក្នុងចំណោមអស់លោក ។ ដូច្នោះផ្កាយចុះមកក្នុងផ្ទះអ្នកណា អ្នកនោះជាអ្នកស្នងខ្ញុំ صلوات الله عليه وآله وسلم ជាខ្ញុំលិហ្ន៎របស់ខ្ញុំ صلوات الله عليه وآله وسلم និងជាអ៊ីម៉ាបស់ខ្ញុំ صلوات الله عليه وآله وسلم បន្ទាប់ពីខ្ញុំ صلوات الله عليه وآله وسلم ។"

فَلَمَّا كَانَ قُرْبُ الْفَجْرِ جَلَسَ كُلُّ وَاحِدٍ مِنَّا فِي دَارِهِ، يَنْتَظِرُ سُقُوطَ الْكَوْكَبِ فِي دَارِهِ، وَ كَانَ أَطْمَعَ الْقَوْمِ فِي ذَلِكَ أَبِي الْعَبَّاسِ بْنُ عَبْدِ الْمُطَّلِبِ، فَلَمَّا طَلَعَ الْفَجْرُ انْفَضَّ كَوْكَبٌ مِنَ الْهَوَاءِ، فَسَقَطَ فِي دَارِ عَلِيِّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) لِعَلِيِّ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): «يَا عَلِيُّ وَ الَّذِي بَعَثَنِي بِالنَّبُوءَةِ، لَقَدْ وَجَّهْتَ لَكَ الْوَصِيَّةَ وَ الْخِلَافَةَ وَ الْإِمَامَةَ بَعْدِي».

ពេលទៀបភ្លឺ យើងរាល់គ្នាបានអង្គុយនៅក្នុងផ្ទះខ្លួន រង់ចាំផ្កាយធ្លាក់ចុះមកក្នុងផ្ទះរបស់ខ្លួន ។ អ្នកដែលចង់បានអ្វីនេះជាងគេគឺឪពុកខ្ញុំ អាល់-អ្នកបាស់ កូនរបស់អ្នកបាស់ មុត្តិក្តីលិហ្ន៎ صلوات الله عليه وآله وسلم ។ ដូច្នោះពេលភ្លឺឡើង ផ្កាយបានធ្លាក់មកពីលើអាកាស ហើយបានមកនៅក្នុងផ្ទះរបស់អាល់ صلوات الله عليه وآله وسلم ប៊ីន អាហ្ន៎ ក្តីលិហ្ន៎ صلوات الله عليه وآله وسلم ។ វិស្វលុលឡោះហ្ន៎ صلوات الله عليه وآله وسلم បានប្រាប់អាល់ صلوات الله عليه وآله وسلم ថា៖ "អាល់ صلوات الله عليه وآله وسلم អើយ! សូមស្ងៀមចំពោះព្រះដែលបានចាត់បញ្ជូនខ្ញុំ صلوات الله عليه وآله وسلم មកជាព្រះសាស្តា គេបានតម្រូវឲ្យអ្នក صلوات الله عليه وآله وسلم ជាអ្នកស្នងហើយ ជាខ្ញុំលិហ្ន៎ និងជាអ៊ីម៉ាបន្ទាប់ពីខ្ញុំ صلوات الله عليه وآله وسلم ។"

فَقَالَ الْمُتَنَافِسُونَ، عَبْدُ اللَّهِ بْنُ أَبِي وَ أَصْحَابُهُ: لَقَدْ ضَلَّ مُحَمَّدٌ فِي حَبَّةِ ابْنِ عَمَّةٍ وَ غَوَى، وَ مَا يَنْطِقُ فِي شَأْنِهِ إِلَّا بِالْهُوَى فَأَنْزَلَ اللَّهُ تَبَارَكَ وَ تَعَالَى: "وَ التَّجْمِ إِذَا هَوَى"، يَقُولُ عَزَّ وَ جَلَّ وَ خَالِقِ التَّجْمِ إِذَا هَوَى "مَا ضَلَّ صَاحِبُكُمْ"، يَعْنِي فِي حَبَّةِ عَلِيِّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): "وَ مَا غَوَى * وَ مَا يَنْطِقُ عَنِ الْهُوَى"، فِي شَأْنِهِ "إِنْ هُوَ إِلَّا وَحْيٌ يُوحَى". ** (أمالي الصدوق : صَفْحَةٌ ٤٥٣ حَدِيث ٤ ، البرهان في تفسير القرآن الجزء: ٥ : صَفْحَةٌ : ١٨٧)

ពួកលាក់ពុត គឺអ្នកបាស់ឡោះហ្ន៎ ប៊ីន អ៊ីបន្តនិងកូនរបស់ខ្លួនបានថា៖ "ម្ចាស់ម៉ាដូ صلوات الله عليه وآله وسلم ភាន់វង្វេងដោយសារតែចូលចិត្តប្លែងដីតាមួយ صلوات الله عليه وآله وسلم របស់ខ្លួន صلوات الله عليه وآله وسلم ហើយបានប្រព្រឹត្តខុស ។ គេ صلوات الله عليه وآله وسلم លើកតម្កើងគេនោះតាមតែទំនើងចិត្តឯងទេ ។" ដូច្នោះអាល់ឡោះហ្ន៎ ព្រះដ៏មានសិរីសួស្តី ព្រះដ៏មហាខ្ពង់ខ្ពស់បានបើកឲ្យដឹងថា៖ [៥៣:១] [អញសូមស្ងៀម]ចំពោះផ្កាយពេលវាចុះមក ព្រះដ៏មានព្រះមហិទ្ធិបូជិព្រះដ៏មហារុងរឿង ព្រះអ្នកបង្កើតផ្កាយមានព្រះបន្ទូល ពេលព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله وسلم បំបែកផ្កាយនោះ ថា [៥៣:២] មិត្តរបស់ពួកអ្នកមិនប្រព្រឹត្តខុសទេ មានន័យថា គេ صلوات الله عليه وآله وسلم មិនខុសទេដែលគេស្រឡាញ់ចូលចិត្តអាល់ صلوات الله عليه وآله وسلم ប៊ីន អាហ្ន៎ ក្តីលិហ្ន៎នោះ មិនខុសគន្លងព្រះធម៌ទេ ។ [៥៣:៣] គេមិននិយាយតាមតែទំនើងចិត្តទេ ។ ក្នុង

ការសរសើរគេ صلوات الله عليه والسلام (អាល្លឺ صلوات الله عليه والسلام) [៥៣:៤] នេះមិនមែនអ្វីផ្សេងពីព្រះវិវណាយៈ (ភ័ប្យ័) ដែលត្រូវបាន បើកឲ្យដឹងនោះទេ ។" (أمالی الصدوق: 4/453)

عَلَّمَهُ شَدِيدُ الْقُوَى ﴿٦﴾

៥. ព្រះដ៏មានព្រះមហិទ្ធិឫទ្ធិ (អល់ឡោះហ្វ័) បានបង្រៀនគេ

ذُو مِرَّةٍ فَاسْتَوَى ﴿٦﴾

៦. ជាមួយព្រះសង្ហារ (ត្រាសម្ពាល់) ដូច្នោះគេបានទៅដល់សេចក្ដីសម្រេច

អធិប្បាយអាយ៉ាស៊ូ ៥-៦

علي بن إبراهيم: "و النَّجْمُ إِذَا هَوَى" ، قَالَ: النَّجْمُ: رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) "إِذَا هَوَى" لَمَّا أُسْرِيَ بِهِ إِلَى السَّمَاءِ، وَ هُوَ فِي الْهَوَاءِ، وَ هُوَ رَدُّ عَلَى مَنْ أَنْكَرَ الْمِعْرَاجَ، وَ هُوَ قَسَمٌ بِرَسُولِ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ)، وَ هُوَ فَضْلٌ لَهُ عَلَى سَائِرِ الْأَنْبِيَاءِ، وَ جَوَابُ الْقَسَمِ "مَا ضَلَّ صَاحِبُكُمْ وَ مَا غَوَى وَ مَا يَنْطِقُ عَنِ الْهَوَى" ، أَي لَا يَتَكَلَّمُ بِالْهَوَى: "إِنْ هُوَ يَعْنِي الْقُرْآنَ إِلَّا وَحْيِي يُوحَى عَلَّمَهُ شَدِيدُ الْقُوَى" يَعْنِي اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ: "ذُو مِرَّةٍ فَاسْتَوَى" يَعْنِي رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ).** (تفسير القمِّي: جزء ٢ صَفْحَة ٣٣٣ ، البرهان في تفسير القرآن الجزء: ٥: صَفْحَة : ١٩١)

អាល្លឺ ប៊ិន អ៊ីបរ៉េហ៊ីម [នៅក្នុងតារាងសៀវភៅ] អំពី [៥៣:១] [អញ្ញសូមស្រួច]ចំពោះផ្កាយពេលវាចុះមក បានធ្វើសេចក្ដីរាយការណ៍ថា វិស្វលុលឡោះហ្វ័ صلوات الله عليه وآله បាននៅលើអាកាសកាលព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله បានឡើងទៅ លើមេឃ ព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله បាននៅឯ "អាល់-ហ្វាវ៉ា (អាកាស)" នេះជាការឆ្លើយតបទៅកាន់ពួកដែលបដិសេធ ការឡើងទៅខាងលើ (المعراج) នេះគឺព្រះសម្បជចំពោះវិស្វលុលឡោះហ្វ័ صلوات الله عليه وآله និងជាសេចក្ដីប្រោសប្រណី សម្រាប់ព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله លើសព្រះសាស្ដា صلوات الله عليه وآله ឯទៀត ។ ចម្លើយរបស់ព្រះសម្បជគឺ [៥៣:២] មិត្តរបស់ពួក អ្នកមិនប្រព្រឹត្តខុសទេ មិនខុសគន្លងព្រះធម៌ទេ [៥៣:៣] គេមិននិយាយតាមតែទំនើងចិត្តទេ ពោលគឺ ព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله មិនមានវចនៈតាមតែព្រះហឫទ័យឯងទេ ។ [៥៣:៤] នេះ មានន័យថាគួរអាន មិនមែនអ្វី ផ្សេងពីព្រះវិវណាយៈដែលត្រូវបានបើកឲ្យដឹងនោះទេ ។ [៥៣:៥] ព្រះដ៏មានព្រះមហិទ្ធិឫទ្ធិបាន បង្រៀនគេ មានន័យថា អល់ឡោះហ្វ័ ព្រះដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់ ព្រះដ៏ឧត្ដុង្គឧត្ដម ។ [៥៣:៦] ជាមួយព្រះសង្ហារ ដូច្នោះគេបានទៅដល់សេចក្ដីសម្រេច មានន័យថា វិស្វលុលឡោះហ្វ័ صلوات الله عليه وآله (ជាព្រះសាស្ដា صلوات الله عليه وآله) ។ (تفسير القمِّي: 2: 333)

***

قَالَ: وَ حَدَّثَنِي يَاسِرٌ عَنْ أَبِي الْحَسَنِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) قَالَ: «مَا بَعَثَ اللَّهُ نَبِيًّا إِلَّا صَاحِبَ مِرَّةٍ سَوْدَاءَ صَافِيَةً». ** (تفسير القمِّي: جزء ٢ صَفْحَة ٣٣٤ ، البرهان في تفسير القرآن الجزء: ٥: صَفْحَة : ١٩١)

[អាល្លឺ ប៊ិន អ៊ីបរ៉េហ៊ីម]មានប្រសាសន៍ថា គេប្រាប់ខ្ញុំតមកពី អាប៊ូ អាល់-ហ្វាសាន់ صلوات الله عليه والسلام ដែលមានវចនៈ ថា: "រាល់ព្រះសាស្ដា صلوات الله عليه وآله ដែលអល់ឡោះហ្វ័ صلوات الله عليه وآله បានចាត់បញ្ជូនមកសុទ្ធតែមាននូវព្រះសង្ហារ (គឺត្រា

សម្គាល់) ខ្មៅច្បាស់លាស់[នៃតំណែងសាស្តា] ។ (تفسير القمي 2: 334) ។

***

سَهْلُ بْنُ زَيْدٍ عَنِ الرَّيَّانِ بْنِ الصَّلْتِ عَنْ يُوسُفَ رَفَعَهُ قَالَ قَالَ أَبُو عَبْدِ اللَّهِ (عليه السلام) إِنَّ اللَّهَ عَزَّ وَجَلَّ لَمْ يَبْعَثْ نَبِيًّا قَطُّ إِلَّا صَاحِبَ مِرَّةٍ سَوْدَاءَ صَافِيَةٍ وَ مَا بَعَثَ اللَّهُ نَبِيًّا قَطُّ حَتَّى يُقَرَّرَ لَهُ بِالْبَدَاءِ. (الكافي : جزء ٨ صَفْحَة ١٦٥ حَدِيث ١٧٧)

[...] អាប៊ូ អុាប់ខុលឡោះហ្វ្រី^{صلوات الله عليه}មានវចនៈថា៖ "ព្រះសាស្តា^ﷺដែលអស់ឡោះហ្វ្រី^{رحمته}ចាត់បញ្ជូនមក សុទ្ធតែមានព្រះសង្ឃាខ្មៅច្បាស់លាស់[នៃតំណែងព្រះសាស្តា] (مِرَّةٍ سَوْدَاءَ صَافِيَةٍ) (គឺត្រាសម្គាល់ជាព្រះសាស្តា) ។ អស់ឡោះហ្វ្រី^{رحمته}ចាត់បញ្ជូនព្រះសាស្តា^ﷺមក ទាល់តែព្រះសាស្តា^ﷺនោះព្រមទទួលការ កែប្រែព្រះវិនិច្ឆ័យរបស់អស់ឡោះហ្វ្រី^{رحمته}ពីដើមកំណើតសិន (بِالْبَدَاءِ) (ស្តីអំពី "អាល-នូរ" មុនបង្កប់ គឺមូហាំម៉ាដ្ឋ^{صلوات الله عليه وآله} និងព្រះរាជកុលដ្ឋាន^{عليه السلام}របស់មូហាំម៉ាដ្ឋ^{صلوات الله عليه وآله}) ។" (الكافي : 8 : 165 / 177 ឬ 14625 ឬ 177 / 165 : 8)

وَهُوَ بِالْأُفُقِ الْأَعْلَى ﴿٧﴾

៧. គេនៅឯនភាបាទខ្ពស់បំផុត

ثُمَّ دَنَا فَتَدَلَّى ﴿٨﴾

៨. បន្ទាប់មកគេបានចូលជិត គេបានឱន

فَكَانَ قَابَ قَوْسَيْنِ أَوْ أَدْنَى ﴿٩﴾

៩. គេបាននៅឆ្ងាយពីរកំណោងឬជិតជាងនោះ ។

فَأَوْحَىٰ إِلَىٰ عَبْدِهِ مَا أَوْحَىٰ ﴿١٠﴾

១០. ដូច្នោះព្រះអង្គបានបើកឲ្យបារព្រះអង្គ (មូហាំម៉ាដ្ឋ) ជ្រាបដឹងនូវអ្វីដែលព្រះអង្គបានបើកឲ្យជ្រាបដឹង (ទទួលវាហ្វ្រី) ។

مَا كَذَبَ الْفُؤَادُ مَا رَأَىٰ ﴿١١﴾

១១. ដួងចិត្ត[របស់ព្រះសាស្តា]មិនបដិសេធអ្វីដែលវាបានឃើញនោះទេ ។

أَفْتَمَرُونََّهُ عَلَىٰ مَا يَرَىٰ ﴿١٢﴾

១២. ពួកអ្នកនឹងឈ្លោះជាមួយគេអំពីអ្វីដែលបានឃើញឬ ?

وَلَقَدْ رَءَاهُ نَزْلَةَ الْأُخْرَىٰ ﴿١٣﴾

១៣. ពិតណាស់គេបានឃើញគេពេលចុះមួយទៀត

عِنْدَ سِدْرَةِ الْمُنْتَهَى ﴿١٤﴾

១៤. នៅជិតដើមពុទ្រាចុងព្រំដែន (ស៊ីដ្រូទូ អាល់-មុនតាហ្គា ឈូកនៃទីបំផុត ឬ ដើមពុទ្រាឆ្ងាយដាច់ស្រយាលពីគេបន្ទាប់ពីឋានសួគ៌)

عِنْدَهَا جَنَّةُ الْمَأْوَى ﴿١٥﴾

១៥. ក្បែរទីនោះគឺសួនសួគ៌ព្រះជម្រក

إِذْ يَغْشَى السِّدْرَةَ مَا يَغْشَى ﴿١٦﴾

១៦. ពេលដើមពុទ្រាត្រូវគ្របដណ្តប់ដោយអ្វីដែលគ្របដណ្តប់

مَا زَاغَ الْبَصَرُ وَمَا طَعَى ﴿١٧﴾

១៧. ខ្សែភ្នែកមិនបែរចេញទេ មិនរំលងហួសទេ ។

لَقَدْ رَأَى مِنْ آيَاتِ رَبِّهِ الْكُبْرَى ﴿١٨﴾

១៨. ពិតណាស់គេបានឃើញព្រះសញ្ញាធំបំផុតរបស់ព្រះម្ចាស់គេ ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស៊ូ ៧-១៨

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ عَيْسَى عَنْ عَبْدِ الصَّمَدِ بْنِ بَشِيرٍ عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ عَلَيْهِ السَّلَامُ قَالَ: إِنَّتَهَى النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ إِلَى السَّمَاءِ السَّابِعَةِ وَ إِنَّتَهَى إِلَى سِدْرَةِ الْمُنْتَهَى قَالَ فَقَالَتِ السِّدْرَةُ مَا جَاوَزَنِي مَخْلُوقٌ قَبْلَكَ « تَمُّ دَنَا فَتَدَلَّى * فَكَانَ قَابَ قَوْسَيْنِ أَوْ أَدْنَى * فَأَوْحَى » قَالَ فَدَفَعَ إِلَيْهِ كِتَابَ أَصْحَابِ الْيَمِينِ وَ كِتَابَ أَصْحَابِ الشِّمَالِ فَأَخَذَ كِتَابَ أَصْحَابِ الْيَمِينِ يَمِينَهُ وَ فَتَحَهُ وَ نَظَرَ فِيهِ فِإِذَا فِيهِ أَسْمَاءُ أَهْلِ الْجَنَّةِ وَ أَسْمَاءُ آبَائِهِمْ وَ قَبَائِلِهِمْ قَالَ وَ فَتَحَ كِتَابَ أَصْحَابِ الشِّمَالِ وَ نَظَرَ فِيهِ فِإِذَا هِيَ أَسْمَاءُ أَهْلِ النَّارِ وَ أَسْمَاءُ آبَائِهِمْ وَ قَبَائِلِهِمْ ثُمَّ نَزَلَ وَ مَعَهُ الصَّحِيفَتَانِ فَدَفَعَهُمَا إِلَى عَلِيِّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ عَلَيْهِ السَّلَامُ. (بصائر الدرجات : جزء ١ صَفْحَة ١٩٢)

[...] អាប់ខុល ស្ត្រីម៉ាដូ ប៊ិន បាស្ត្រៀរបានថា អាច្ចី យ៉ាក្កុហ្គារ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "ព្រះសាស្តា ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} បានទៅដល់មេឃជាន់ទីប្រាំពីរ ហើយបានទៅកាន់ ស៊ីដ្រូត្ន-មុនតាហ្គា (سِدْرَةِ الْمُنْتَهَى ដើមពុទ្រាចុងព្រំដែន) ។" ខ្ញុំបានថា៖ "អាល់-ស៊ីដ្រូត្ន មុនតាហ្គា មិនធ្លាប់មានគេប្រាប់ទូលបង្គំអំពីរឿងនេះមុនព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} ទេ ។ បន្ទាប់មក [៥៣:៧] គេនៅឯនភាបាទខ្ពស់បំផុត [៥៣:៨] បន្ទាប់មកគេបានចូលជិត គេបានឱន [៥៣:៩] គេបាននៅឆ្ងាយពីកំណោងឬជិតជាងនោះ ។ [៥៣:១០] ដូច្នោះព្រះអង្គបានបើកឲ្យបាវព្រះអង្គប្រាប់ដឹងនូវអ្វីដែលព្រះអង្គបានបើកឲ្យប្រាប់ដឹង ។ ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "អល់ឡេហ្គៈហ្គៈបានហុចឲ្យព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} នូវបញ្ជីនៃបណ្តាកនខាងស្តាំនិងបញ្ជីនៃបណ្តាកនខាងឆ្វេង ។ ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} បានទទួលយកព្រះបញ្ជីនៃបណ្តាកនខាងស្តាំដោយដៃស្តាំព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} ហើយបានបើកបញ្ជីនោះមើល ។ នៅក្នុងបញ្ជីនោះមានចារឈ្មោះរបស់ជនឋានសួគ៌ មានចារឈ្មោះរបស់ឪពុកពួកគេនិងកុលសម្ព័ន្ធពួកគេ ។

ហើយព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله បានលើកបញ្ជីនៃជនខាងឆ្វេងមើល ។ នៅក្នុងបញ្ជីនេះមានចារណ្ណៈរបស់ជនឋាន
នរកនិងឈ្មោះរបស់ឪពុកពួកគេព្រមទាំងកុលសម្ព័ន្ធពួកគេ ។ បន្ទាប់មកព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله បានចុះមកវិញ
ជាមួយផ្ទាំងសំណេរពីរ ។ ព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله បានហុចផ្ទាំងសំណេរទាំងពីរនេះឲ្យទៅអ្នកលី صلوات الله عليه وآله ប៊ិន អាហ្វិ
ត្ថ័លីប رضي الله عنه ។ "1 (بصائر الدرجات) 1" (17/116)

***

وَ عَنْهُ، قَالَ: حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ الْحُسَيْنِ بْنِ أَحْمَدَ بْنِ الْوَلِيدِ، قَالَ: حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ الْحُسَيْنِ الصَّفَّارُ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ الْحُسَيْنِ بْنِ أَبِي الْخَطَّابِ،
عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ الْفَضِيلِ، قَالَ: سَأَلْتُ أَبَا الْحُسَيْنِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): هَلْ رَأَى رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ) رَبَّهُ عَزَّ وَجَلَّ؟ قَالَ: «نَعَمْ
بِقَلْبِهِ، أَمَا سَمِعْتَ اللَّهَ عَزَّ وَجَلَّ يَقُولُ: "مَا كَذَبَ الْفُؤَادُ مَا رَأَى"، لَمْ يَرَهُ بِالْبَصَرِ، وَ لَكِنْ رَأَاهُ بِالْقُؤَادِ».* (التوحيد : صَفْحَةٌ ١١٦
حَدِيث ١٧ ، البرهان في تفسير القرآن الجزء ٥ : صَفْحَةٌ : ١٩٧)

[...] ម្យ៉ាងម៉ាដូ ប៊ិន ហ្វិដ្យុយលី បានថាខ្ញុំបានសួរ អាហ្វិ អាល់-ហ្គាសាន់ صلوات الله عليه وآله ថា៖ "តើវិស្វលុលឡោះហ្ន៎
បានឃើញព្រះម្ចាស់ صلوات الله عليه وآله របស់ព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله ទេ ព្រះដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់ ព្រះដ៏រុងរឿង ?" ព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله មានវចនៈ
ថា៖ "ឃើញ ឃើញដោយដួងចិត្តព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله ។ លោកមិនបានឮអស់ឡោះហ្ន៎ صلوات الله عليه وآله មានព្រះបន្ទូលទេឬថា
[៥៣:១១] ដួងចិត្តមិនបដិសេធអ្វីដែលវាបានឃើញនោះទេ ? ព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله មិនបានឃើញអស់ឡោះហ្ន៎ صلوات الله عليه وآله
ដោយភ្នែកទេ តែព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله បានឃើញអស់ឡោះហ្ន៎ صلوات الله عليه وآله ដោយដួងចិត្ត ។" (17/116) (التوحيد: 116/17)

***

مُحَمَّدُ بْنُ الْعَبَّاسِ، قَالَ: حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ مُحَمَّدٍ النَّوْفَلِيُّ، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ هِلَالٍ، عَنِ الْحَسَنِ بْنِ مُحَمَّدٍ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ بُكَيْرٍ، عَنْ حُمُرَانَ
بْنِ أَعْيَنَ، قَالَ: سَأَلْتُ أَبَا جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) عَنْ قَوْلِ اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ فِي كِتَابِهِ: "ثُمَّ دَنَا فَتَدَلَّى * فَكَانَ قَابَ قَوْسَيْنِ أَوْ أَدْنَى".
فَقَالَ: «أَدْنَى اللَّهِ مُحَمَّدًا (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ) مِنْهُ، فَلَمْ يَكُنْ بَيْنَهُ وَبَيْنَهُ إِلَّا قَعَصُ لَوْحٍ، فِيهِ فِرَاشٌ مِنْ ذَهَبٍ يَتَلَأَلُ فَأَرِي صُورَةً، فَقِيلَ
لَهُ، يَا مُحَمَّدُ، أَتَعْرِفُ هَذِهِ الصُّورَةَ؟ فَقَالَ: نَعَمْ، هَذِهِ صُورَةُ عَلِيِّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، فَأَوْحَى اللَّهُ تَعَالَى إِلَيْهِ: أَنْ رَوْجُهُ فَاطِمَةُ،
وَ اتَّخَذَهُ وَصِيًّا».* (تأويل الآيات : جزء ٢ صَفْحَةٌ ٦٢٥ حَدِيث ٨ ، البرهان في تفسير القرآن الجزء ٥ : صَفْحَةٌ : ١٩٧)

[...] ហ្វិមរ៉ិន ប៊ិន អ្នកកុយ៉ាន បានថា ខ្ញុំបានសួរ អាហ្វិ យ៉ាកុប្យា صلوات الله عليه وآله អំពីព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្ន៎ صلوات الله عليه وآله នៅ
ក្នុងព្រះគម្ពីរព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله [៥៣:៨] បន្ទាប់មកគេបានចូលជិត គេបានឱន [៥៣:៩] គេបាននៅ
ឆ្ងាយពីកំណោងឬជិតជាងនោះ ។ ព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله មានវចនៈថា៖ "ម្យ៉ាងម៉ាដូ صلوات الله عليه وآله បានខិតចូលដើម្បីទៅជិត
អស់ឡោះហ្ន៎ صلوات الله عليه وآله បំផុត ។ នៅក្នុងចន្លោះនោះមិនមានអ្វីក្រៅពីរបងព័ទ្ធជើអំពីក្បួងគជំមួយទេ នៅក្នុងរបង
នោះមានពួកមាសចែងចាំង ។ ហើយព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله បានឃើញរបបួយ ។ ព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله បានសួរព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله
ថា៖ "ម្យ៉ាងម៉ាដូ صلوات الله عليه وآله អើយ! តើអ្នក صلوات الله عليه وآله ស្គាល់រូបនេះទេ ?" ព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله មានវចនៈថា៖ "ស្គាល់ នេះគឺរូប
អ្នកលី صلوات الله عليه وآله ប៊ិន អាហ្វិ ត្ថ័លីប رضي الله عنه ។" ដូច្នោះអស់ឡោះហ្ន៎ صلوات الله عليه وآله បានលើកឲ្យព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله ដឹងថា៖ "ចូរអ្នករៀប
អាពាហ៍ពិពាហ៍គេ صلوات الله عليه وآله ជាមួយហ្វាទ្វីម៉ាសូ صلوات الله عليه وآله ហើយចូរអ្នក صلوات الله عليه وآله តែងតាំងគេ صلوات الله عليه وآله ជាអ្នកស្នងអ្នក صلوات الله عليه وآله ។" (8/625 : 2) (تأويل الآيات : 2/625)

***

علي بن إبراهيم: ثم قال: "عَلِمَهُ شَدِيدُ الْقُوَى"، ثُمَّ أَدْنَى لَهُ فَرَقَى فِي السَّمَاءِ، فَقَالَ: "دُو مَرَّةٍ فَاسْتَوَى * وَ هُوَ بِالْأَفْقِ الْأَعْلَى * ثُمَّ دَنَا
فَتَدَلَّى * فَكَانَ قَابَ قَوْسَيْنِ أَوْ أَدْنَى"، كَانَ بَيْنَ لَفْظِهِ وَ بَيْنَ سَمَاعِ رَسُولِ اللَّهِ كَمَا بَيْنَ وَتْرِ الْقَوْسِ وَ عَوْدِهَا: "فَأَوْحَى إِلَى عَبْدِهِ مَا
أَوْحَى"، فَسُئِلَ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ) عَنْ ذَلِكَ الْوَحْيِ، فَقَالَ: «أَوْحِيَ إِلَيَّ أَنَّ عَلِيًّا سَيِّدُ الْوَصِيِّينَ، وَ إِمَامُ الْمُتَّقِينَ، وَ قَائِدُ

الرَّحْمَنِ الْمَحَجَّلِينَ، وَ أَوْلَ خَلِيفَةٍ يَسْتَخْلِفُهُ خَاتَمُ النَّبِيِّينَ،

អាឡី ប៊ិន អ៊ីប៊ីហ្គីម (នៅក្នុងតាហ្សៀរគូមី) បានធ្វើសេចក្តីការណ៍ថា បន្ទាប់មកអស់ឡោះហ្គ័រ
មានព្រះបន្ទូលថា [៥៣:៥] ព្រះដ៏មានព្រះមហិទ្ធិបូជ្ជៈបានបង្រៀនគេ អនុញ្ញាតឲ្យព្រះអង្គឡើងទៅ
លើមេឃ ដូច្នោះអស់ឡោះហ្គ័រមានព្រះបន្ទូលថា [៥៣:៦] ជាមួយព្រះសង្ឃារ ដូច្នោះគេបានទៅដល់
សេចក្តីសម្រេច [៥៣:៧] គេនៅឯនភាបាទខ្ពស់បំផុត [៥៣:៨] បន្ទាប់មកគេបានចូលជិត គេបាន
បង្ហាន់កាយ [៥៣:៩] គេបាននៅឆ្ងាយពីកំណាងឬជិតជាងនោះ ។ នៅរវាងព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្គ័រ
និងវិស្វលុលឡោះហ្គ័រដែលអាចស្តាប់ឮបាននោះ ប្រៀបបាននឹងមានចម្ងាយពីរចុងផ្ទះ [៥៣:១០]
ដូច្នោះព្រះអង្គបានបើកឲ្យបាវព្រះអង្គជ្រាបដឹងនូវអ្វីដែលព្រះអង្គបានបើកឲ្យជ្រាបដឹង ។ ពួកគេបានសួរ
វិស្វលុលឡោះហ្គ័រអំពីការបើកឲ្យដឹង ព្រះអង្គមានចម្លើយថា: "អស់ឡោះហ្គ័របានបើកឲ្យដឹងថា
អាឡី ជាអគ្គប្រមុខនៃអ្នកស្នងទាំងអស់ ជាអ៊ីម៉ា របស់បណ្តាអ្នកមានសទ្ធាជ្រះថ្លា ជាមេដឹក
នាំរបស់អ្នកត្រចះត្រចង់ ជាខ្ញុំលិហ្វទីមួយដែលព្រះសាស្តាចុងក្រោយបង្អស់បានតែងតាំង ។"

فدخل القوم في الكلام، فقالوا له: أمن الله و من رسوله؟ فقال الله جل ذكره لرسوله (صلى الله عليه و آله): قل لهم: "ما كَذَبَ الْفُؤَادُ
مَا رَأَى"، ثم ردّ عليهم، فقال: "أَفْتُمَاؤُنُهُ عَلَى مَا يَرَى"، ثُمَّ قَالَ لَهُمْ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ): «قَدْ أَمَرْتُ فِيهِ بِعَبْرٍ هَذَا،
أَمَرْتُ أَنْ أَنْصِبَهُ لِلنَّاسِ، وَ أَقُولُ لَهُمْ: هَذَا وَلِيُّكُمْ مِنْ بَعْدِي، وَ هُوَ بِمَنْزِلَةِ السَّفِينَةِ يَوْمَ الْغَرَقِ، مَنْ دَخَلَ فِيهَا، نَجَّى، وَ مَنْ خَرَجَ عَنْهَا
غَرِقَ».

ប្រជារាស្ត្របានដៃកគ្នាហើយបានសួរព្រះអង្គថា: "តើអ្វីនេះមកពីអស់ឡោះហ្គ័រនិងព្រះសាស្តា
ព្រះអង្គឬទេ?" ដូច្នោះអស់ឡោះហ្គ័រ ព្រះដ៏មានព្រះនិទ្ទេសឧត្តុង្គឧត្តម បានដាក់ព្រះបន្ទូលមកឲ្យ
ព្រះសាស្តាថា: "ចូរអ្នកថ្លែងថា: [៥៣:១១] ដូងចិត្តមិនបដិសេធអ្វីដែលវាបានឃើញ
នោះទេ ។" បន្ទាប់មកអស់ឡោះហ្គ័របានតបពួកគេថា: [៥៣:១២] ពួកអ្នកនឹងឈ្លោះជាមួយគេអំពីអ្វី
ដែលបានឃើញឬ?" ហើយវិស្វលុលឡោះហ្គ័របានប្រាប់ពួកគេថា: "ខ្ញុំបានបញ្ជាឲ្យធ្វើតាមនេះ
ស្រេចហើយ ទោះបីគ្មានរឿងនេះក៏ដោយ ។ ខ្ញុំបានបញ្ជាឲ្យតែងតាំងគេ សម្រាប់ប្រជារាស្ត្រ ។
ខ្ញុំបានប្រកាសប្រាប់ពួកគេថា: "នេះគឺអភិបាលអស់លោកបន្ទាប់ពីខ្ញុំ ។ បុណ្យបារមីរបស់
គេប្រៀបបាននឹងនាវានាថ្ងៃដែលមានទឹកជំនន់ អ្នកណាបានឡើងលើនាវានោះ អ្នកនោះនឹងផុត
ភ័យ អ្នកណាបែរចេញពីនាវានោះ អ្នកនោះនឹងលិចលង់ ។"

ثم قال: "و لَقَدْ رَأَاهُ نَزْلَةً أُخْرَى"، يقول: رأيت الوحي مرة أخرى: "عِنْدَ سِدْرَةِ الْمُنْتَهَى"، التي يتحدث تحتها الشيعة في الجنان، ثم
قال الله عزّ و جل: "إِذْ يَعْشَى الْبِسْطَ مَا يَعْشَى" يقول: إذ يغشى السدرة ما يغشى من حجب النور: "ما زَاغَ الْبَصَرُ"، يقول: ما
عمي البصر عن تلك الحجب "و ما طغى" يقول: و ما طغى القلب بزيادة فيما أوحى إليه، و لا نقصان: "لَقَدْ رَأَى مِنْ آيَاتِ رَبِّهِ
الْكُبْرَى" يقول: لقد سمع كلاما لو أنه قوي ما قوي. (تفسير القمّي: جُزء ٢ صَفْحَة ٣٣٤ ، البرهان في تفسير القرآن الجزء ٥:
صَفْحَة : ١٩١)

បន្ទាប់មកអស់ឡោះហ្គ័រមានព្រះបន្ទូលថា [៥៣:១៣] ពិតណាស់គេបានឃើញគេពេលចុះមួយទៀត
អស់ឡោះហ្គ័រមានព្រះបន្ទូលថា ព្រះអង្គបានឃើញការបើកឲ្យដឹងលើកទីពីរ [៥៣:១៤]

នៅជិតដើមពុទ្រាចុងព្រំដែន នៅក្រោមដើមនេះឯងដែលគេនឹងថ្លែងដល់ពួកស្ត្រីអូសូនៅក្នុងឋានសួគ៌ ។
 បន្ទាប់មកអល់ឡោះហ្គ័រមានព្រះបន្ទូលថា [៥៣:១៦] ពេលដែលដើមពុទ្រាត្រូវគ្របដណ្តប់ដោយអ្វី
 ដែលគ្របដណ្តប់ ។ ព្រះអង្គមានព្រះបន្ទូលថា [៥៣:១៦] ពេលដែលដើមពុទ្រាត្រូវគ្របដណ្តប់ដោយ
 អ្វីដែលគ្របដណ្តប់ ដោយស្បៃនៃព្រះរស្មី ។ [៥៣:១៧] ខ្សែភ្នែកមិនបែរចេញទេ ព្រះអង្គមានព្រះ
 បន្ទូលថាភ្នែកមិនស្រវាំងដោយសារស្បៃនោះទេ មិនរំលងហួសទេ ដោយការបើកឲ្យដឹងបន្ថែមនោះនិង
 ដោយការបន្ថយការបើកឲ្យដឹងនោះដែរ ។ [៥៣:១៨] ពិតណាស់គេបានឃើញព្រះសញ្ញាធំបំផុតរបស់
 ព្រះម្ចាស់គេ ។ អល់ឡោះហ្គ័រមានព្រះបន្ទូលថា ព្រះអង្គបានព្រះវាចា ព្រះវាចានោះបានធ្វើឲ្យអ្វី
 ដែលមាំមួនស្រេចហើយនោះកាន់តែមាំមួនឡើងទៀត ។" (تفسير القمي 2: 334)

***

قَالَ عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ فِي قَوْلِهِ تَعَالَى: "وَلَقَدْ رَآهُ نَزْلَةً أُخْرَى عِنْدَ سِدْرَةِ الْمُنْتَهَى" قَالَ: فِي السَّمَاءِ السَّابِعَةِ، وَأَمَّا الرَّؤْيُ عَلَى مَنْ أَنْكَرَ
 خَلْقَ الْجَنَّةِ وَ النَّارِ، فَقَوْلُهُ تَعَالَى: "عِنْدَهَا جَنَّةُ الْمَأْوَى" أَي عِنْدَ سِدْرَةِ الْمُنْتَهَى فِي السَّمَاءِ السَّابِعَةِ. وَ جَنَّةُ الْمَأْوَى عِنْدَهَا. ** (تفسير
 القمي : جزء ٢ صَفْحَة ٣٣٥ ، البرهان في تفسير القرآن الجزء ٥ : صَفْحَة : ١٩٢)

អាលី ប៊ិន អ៊ីបរ៉ាហ្គឹមបានឲ្យដឹងអំពីព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្គ័រ [៥៣:១៣] ពិតណាស់គេបានឃើញគេ
 ពេលចុះមួយទៀត [៥៣:១៤] នៅជិតដើមពុទ្រាចុងព្រំដែន ថា៖ "នៅលើមេឃទីប្រាំពីរ ។ នេះគឺការ
 ប្រកែកជំទាស់របស់ពួកបដិសេធការមានឋានសួគ៌និងការមានឋាននរក ។ រីឯព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្គ័រ
 [៥៣:១៥] ក្បែរទីនោះគឺសួនសួគ៌ព្រះជម្រក ពោលគឺ នៅជិតដើមពុទ្រា (سِدْرَةِ الْمُنْتَهَى) នៅក្នុង
 មេឃទីប្រាំពីរ ។ សួនសួគ៌ព្រះជម្រកនៅក្បែរដើមពុទ្រានោះ ។" (تفسير القمي 2: 335)

***

* الشَّيْخُ فِي (أَمَالِيهِ)، قَالَ: أَحْبَبْنَا أَبُو الْفَتْحِ هَلَالُ بْنُ مُحَمَّدِ بْنِ جَعْفَرِ الْحَمَّازِ، قَالَ: حَدَّثَنَا ابْنُ الْجَعَابِيِّ، قَالَ: حَدَّثَنَا أَبُو عَثْمَانَ سَعِيدُ
 بْنُ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَجَبِ الْأَنْبَارِيِّ، قَالَ: حَدَّثَنَا خَلْفُ بْنُ دُرَيْسٍ، قَالَ: حَدَّثَنَا الْقَاسِمُ بْنُ هَارُونَ، قَالَ: حَدَّثَنَا سَهْلُ بْنُ صَقِينٍ، عَنْ
 هَمَّامٍ، عَنْ فَتَادَةَ، عَنْ أَنَسٍ، قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلهِ): «لَمَّا عُرِجَ بِي إِلَى السَّمَاءِ، دَنَوْتُ مِنْ رَبِّي عَزَّ وَ جَلَّ، حَتَّى
 كَانَ بَيْنِي وَ بَيْنَهُ "قَابُ قَوْسَيْنِ أَوْ أَدْنَى"، فَقَالَ: يَا مُحَمَّدُ مَنْ نُحِبُّ مِنَ الْخَلْقِ؟ قُلْتُ: يَا رَبِّ عَلِيًّا، قَالَ: ائْتَيْتُ يَا مُحَمَّدُ فَالْتَمَعْتُ عَنْ
 بَيْتَارِي، فِإِذَا عَلِيٌّ بْنُ أَبِي طَالِبٍ». * (الأمالى : جزء ١ صَفْحَة ٣٦٢ ، البرهان في تفسير القرآن الجزء ٥ : صَفْحَة : ١٩٤)

* អាល់-ស្បៃខ្ញុំ(មានប្រសាសន៍)នៅក្នុងអាម៉ាលីរបស់លោក តមកពី អាហ្វិ អាល់-ហ្វាតាស្ត ហ្គ្រីឡាល់ ប៊ិន
 មូហាំម៉ាដ្វ ប៊ិន យ៉ាកុបហ្វារ អាល់-ហ្វាហ្វហ្វារ តមកពី អ៊ីបនូ អាល់-យ៉ូអុប៊ី តមកពី អាហ្វិ អ៊ីស្តម៉ាន សាអ៊ីដ្វ
 ប៊ិន អុប្តុលឡោះហ្គ័រ ប៊ិន អុយ៉ាប្ត អាល់-អាន់បារី តមកពី ខ្ញុំឡាហ្វ ប៊ិន ខូរុសត តមកពី អាល់-ក្លីស៊ីម
 ប៊ិន ហ្វារូន តមកពី សាហ្វាល់ ប៊ិន ស្ទ្រីគីន តមកពី ហ្វាម៉ា តមកពី គ្លីតាដ្វាស្ត តមកពី អាណាស់
 ដែលបាននិយាយថាវិស្វលុលឡោះហ្គ័រមានព្រះវចនៈថា៖ "កាលខ្ញុំឡើងទៅលើមេឃ ខ្ញុំបាន
 ចូលទៅជិតព្រះម្ចាស់ខ្ញុំលុះចន្លោះខ្ញុំនិងព្រះអង្គ [៥៣:៩] នៅឆ្ងាយពីកំណោងប្រជុំជិតជាង
 នោះ ។ ព្រះអង្គព្រះរាជបន្ទូលថា៖ "មូហាំម៉ាដ្វ អើយ! ក្នុងចំណោមសត្វលោក អ្នកស្រឡាញ់
 អ្នកណា?" ខ្ញុំបានទូលថា៖ "អាលី ព្រះម្ចាស់អើយ!" ព្រះអង្គមានព្រះរាជបន្ទូលថា៖
 "មូហាំម៉ាដ្វ អើយ! ចូរអ្នកបែរទៅខាងឆ្វេងខ្ញុំ ឃើញមានអាលី ប៊ិន
 អាហ្វិ គ្លីលីបនៅនោះ ។" (الأمالى : 1: 362)

***

* وَ هَذَا الْإِسْنَادِ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ: لَمَّا أُسْرِيَ بِي إِلَى السَّمَاءِ كُنْتُ مِنْ رَبِّي كَتَابٍ قَوْسَيْنِ أَوْ أَدْنَى فَأَوْحَى إِلَيَّ رَبِّي مَا أَوْحَى

* យោលតាមបណ្តាញព័ត៌មាននេះ លោកបានថាវិស្វលុលឡោះហ្ន៎ មានព្រះវចនៈថា៖ "កាលខ្ញុំ ឡើងទៅលើមេឃ ខ្ញុំ បាននៅជាមួយព្រះម្ចាស់ ឆ្ងាយពីកំណោងបូជិតជាងនោះ ព្រះម្ចាស់ខ្ញុំ បានបើកឲ្យខ្ញុំ ដឹងអ្វីដែលព្រះអង្គ បានបើកឲ្យដឹង ។

ثُمَّ قَالَ يَا مُحَمَّدُ اقْرَأْ أَنْ عَلَيَّ بِنِ أَبِي طَالِبٍ أَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ فَمَا سَمَّيْتُ بِهَذَا الْإِسْمِ أَحَدًا قَبْلَهُ وَ لَا أُسَمِّي بِهَذَا أَحَدًا بَعْدَهُ. (بشارة المصطفى : جزء ١ صفحة ١٨٦)

បន្ទាប់មកព្រះអង្គ មានព្រះរាជបន្ទូលថា៖ "មូហាំម៉ាដ្ន អើយ! ចូរអ្នកផ្សាយឲ្យគេដឹងថាអាលី ប៊ិន អាប៊ូ គ្លីលីប ជាព្រះអភិបាលរបស់បណ្តាមុមិន ព្រោះអញ មិនដែលដាក់ឈ្មោះនេះឲ្យអ្នកណា ទេកាលពីមុនគេ អញ នឹងមិនដាក់ឈ្មោះនេះឲ្យអ្នកណាទេក្រោយពីគេ ។"

(بشارة المصطفى : 1: 186)

***

* وَ عَنْهُ، قَالَ: حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ أَحْمَدَ السِّنَابِيُّ، وَ عَلِيُّ بْنُ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدِ الدَّقَّاقِ، وَ الْحُسَيْنُ بْنُ إِبْرَاهِيمَ بْنِ هَاشِمِ الْمُؤَدَّبِ، وَ عَلِيُّ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ الْوَرَّاقِ (رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمْ)، قَالُوا: حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ الْكُوَيْبِيُّ الْأَسَدِيُّ، عَنْ مُوسَى بْنِ عِمْرَانَ النَّحْعِيِّ، عَنْ عَمِّهِ الْحُسَيْنِ بْنِ يَزِيدَ النَّوْفَلِيِّ، عَنْ عَلِيِّ بْنِ سَالِمٍ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ ثَابِتِ بْنِ دِينَارٍ، قَالَ: سَأَلْتُ زَيْنَ الْعَابِدِينَ عَلِيَّ بْنَ الْحُسَيْنِ بْنِ عَلِيٍّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ (عَلَيْهِمُ السَّلَامُ)، عَنِ اللَّهِ جَلَّ جَلَالُهُ، هَلْ يُوصَفُ بِمَكَانٍ؟ فَقَالَ: «تَعَالَى اللَّهُ عَن ذَلِكَ».

* [...] រាយការណ៍តមកពីមូហាំម៉ាដ្ន ប៊ិន អាស្ថម៉ាដ្ន អាល់-ស៊ីណានី តមកពី អាលី ប៊ិន អាស្ថម៉ាដ្ន ប៊ិន មូហាំម៉ាដ្ន អាល់-ដ្យាកូក្នុំ និង អាល់-ហ្វ្វៃសនី ប៊ិន អ៊ីបរហ្វឹម ប៊ិន ហ្វាស្វាំ អាល់-មូអាឌីប និង អាលី ប៊ិន អុប្បុលឡោះហ្ន៎ អាល់-វ៉ារីក្នុំ តមកពី មូហាំម៉ាដ្ន ប៊ិន អាប៊ូ អុប្បុលឡោះហ្ន៎ អាល់-គូហ្វី អាល់-អាសាឌី តមកពី មូសា ប៊ិន អ៊ីមរីន អាល់-ណាខ្លីអ៊ី តមកពីឪពុកមា (ឬឪពុកធំ) របស់លោកឈ្មោះ អាល់-ហ្វ្វៃសនី ប៊ិន យ៉ាស្វីដ្ន អាល់-ណេហ្វាលី តមកពី អាលី ប៊ិន សាលីម តមកពីឪពុកលោក តមកពី ស្វាប៊ីត អ៊ីបន្ន ខ្លួនណាដែលបាននិយាយថាខ្ញុំបានសួរ ស្វែនី អាល់-អុប៊ីឌីន អាលី ប៊ិន អាល់-ហ្វ្វៃសនី ប៊ិន អាល់-ហ្វ្វៃសនី ប៊ិន អាលី ប៊ិន អាប៊ូ គ្លីលីប អំពីអល់ឡោះហ្ន៎ តើគេអាចថាព្រះអង្គ នៅកន្លែងណាមួយបានទេ? ព្រះអង្គ មានវចនៈថា៖ "ព្រះអង្គ ទ្រង់មហាខ្ពង់ខ្ពស់លើសនោះណាស់ ។"

فُلْتُ: لَمْ أُسْرَى بِنَبِيِّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) إِلَى السَّمَاءِ؟ قَالَ: «لِيُرِيَهُ مَلَكُوتَ السَّمَاوَاتِ وَ مَا فِيهَا مِنْ عَجَائِبِ صُنْعِهِ وَ بَدَائِعِ خَلْقِهِ».

ខ្ញុំបានទូលថា៖ "ហេតុអ្វីព្រះអង្គ ឲ្យព្រះសាស្តា ឡើងទៅលើមេឃ?" ព្រះអង្គ មានវចនៈថា៖ "ដើម្បីនឹងឲ្យព្រះអង្គ ឃើញព្រះរាជាណាចក្រមេឃនិងអ្វីៗដែលមាននៅក្នុងនោះ ក្នុងចំណោមវត្ថុអស្ចារ្យដែលព្រះអង្គ បង្កើតមក និងបណ្តាសត្វលោករបស់ព្រះអង្គ ។"

فُلْتُ: فَقَوْلُ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ: "ثُمَّ دَنَا فَتَدَلَّى * فَكَانَ قَابَ قَوْسَيْنِ أَوْ أَدْنَى"؟

ខ្ញុំបានទូលថា៖ "[មានន័យថាអ្វី] ព្រះបន្ទូលរបស់អល់ឡោះហ្ន៎ ^{عز وجل} [៥៣:៨] បន្ទាប់មកគេបានចូលជិត គេបានឱន [៥៣:៩] គេបាននៅឆ្ងាយពីកំណោងឬជិតជាងនោះ?"

قَالَ: «ذَلِكَ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ)، دَنَا مِنْ حُجْبِ النُّورِ، فَرَأَى مَلَكَوَتِ السَّمَاوَاتِ، ثُمَّ تَدَلَّى (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) فَتَطَّرَ مِنْ تَحْتِهِ إِلَى مَلَكَوَتِ الْأَرْضِ، حَتَّى ظَنَّ أَنَّهُ فِي الْقُرْبِ مِنَ الْأَرْضِ كَقَابِ قَوْسَيْنِ أَوْ أَدْنَى». ** (علل الشرائع : صَفْحَة ١٣١ حَدِيث ١ ، البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٥ صَفْحَة : ١٩٦)

ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "នោះគឺវិស្វលុលឡោះហ្ន៎ ^{صل الله عليه وآله} ដែលចូលទៅជិតព្រះបាទព្រះវស្សី ។ ព្រះអង្គ ^{صل الله عليه وآله} បានឃើញព្រះរាជាណាចក្រមេឃ បន្ទាប់មកព្រះអង្គ ^{صل الله عليه وآله} ឈ្លោកមើលខាងក្រោមព្រះអង្គ ^{صل الله عليه وآله} ទៅឯ ព្រះរាជាណាចក្រដី លុះព្រះអង្គ ^{صل الله عليه وآله} គិតថាព្រះអង្គ ^{صل الله عليه وآله} នៅជិតផែនដី [៥៣:៩] នៅឆ្ងាយពីកំណោងឬ ជិតជាងនោះ?" (131 : 1) (علل الشرائع)

***

* الطَّرِيسِيُّ فِي (الإِحْتِجَاحِ): عَنْ يَعْقُوبَ بْنِ جَعْفَرِ الْجَعْفَرِيِّ قَالَ: سَأَلَ رَجُلًا يُقَالُ لَهُ عَبْدُ الْعَقَّارِ السُّلَمِيُّ أَبَا إِبْرَاهِيمَ مُوسَى بْنَ جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) عَنْ قَوْلِ اللَّهِ تَعَالَى: "ثُمَّ دَنَا فَتَدَلَّى * فَكَانَ قَابَ قَوْسَيْنِ أَوْ أَدْنَى"، قَالَ: أَرَى هَاهُنَا خُرُوجًا مِنْ حُجْبٍ، وَ تَدَلِّيًّا إِلَى الْأَرْضِ، وَ أَرَى مُحَمَّدًا رَأَى رَبَّهُ بِقَلْبِهِ، وَ نُسِبَ إِلَى بَصَرِهِ، فَكَيْفَ هَذَا؟

* អាល់-ត្ថប់រីស៊ី[មានប្រសាសន៍]នៅក្នុង[សាត្រា] អាល់-អ៊ុះហ្ន៎ទីយ៉ាច្ចុំ ថាពាក្យណាដោយយ៉ាក្នុង ប៊ិន យ៉ាក្នុងហ្វារ អាល់-យ៉ាក្នុងហ្វារដែលបាននិយាយថាបុរសម្នាក់ឈ្មោះ អ្នកបំប្លែង កុហ្វហ្វារ អាល់-ស៊ូឡាមី បានសួរ អាច្វី អ៊ុបរហ្វីម មូសា ប៊ិន យ៉ាក្នុងហ្វារ ^{صلوات الله عليه والسلام} អំពីព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្ន៎ ^{عز وجل} [៥៣:៨] បន្ទាប់មកគេបានចូលជិត គេបានឱន [៥៣:៩] គេបាននៅឆ្ងាយពីកំណោងឬជិតជាងនោះ ។ គាត់បាន ថា៖ "ទូលបង្គំឃើញថានៅត្រង់នោះមានកន្លែងចេញពីព្រះបាទទៅកាន់ផែនដី ។ ទូលបង្គំឃើញថា មូហ្វាម៉ាដ្ច ^{صل الله عليه وآله} ឃើញព្រះម្ចាស់ ^{عز وجل} ព្រះអង្គ ^{صل الله عليه وآله} ដោយចិត្តហើយត្រូវសន្មត់ថាដោយភ្នែកព្រះអង្គ ^{صل الله عليه وآله} ។ ម្តេច ក៏ដូច្នោះ?"

فَقَالَ أَبُو إِبْرَاهِيمَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): «"دَنَا فَتَدَلَّى" فَإِنَّهُ لَمْ يَزُلْ مِنْ مَوْضِعٍ، وَ لَمْ يَتَدَلَّ بِبَدَنِ».

អាច្វី អ៊ុបរហ្វីម ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "[៥៣:៨] បន្ទាប់មកគេបានចូលជិត គេបានឱន - ព្រះអង្គ ^{صل الله عليه وآله} មិន បានចាកចេញពីកន្លែងព្រះអង្គ ^{صل الله عليه وآله} ទេ ព្រះអង្គ ^{صل الله عليه وآله} មិនបានឱនដោយបង្កោនខ្លួនព្រះអង្គ ^{صل الله عليه وآله} ទេ ។"

فَقَالَ عَبْدُ الْعَقَّارِ أَصْفُهُ بِمَا وَصَفَ بِهِ نَفْسَهُ حَيْثُ قَالَ: "دَنَا فَتَدَلَّى"، فَلَمْ يَتَدَلَّ بِبَدَنِ عَنْ مَجْلِسِهِ، وَ إِلَّا قَدْ زَالَ عَنْهُ، وَ لَوْ لَا ذَلِكَ لَمْ يُوصَفَ بِذَلِكَ نَفْسُهُ؟

អ្នកបំប្លែង កុហ្វហ្វារបានថា៖ "ទូលបង្គំបានថាដូចព្រះអង្គ ^{عز وجل} បានថាដោយអង្គឯង ^{عز وجل} ផ្ទាល់ ។ ព្រះអង្គ ^{عز وجل} បានថា៖ [៥៣:៨] បន្ទាប់មកគេបានចូលជិត គេបានឱន ។" ដូច្នោះ៖ [បើ]ព្រះអង្គ ^{صل الله عليه وآله} មិនបានឱនដោយ

បង្កោនខ្លួនព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله وسلم ពីកន្លែងព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله وسلم នោះទេ ព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله وسلم ត្រូវតែប្តូរកន្លែង បើមិនដូច្នោះទេព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله وسلم នឹងមិនថាដូច្នោះដោយព្រះអង្គឯង وَجَلَّ ផ្ទាល់ទេ ?"

فَقَالَ أَبُو إِبْرَاهِيمَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): «إِنَّ هَذِهِ لَعَةُ فُرَيْشٍ، إِذَا أَرَادَ الرَّجُلُ مِنْهُمْ أَنْ يَقُولَ: قَدْ سَمِعْتُ، يَقُولُ: قَدْ تَدَلَّيْتُ وَ إِنَّمَا التَّدَلَّى: أَلْفَهُمْ».** (الإحتجاج : صَفْحَة ٣٨٦ ، البرهان في تفسير القرآن الجزء ٥ : صَفْحَة : ١٩٧)

អាប៊ូ អ៊ីប្រាអ៊ឹម صلوات الله عليه وآله وسلم មានវចនៈថា៖ "មែន នេះគឺភាសានិយាយរបស់ពួកគូរិយស្ត ។ ពេលពួកគេណាម្នាក់ ចង់ថា៖ "ខ្ញុំបានឮ" អ្នកនោះថា៖ "ខ្ញុំបាន "តាដ្ឋាល់ឡែត (ឱន)" ។ តែ "តាដ្ឋាល់" គឺការយល់នោះទេ (ពោលគឺ រិស្វលុលឡោះហ្ន៍ وَجَلَّ យល់ថាចូលទៅជិតអស់ឡោះហ្ន៍ وَجَلَّ) ។" (الاحتجاج: 386)

***

أَحْمَدُ بْنُ إِدْرِيسَ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ عَبْدِ الْجَبَّارِ، عَنْ صَفْوَانَ بْنِ يَحْيَى، قَالَ: سَأَلَنِي أَبُو فَرَّةَ الْمُخَدَّبُ أَنْ أَدْخِلَهُ عَلَى أَبِي الْحُسَيْنِ الرِّضَا (عليه السلام)، فَاسْتَأْذَنَهُ فِي ذَلِكَ، فَأَذِنَ لِي، فَدَخَلَ عَلَيْهِ، فَسَأَلَهُ عَنِ الْحَلَالِ وَالْحَرَامِ وَ الْأَحْكَامِ حَتَّى بَلَغَ سُؤَالَهُ إِلَى التَّوْحِيدِ، فَقَالَ أَبُو فَرَّةَ: إِنَّا رُوِينَا أَنَّ اللَّهَ فَسَمَ الرُّؤْيَةَ وَ الْكَلَامَ بَيْنَ نَبِيِّنَ، فَفَسَمَ الْكَلَامَ لِمُوسَى، وَ لِمُحَمَّدٍ الرُّؤْيَةَ

អាស្ថាម៉ាដូ ប៊ិន អ៊ីដ្រីស រាយការណ៍តមកពី មូហាំម៉ាដូ ប៊ិន អាប៊ុល-យ៉ាប៊ុប តមកពី ស្វហ្វាវ៉ាន ប៊ិន យ៉ាស្ថាម៉ា ថា អាប៊ូ ក្លីរ៉ាត្ត (អ្នកជំនាញហ្វាដ្រីស្ត) បានសូមឲ្យខ្ញុំនាំលោកទៅជួប អាប៊ូ អាល់-ហ្វាសាន់ អាល់-រីដ្ឋី صلوات الله عليه وآله وسلم ។ ខ្ញុំក៏បានសូមអនុញ្ញាតព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله وسلم ។ ព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله وسلم បានអនុញ្ញាត យើងក៏បានទៅជួប ព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله وسلم ។ អាប៊ូ ក្លីរ៉ាត្តបានសួរព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله وسلم រឿងច្បាប់ស្តីអំពីអ្វីដែលគេអនុញ្ញាតនិង អំពីអ្វីដែល គេហាមលុះសូរដល់រឿងតៅហ្វីដូ (التَّوْحِيدِ) ។ អាប៊ូ ក្លីរ៉ាត្តបានទូលថា៖ "គេបានប្រាប់យើងថា អស់ឡោះហ្ន៍ وَجَلَّ បានបែងចែកចក្ខុវិស័យនិងវេហារកោសល្យ [របស់ព្រះអង្គ وَجَلَّ] ឲ្យទៅព្រះសាស្តាពីរអង្គ عليهم السلام ។ ព្រះអង្គ وَجَلَّ ឲ្យវេហារកោសល្យទៅមូសា عليه السلام ឲ្យចក្ខុវិស័យទៅមូហាំម៉ាដូ صلوات الله عليه وآله وسلم ។"

فَقَالَ أَبُو الْحُسَيْنِ (عليه السلام): «فَمَنْ الْمَبْلُغُ عَنِ اللَّهِ إِلَى الثَّقَلَيْنِ مِنَ الْجَبِّ وَالْإِنْسِ: ﴿لَا تُدْرِكُهُ الْأَبْصَارُ﴾، ﴿وَلَا يُحِيطُونَ بِهِ عِلْمًا﴾، ﴿وَلَيْسَ كَمِثْلِهِ شَيْءٌ﴾، أَلَيْسَ مُحَمَّدٌ (صلى الله عليه وآله) بَلَى. قَالَ: كَيْفَ يَحْيَى رَجُلٌ إِلَى الْخَلْقِ جَمِيعًا فَيُحْزِرُهُمْ أَنَّهُ جَاءَ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ، وَ أَنَّهُ يَدْعُوهُمْ إِلَى اللَّهِ بِأَمْرِ اللَّهِ فَيَقُولُ: ﴿لَا تُدْرِكُهُ الْأَبْصَارُ﴾ ﴿وَلَا يُحِيطُونَ بِهِ عِلْمًا﴾، ﴿وَلَيْسَ كَمِثْلِهِ شَيْءٌ﴾، ثُمَّ يَقُولُ: أَنَا رَأَيْتُهُ بِعَيْنِي، وَ أَحْطَتْ بِهِ عِلْمًا، وَ هُوَ عَلَى صُورَةِ الْبَشَرِ أَمَا تَسْتَحُونَ، مَا قَدَرْتَ الرَّئِادِقَةَ أَنْ تَرْمِيَهُ بِهَذَا، أَنْ يَكُونَ بَيَّاتِي مِنْ عِنْدِ اللَّهِ بِشَيْءٍ ثُمَّ يَأْتِي بِخِلَافِهِ مِنْ وَجْهِ آخَرَ».

អាប៊ូ អាល់-ហ្វាសាន់ صلوات الله عليه وآله وسلم មានវចនៈថា៖ "តើអ្នកណាបាននាំព្រះរាជសាររបស់អស់ឡោះហ្ន៍ وَجَلَّ ទៅឲ្យសត្វ លោកពីរដែលមានទម្ងន់ គឺពួកយ្យិននិងមនុស្សជាតិ ថា៖ [៦:១០៣] ចក្ខុវិញ្ញាណពុំអាចយល់ដឹងព្រះអង្គ បានទេ [២០:១១០] ពួកគេមិនអាចយល់ព្រះអង្គដោយការចេះដឹងបានឡើយ ។ [៤២:១១] ពុំមានអ្វីដូច ព្រះអង្គឡើយ? មិនមែនមូហាំម៉ាដូ صلوات الله عليه وآله وسلم ទេ?" អាប៊ូ ក្លីរ៉ាត្តបានទូលថា៖ "មែន ។" អាប៊ូ អាល់- ហ្វាសាន់ صلوات الله عليه وآله وسلم មានវចនៈថា៖ "សមហេតុសមផលទេដែលបុគ្គលនីមួយ عليه السلام មករកសត្វលោកទាំងអស់ ប្រកាសប្រាប់សត្វលោកទាំងអស់នោះថាខ្លួន عليه السلام មកពីអស់ឡោះហ្ន៍ وَجَلَّ ហើយប្រកាសហៅសត្វលោក ទាំងអស់នោះទៅរកអស់ឡោះហ្ន៍ وَجَلَّ តាមព្រះបញ្ជាព្រះអង្គ وَجَلَّ ថា [៦:១០៣] ចក្ខុវិញ្ញាណពុំអាចយល់ដឹង

ព្រះអង្គបានទេ [២០:១១០] ពួកគេមិនអាចយល់ព្រះអង្គដោយការចេះដឹងបានឡើយ ។ [៤២:១១] ពុំមានអ្វីដូចព្រះអង្គឡើយ រួចហើយបុគ្គល^{صلوات الله عليه}នោះដើរនិយាយថា: "ខ្ញុំបានឃើញព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه} (គឺឃើញអស់ឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه}) ផ្ទាល់ភ្នែក ខ្ញុំ^{صلوات الله عليه}យល់ដឹងព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه}ដោយការចេះដឹងរបស់^{صلوات الله عليه} ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه}មានរូបដូចមនុស្ស" ? អស់លោកមិនខ្មាស់គេទេ ? សូម្បីតែបណ្តាអ្នកមិនជឿព្រះក៏ពុំហ៊ាននិយាយបែបនេះដាក់ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه}ដែរ ថាព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه} (គឺមូហាំម៉ាដ្យូ^{صلوات الله عليه}) បាននាំអ្វីមួយមកពីអស់ឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه} រួចហើយបាននាំមកនូវអ្វីមួយដែលជួយពីនោះ ។"

قَالَ أَبُو قُرَّةَ: فَإِنَّهُ يَقُولُ: ﴿وَلَقَدْ رَأَاهُ نَزَلَةً أُخْرَى﴾؟ فَقَالَ أَبُو الْحَسَنِ (عليه السلام): «إِنَّ بَعْدَ هَذِهِ آيَةٍ مَا يَدُلُّ عَلَى مَا رَأَى، حَيْثُ قَالَ: ﴿مَا كَذَبَ الْفُؤَادُ مَا رَأَى﴾ يَقُولُ: مَا كَذَبَ فُؤَادُ مُحَمَّدٍ مَا رَأَتْ عَيْنَاهُ، ثُمَّ أَخْبَرَ بِمَا رَأَى، فَقَالَ: ﴿لَقَدْ رَأَى مِنْ آيَاتِ رَبِّهِ الْكُبْرَى﴾، فَأَيُّ اللَّهِ غَيْرُ اللَّهِ، ﴿وَقَدْ قَالَ اللَّهُ: وَ لَا يُحِيطُونَ بِهِ عِلْمًا﴾ فَإِذَا رَأَيْتُهُ الْأَبْصَارُ فَقَدْ أَحَاطَتْ بِهِ الْعِلْمُ، وَ وَقَعَتِ الْمَعْرِفَةُ».

អាច្នី ក្នុងនាមៈបានទូលថា: "តែអស់ឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه}មានព្រះបន្ទូលថា: [៥៣:១៣] ពិតណាស់គេបានឃើញគេ [បានសេចក្តីថាឃើញអស់ឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه}] ពេលចុះមួយទៀត?" អាច្នី អាល់-ហ្គាសាន់^{صلوات الله عليه}មានវចនៈថា: "ក្រោយពីនោះអាយ៉ាស្កុនេស្តីអំពីអ្វីដែលព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه}បានឃើញ ។ អស់ឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه}មានព្រះបន្ទូលដំបូងថា: [៥៣:១១] ដឹងចិត្តមិនបដិសេធអ្វីដែលវាបានឃើញនោះទេ ។ មានន័យថាចិត្តរបស់មូហាំម៉ាដ្យូមិនប្រឆាំងតតាំងអ្វីដែលភ្នែកព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه}បានឃើញនោះទេ ។ បន្ទាប់មកអស់ឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه}បានប្រាប់ឲ្យដឹងអំពីអ្វីដែលព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه}បានឃើញថា: [៥៣:១៨] ពិតណាស់គេបានឃើញព្រះសញ្ញាធំបំផុតរបស់ព្រះម្ចាស់គេ ។ ពិតណាស់ព្រះសញ្ញារបស់អស់ឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه}ផ្សេងពីអស់ឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه} (មិនមែនអស់ឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه}ទេ) ។ អស់ឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه}មានព្រះបន្ទូលថា: [២០:១១០] ពួកគេមិនអាចយល់ព្រះអង្គដោយការចេះដឹងបានឡើយ ។ បើភ្នែកអាចមើលឃើញអស់ឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه}បាន បានសេចក្តីថាអាចចាប់អស់ឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه}បានដោយការចេះដឹង ហើយនឹងអាចយល់ដឹងញាណបារីព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه}បាន ។

قَالَ أَبُو قُرَّةَ: فَتُكَذِّبُ بِالرِّوَايَاتِ؟ فَقَالَ أَبُو الْحَسَنِ (عليه السلام): «إِذَا كَانَتِ الرِّوَايَاتُ مُخَالِفَةً لِلْقُرْآنِ كَذَّبْتُهَا، وَ مَا أَجْمَعَ الْمُسْلِمُونَ عَلَيْهِ أَنَّهُ لَا يُحَاطُ بِهِ عِلْمًا، وَ لَا تُدْرِكُهُ الْأَبْصَارُ، وَ لَيْسَ كَمِثْلِهِ شَيْءٌ» (الكافي - الجزء ١ : صفحة : ٩٥ : حديث : ٢)

អាច្នី ក្នុងនាមៈបានទូលថា: "ដូច្នេះព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه}បដិសេធសេចក្តីវាយការណ៍មែនទេ?" អាច្នី អាល់-ហ្គាសាន់^{صلوات الله عليه}មានវចនៈថា: "បើសេចក្តីវាយការណ៍នោះផ្ទុយពីគូរអាន ខ្ញុំ^{صلوات الله عليه}បដិសេធសេចក្តីវាយការណ៍នោះ ។ សេចក្តីវាយការណ៍នោះផ្ទុយពីមតិទូទៅរបស់មុស្លីមទាំងឡាយដែលជាគេមិនអាចចាប់ (គឺឃើញ) អស់ឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه}ដោយការចេះដឹងបានទេ ភ្នែកមិនអាចយល់ដឹងព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه}ទេ មិនមានអ្វីដូចព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه}ទេ ។" (الكافي 1: 95/2)

***

* ثُمَّ قَالَ: حَدَّثَنِي أَبِي، عَنْ إِبْرَاهِيمَ بْنِ مُحَمَّدٍ النَّقْفِيِّ، عَنْ أَبَانَ بْنِ عُثْمَانَ، عَنْ أَبِي دَاوُدَ، عَنْ أَبِي بُرَيْدَةَ الْأَسْلَمِيِّ، قَالَ: سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) يَقُولُ لِعَلِيِّ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): «يَا عَلِيُّ إِنَّ اللَّهَ أَشْهَدَكَ مَعِي فِي سَبْعَةِ مَوَاطِنَ أَمَّا أَوَّلُ ذَلِكَ: فَلَيْلَةَ أُسْرِي بِي إِلَى السَّمَاءِ، قَالَ لِي جَبْرَائِيلُ: أَيْنَ أَحْوَكُ؟ فَعُلْتُ حَلْفَتَهُ وَرَائِي.

* បន្ទាប់មក [អាឡិ ប៊ិន អ៊ីបរហ្វឹម]មានប្រសាសន៍ថាឪពុកខ្ញុំបាននិយាយប្រាប់ខ្ញុំតមកពី អ៊ីបរហ្វឹម ប៊ិន

មហ្មាម៉ាដូ អាល-ស្មាត្យូហ្វី តមកពី អាបាន ប៊ិន អ៊ុស្សម៉ាន តមកពី អាច្វិ ដ្យាវដូ តមកពី អាច្វិ ច្វិដ្យាសូ អាល-អាសឡាមីដែលបាននិយាយថាខ្ញុំបានឮសូលុលឡោះហ្ន៎ صلوات الله عليه والسلام និយាយប្រាប់អាលី صلوات الله عليه والسلام ថា៖ "អាលី អើយ صلوات الله عليه والسلام ខ្ញុំ صلوات الله عليه والسلام បានឃើញអល់ឡោះហ្ន៎ صلوات الله عليه والسلام ប្រាំពីរឱកាស ។ ឱកាសដំបូងនៅពេលលើកខ្ញុំ صلوات الله عليه والسلام ឡើងទៅលើមេឃ (មិរ្យ) ។ យ៉ីបរអ៊ុល صلوات الله عليه والسلام បានសួរខ្ញុំ صلوات الله عليه والسلام ថា៖ "ឯណាព្រះអនុជ صلوات الله عليه والسلام ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ?" ខ្ញុំ صلوات الله عليه والسلام បានថា៖ "ទូលបង្គំ صلوات الله عليه والسلام បានទុកគេ صلوات الله عليه والسلام ឲ្យនៅផ្ទះ ។" ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "ចូរព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ប្លង់ស្លូងស្លូមអល់ឡោះហ្ន៎ صلوات الله عليه والسلام ទៅ ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام នឹងនាំគេ صلوات الله عليه والسلام មកជួបព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ។" ខ្ញុំ صلوات الله عليه والسلام ក៏បានប្លង់ស្លូងស្លូមអល់ឡោះហ្ន៎ صلوات الله عليه والسلام ហើយក៏មានបុគ្គលដូចអ្នក صلوات الله عليه والسلام នៅជាមួយខ្ញុំ صلوات الله عليه والسلام ។

قَالَ: ادْعُ اللَّهَ فُلَيْتَاكَ بِهِ، فَدَعَوْتُ اللَّهَ، فَإِذَا مِثَالِكَ مَعِي، وَ إِذَا الْمَلَائِكَةُ وَفُوفٌ صُفُوفٌ، فَمُلْتُ: يَا جَبْرَيْلُ، مِنْ هَؤُلَاءِ؟ قَالَ: هُمْ الَّذِينَ يُبَاهِيهِمُ اللَّهُ بِكَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ، فَدَنَوْتُ وَ نَطَقْتُ بِمَا كَانَ وَ بِمَا يَكُونُ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ.

កាលអល់ទេវតាលបដាជូរ ខ្ញុំ صلوات الله عليه والسلام បានសួរយ៉ីបរអ៊ុល صلوات الله عليه والسلام ថា៖ "យ៉ីបរអ៊ុល صلوات الله عليه والسلام អើយ ពួកគេជាអ្នកណា ?" ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "អល់ឡោះហ្ន៎ صلوات الله عليه والسلام នឹងអូតដាក់ពួកគេទាំងនេះអំពីព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ក្នុងថ្ងៃជំនុំជម្រះ ។" ខ្ញុំ صلوات الله عليه والسلام ក៏បានចូលទៅជិត យើងបាននិយាយអំពីអ្វីដែលបានកើតឡើងហើយ និងអំពីអ្វីដែលនឹងកើតឡើងរហូតដល់ថ្ងៃជំនុំជម្រះ ។"

وَ النَّبِيُّ: حِينَ أُسْرِيَ بِي فِي الْمَرَّةِ الثَّانِيَةِ، فَقَالَ لِي جَبْرَيْلُ: أَيْنَ أَحْوَكُ؟ قُلْتُ: خَلْفَتُهُ وَرَائِي. قَالَ ادْعُ اللَّهَ فُلَيْتَاكَ بِهِ فَدَعَوْتُ اللَّهَ، فَإِذَا مِثَالِكَ مَعِي، فَكُشِطَ لِي عَنْ سَبْعِ سَمَاوَاتٍ حَتَّى رَأَيْتُ سَكَّانَهَا وَ عَمَارَهَا وَ مَوْضِعَ كُلِّ مَلِكٍ مِنْهَا.

ឱកាសទីពីរ កាលខ្ញុំ صلوات الله عليه والسلام ឡើងទៅលើគ្រាទីពីរ ។ យ៉ីបរអ៊ុល صلوات الله عليه والسلام បានសួរខ្ញុំ صلوات الله عليه والسلام ថា៖ "ឯណាព្រះអនុជ صلوات الله عليه والسلام ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ?" ខ្ញុំ صلوات الله عليه والسلام បានទូលថា៖ "ទូលបង្គំ صلوات الله عليه والسلام បានទុកគេ صلوات الله عليه والسلام នៅផ្ទះ ។" ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "ចូរព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ប្លង់ស្លូងស្លូមអល់ឡោះហ្ន៎ صلوات الله عليه والسلام ទៅ ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام នឹងនាំគេ صلوات الله عليه والسلام មកជួបព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ។" ខ្ញុំ صلوات الله عليه والسلام ក៏បានប្លង់ស្លូងស្លូមអល់ឡោះហ្ន៎ صلوات الله عليه والسلام ហើយក៏មានបុគ្គលដូចអ្នក صلوات الله عليه والسلام នៅជាមួយខ្ញុំ صلوات الله عليه والسلام ។ គេបានឲ្យខ្ញុំ صلوات الله عليه والسلام មើលឃើញមេឃទីប្រាំពីរ ដល់ថ្នាក់ខ្ញុំ صلوات الله عليه والسلام មើលឃើញប្រជានិករនិងអគារនៅក្នុងមេឃនោះ ឃើញកន្លែងរបស់ទេវតាគ្រប់អង្គរបស់មេឃនោះ ។"

وَ الثَّلَاثُ: حِينَ بُعِثْتُ إِلَى الْحَرِّ، فَقَالَ لِي جَبْرَيْلُ: أَيْنَ أَحْوَكُ؟ قُلْتُ: خَلْفَتُهُ وَرَائِي. فَقَالَ: ادْعُ اللَّهَ فُلَيْتَاكَ بِهِ، فَدَعَوْتُ اللَّهَ، فَإِذَا أَنْتَ مَعِي، فَمَا قُلْتُ هُمْ شَيْئًا، وَ لَا رُدُّوا عَلَيَّ شَيْئًا إِلَّا سَمِعْتَهُ.

ឱកាសទីបី កាលខ្ញុំ صلوات الله عليه والسلام ត្រូវចាត់បញ្ជូនទៅរកពួកយ៉ុន ។ យ៉ីបរអ៊ុល صلوات الله عليه والسلام បានសួរខ្ញុំ صلوات الله عليه والسلام ថា៖ "ឯណាព្រះអនុជ صلوات الله عليه والسلام ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ?" ខ្ញុំ صلوات الله عليه والسلام បានទូលថា៖ "ទូលបង្គំ صلوات الله عليه والسلام បានទុកគេ صلوات الله عليه والسلام នៅផ្ទះ ។" ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "ចូរព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ប្លង់ស្លូងស្លូមអល់ឡោះហ្ន៎ صلوات الله عليه والسلام ទៅ ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام នឹងនាំគេ صلوات الله عليه والسلام មកជួបព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ។" ខ្ញុំ صلوات الله عليه والسلام ក៏បានប្លង់ស្លូងស្លូមអល់ឡោះហ្ន៎ صلوات الله عليه والسلام អ្នក صلوات الله عليه والسلام ក៏បាននៅជាមួយខ្ញុំ صلوات الله عليه والسلام នៅទីនោះ ។ អ្នកដោយដែលខ្ញុំ صلوات الله عليه والسلام បាននិយាយជាមួយពួកគេ អ្នកដោយដែលពួកគេឆ្លើយប្រាប់ខ្ញុំ صلوات الله عليه والسلام អ្នក صلوات الله عليه والسلام បានឮទាំងអស់ ។"

وَالرَّابِعُ: حُصِّصْنَا بِبَلِيَّةِ الْقُدْرِ، وَ لَيْسَتْ لِأَحَدٍ غَيْرِنَا.

ឱកាសទីបួន ព្រះអង្គបានប្រគល់ យប់អាល់-ក្លីខៀវ ឲ្យយើងជាចមុខ មិនទៅអ្នកណាឡើយក្រៅពីយើង។

وَالْحَامِسُ: دَعَوْتُ اللَّهَ فِيكَ فَأَعْطَانِي فِيكَ كُلَّ شَيْءٍ إِلَّا التُّبُوَّةَ، فَإِنَّهُ قَالَ: حُصِّصْتُكَ- يَا مُحَمَّدٌ- بِهَا، وَ حَتَمْتُهَا بِكَ.

ឱកាសទីប្រាំ ខ្ញុំបានបូជាសូត្រអស់ឡោះហ្ន៎រឿងអ្នក អស់ឡោះហ្ន៎បានឲ្យខ្ញុំទាំងអស់អ្វីដែលពាក់ព័ន្ធនឹងអ្នក លើកលែងតែមុខតំណែងសាស្ត្រា ព្រោះព្រះអង្គមានព្រះរាជបន្ទូលថា: "មូហាំម៉ាដ្ឋ អឺយ អញបានប្រគល់វាឲ្យទៅអ្នកជាចមុខ ឲ្យវាចប់ជាស្ថាពរជាមួយអ្នក។"

وَأَمَّا السَّادِسُ: لَمَّا أُسْرِيَ بِي إِلَى السَّمَاءِ، جَمَعَ اللَّهُ النَّبِيِّينَ فَصَلَّيْتُ بِهِمْ وَ مِثْلَكَ خَلْفِي.

ឱកាសទីប្រាំមួយ កាលខ្ញុំឡើងទៅលើមេឃ អស់ឡោះហ្ន៎បានប្រជុំបណ្តាព្រះសាស្ត្រា បានស្នើឡាតុំជាមួយព្រះអង្គទាំងនោះ បុគ្គលដូចអ្នកនៅពីក្រោយខ្ញុំ។

وَالسَّابِعُ: هَلَاكُ الْأَحْزَابِ بِأَيْدِينَا.

ឱកាសទីប្រាំពីរ [កាល]កម្ទេចបណ្តាបក្សសម្ព័ន្ធដោយដៃអ្នក។

فَهَذَا رَدُّ عَلَى مَنْ أَنْكَرَ الْمِعْرَاجَ. ** (تفسير القمِّي : جزء ٢ صفحة ٣٣٥ ، البرهان في تفسير القرآن الجزء ٥ : صفحة : ١٩٢)

[អាលី ប៊ិន អ៊ីបរហ៊ីម]មានប្រសាសន៍ថា: "នេះគឺការឆ្លើយតបបុគ្គលណាដែលបដិសេធការឡើងទៅលើមេឃ [المِعْرَاجِ] ។" (تفسير القمِّي 2 : 335)

***

* و قال علي بن إبراهيم: الآيات: أمير المؤمنين و الأئمة (عليهم السلام)، و الدليل على ذلك قول أمير المؤمنين (عليه السلام): «ما لله آية أكبر مني». ** (تفسير القمِّي الجزء ١ صفحة ٣٠٩ ، تفسير البرهان ج ٣ ص ١٥)

* អាលី ប៊ិន អ៊ីបរហ៊ីមមានប្រសាសន៍ថាព្រះសញ្ញាគឺអាមីរុល-មុមីនីនិងបណ្តាព្រះសន្តតិមុមីរុល ក៏ស្តុតាងរឿងនេះនៅក្នុងសម្តីរបស់អាមីរុល-មុមីនីនី គឺ: "ពុំមានព្រះសញ្ញាមួយណាដែលអស់ឡោះហ្ន៎ដែលធំជាងខ្ញុំ។" (تفسير القمِّي 1 : 309)

***

* مُحَمَّدُ بْنُ يَعْقُوبَ: عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ يَحْيَى، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدٍ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ أَبِي عُمَيْرٍ أَوْ غَيْرِهِ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ الْفَضِيلِ، عَنْ أَبِي حَمْرَةَ، عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، قَالَ: ... كَانَ أَمِيرُ الْمُؤْمِنِينَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) يَقُولُ: مَا لِلَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ آيَةٌ هِيَ أَكْبَرُ مِنِّي، وَ لَا لِلَّهِ مِنْ نَبِيٍّ أَعْظَمُ مِنِّي. ** (الكافي الجزء ١ صفحة ١٦١ ، البرهان في تفسير القرآن الجزء ٥ : صفحة : ٥٦٤)

* មូហ្គាម៉ាដូ ប៊ិន យ៉ាក្កុត្តបមានប្រសាសន៍តមកពីមូហ្គាម៉ាដូ ប៊ិន យ៉ាស្ត់យ៉ា តមកពី អាស្ត់ម៉ាដូ ប៊ិន មូហ្គាម៉ាដូ តមកពី មូហ្គាម៉ាដូ ប៊ិន អាចិ អ៊ីម៉ែរ ឬបុរសម្នាក់ទៀត តមកពី មូហ្គាម៉ាដូ ប៊ិន អាល់-ហ្វ្វៃដ្លល តមកពី អាចិ ហ្គាស្តាស្ត តមកពី អាចិ យ៉ាក្កុហ្វារ ^{صلوات الله عليه والسلام} ដែលមានវចនៈថាអាមីរុល-មុមីនីន ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈ ថា៖ "ពុំមានព្រះសញ្ញាណាមួយរបស់អល់ឡោះហ្វ្វៃដ្លលដែលធំជាងខ្ញុំ ^{صلوات الله عليه والسلام} ទេ ពុំមានព្រះដំណឹងណាមួយពី អល់ឡោះហ្វ្វៃដ្លលដែលធំជាងខ្ញុំ ^{صلوات الله عليه والسلام} ទេ ។" (الكافي)

***

* حَدَّثَنَا مُوسَى بْنُ جَعْفَرٍ قَالَ وَجَدْتُ بِحِطِّ أَبِي رَوَايَةَ عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ عَيْسَى الْأَشْعَرِيِّ عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ سُلَيْمَانَ الدَّيْلَمِيِّ مَوْلَى عَبْدِ اللَّهِ عَنْ سُلَيْمَانَ قَالَ: سَأَلْتُ أَبَا عَبْدِ اللَّهِ عَلَيْهِ السَّلَامُ عَنْ قَوْلِ اللَّهِ تَعَالَى « سِدْرَةَ الْمُنْتَهَى » وَ قَوْلِهِ « أَصْلُهَا ثَابِتٌ وَ فَرْعُهَا فِي السَّمَاءِ »

* មូសា ប៊ិន យ៉ាក្កុហ្វារបាននិយាយប្រាប់យើងថាលោកយើងឮឱពុកលោកកត់សេចក្តីវាយការណ៍មកពី មូហ្គាម៉ាដូ ប៊ិន អ៊ីសា អាល់-អាស្ត់អ្វី តមកពី មូហ្គាម៉ាដូ ប៊ិន ស្វីឡែម៉ាន អាល់-ដៃឡាមីអាណាព្យាបាល របស់អុប្បឡោះហ្វ្វៃដ្លល តមកពី ស្វីឡែម៉ានដែលបានថាខ្ញុំបានសួរ អាចិ អុប្បឡោះហ្វ្វៃដ្លល ^{صلوات الله عليه والسلام} អំពីព្រះ បន្ទូលអល់ឡោះហ្វ្វៃដ្លល ^{تعالى [٥٣:١٤]} ដើមពុទ្រាចុងព្រំដែន និងព្រះបន្ទូលព្រះអង្គ ^{تعالى [١٤:٢٤]} មាន ឫសមាំ មានមែកនៅលើមេឃ ។

فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ وَ اللَّهُ جَذْرُهَا وَ عَلِيٌّ ذِرْوُهَا وَ فَاطِمَةُ فَرْعُهَا وَ الْأَيْمَةُ أَغْصَانُهَا وَ شِيعَتُهُمْ أُورَاقُهَا

ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថាវិស្វលុលឡោះហ្វ្វៃដ្លល ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} មានព្រះវចនៈថា៖ "សូមស្ស្យចចំពោះអល់ឡោះហ្វ្វៃដ្លល ខ្ញុំ ជាឫសវា អាល់ ^{صلوات الله عليه والسلام} ជាចុងវា ហ្វាទីម៉ាស្ត ^{سلام الله عليه وآله وسلم} ជាដើមវា ព្រះសន្តមុម៉ាទាំងឡាយ ^{عليهم السلام} ជាមែកវា បណ្តា ស្វីអ្វីរុបរបស់ពួកគេ ^{عليهم السلام} ជាស្លឹកវា ។"

قَالَ فُلْتُ جُعِلْتُ فِدَاكَ فَمَا مَعِيَ الْمُنْتَهَى قَالَ إِبْنُهَا وَ اللَّهُ ائْتَهَى الدِّينُ مَنْ لَمْ يَكُنْ مِنَ الشَّجَرَةِ فَلَيْسَ بِمُؤْمِنٍ وَ لَيْسَ لَنَا شِيعَةٌ . (بصائر الدرجات : جزء ١ صَفْحَة ٦٠)

លោក[អ្នកអធិប្បាយ]បានថាខ្ញុំបានទូលថា៖ "សូមឲ្យទូលបង្គំបានធ្វើពលីកម្មដើម្បីព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} អាល់-មុនតាហ្វា (الْمُنْتَهَى) មានន័យថាអ្វី ?" ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "សូមស្ស្យចចំពោះអល់ឡោះហ្វ្វៃដ្លល ព្រះ សាសនាទៅចប់នៅឯនោះ ។ អ្នកណាមិនមកពីដើមនេះទេ អ្នកនោះមិនមែនមុមីនទេនិងមិនមែន ស្វីអ្វីរុបរបស់យើង ^{عليهم السلام} ទេ ។" (بصائر الدرجات : 1: 60)

أَفْرَعَيْتُمُ اللَّكَّ وَالْعُرَى ①

១៩. ពួកអ្នកពិចារណាទេអំពីអាល់-ឡាត់ អាល់-អ៊ីស្តស្វា (រូបបដិមា)

وَمَنْوَةَ الثَّالِثَةِ الْأُخْرَى ②

២០. និងម៉ាណាត្ត ទីបី មួយទៀតនោះ ?

أَلَكُمُ الذِّكْرُ وَلَهُ الْأَنْثَى ﴿١١﴾

២១. [បណ្តាកូន]ប្រុសសម្រាប់ពួកអ្នក [បណ្តាកូន]ស្រីសម្រាប់ព្រះអង្គឬ ?

تِلْكَ إِذَا قِسْمَةٌ ضِيزَى ﴿١٢﴾

២២. នេះគឺការបែងចែកមិនត្រឹមត្រូវ

إِنَّ هِيَ إِلَّا أَسْمَاءٌ سَمَّيْتُمُوهَا أَنْتُمْ وَءَابَاؤُكُمْ مِمَّا أَنْزَلَ اللَّهُ بِهَا مِنْ سُلْطَانٍ إِنْ يَتَّبِعُونَ إِلَّا الظَّنَّ وَمَا تَهْوَى الْأَنْفُسُ وَلَقَدْ جَاءَهُمْ مِنَ رَبِّهِمْ الْهُدَى ﴿١٣﴾

២៣. ទាំងនេះគ្រាន់តែជាឈ្មោះដែលពួកអ្នកនិងជូនតាពួកអ្នកបានដាក់ឲ្យប៉ុណ្ណោះ ។ អល់ឡោះហ្ន៎ពុំបានប្រទានចុះមកនូវអាជ្ញាណាមួយឡើយអំពីពួកវា [ដែលអនុញ្ញាតឲ្យធ្វើបែបនេះបាន] ។ ពួកគេ (ពួកគោរពបូជារូបបដិមា) ពុំធ្វើតាមអ្វីក្រៅពីធ្វើតាមការស្មាននិងទំនើងចិត្តពួកគេទេ ថ្វីបើមានមគ្គុទេសក៍ដឹកនាំបានមកដល់ពួកគេហើយពីព្រះម្ចាស់ពួកគេ ។

أَمْ لِلْإِنْسَانِ مَا تَمَنَّى ﴿١٤﴾

២៤. ឬមនុស្សនឹងបាននូវអ្វីគ្រប់យ៉ាងដែលខ្លួនប្រាថ្នា ?

فَلِلَّهِ الْآخِرَةُ وَالْأُولَى ﴿١٥﴾

២៥. លោកខាងមុខជារបស់អល់ឡោះហ្ន៎ ព្រមទាំងលោកដំបូង ។

وَكَمْ مِنْ مَلَكٍ فِي السَّمَوَاتِ لَا تُغْنِي شَفَعَتُهُمْ شَيْئًا إِلَّا مِنْ بَعْدِ أَنْ يَأْذَنَ اللَّهُ لِمَنْ يَشَاءُ وَيَرْضَى ﴿١٦﴾

២៦. មានទេវតាច្រើនសន្លឹកសន្លាប់នៅលើមេឃ ការជួយធ្វើអន្តរាគមន៍របស់ពួកគេពុំមានប្រយោជន៍ឡើយលើកលែងតែអល់ឡោះហ្ន៎អនុញ្ញាត[ឲ្យវាបានសម្រេច]សិន ឲ្យអ្នកណាមួយដែលព្រះអង្គចង់[ឲ្យគេធ្វើអន្តរាគមន៍ឲ្យ] ដែលព្រះអង្គទ្រង់សព្វព្រះហឫទ័យ ។

إِنَّ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ لَيُسَمُّونَ الْمَلَائِكَةَ تَسْمِيَةً الْأَنْثَى ﴿١٧﴾

២៧. ការពិតជនដែលមិនជឿលោកមុខនោះ ដាក់ឈ្មោះស្រីឲ្យបណ្តាទេវតា

وَمَا لَهُمْ بِهِ مِنْ عِلْمٍ إِنْ يَتَّبِعُونَ إِلَّا الظَّنَّ وَإِنَّ الظَّنَّ لَا يُغْنِي مِنَ الْحَقِّ شَيْئًا ﴿١٨﴾

២៨. ពួកគេពុំមានការចេះដឹងរឿងនេះទេ ។ ពួកគេតាមតែការស្មាន តែការស្មានពុំមានតម្លៃឡើយទល់នឹងការពិត ។

فَاعْرِضْ عَنْ مَنْ تَوَلَّىٰ عَنْ ذِكْرِنَا وَلَمْ يُرِدْ إِلَّا الْحَيَاةَ الدُّنْيَا ﴿١٩﴾

9/២ យូសូអ៍ ៥៣ - ១៣ ផ្នែក ទី១

២៩. ដូច្នេះចូរអ្នកគេចចេញពីបុគ្គលណាដែលបែរក្រោយដាក់ព្រះកម្រើនយើង ដែលជំពាក់ចិត្តតែលើ ជីវិតលោកនេះ ។

ذَلِكَ مَبْلَغُهُمْ مِنَ الْعِلْمِ إِنَّ رَبَّكَ هُوَ أَعْلَمُ بِمَنْ ضَلَّ عَنْ سَبِيلِهِ ۚ وَهُوَ أَعْلَمُ بِمَنْ أَهْتَدَى ﴿٣٠﴾

៣០. នោះគឺកម្រិតខ្ពស់បំផុតនៃការចេះដឹងរបស់ពួកគេ ។ ព្រះម្ចាស់អ្នកទ្រង់ញាណបំផុតថាអ្នកណាខ្លះ ឃ្លាតឆ្ងាយពីមាតិកាព្រះអង្គ ព្រះអង្គទ្រង់ញាណបំផុតថាអ្នកណាខ្លះបាននូវព្រះមគ្គទេសក៍ធម៌ ។

وَلِلَّهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ لِيَجْزِيَ الَّذِينَ أَسْتَوُوا بِمَا عَمِلُوا وَيَجْزِيَ الَّذِينَ الَّذِينَ أَحْسَنُوا بِالْحُسْنَى ﴿٣١﴾

៣១. សព្វសារពើនៅលើមេឃនិងសព្វសារពើនៅលើដីជាកម្មសិទ្ធិរបស់អស់ឡោះហ្ន៎ ។ ព្រះអង្គតបស្នង (ធ្វើទណ្ឌកម្ម) ជនណាដែលបានធ្វើអាក្រក់តាមអំពើដែលខ្លួនបានសាង ព្រះអង្គតបស្នងដោយ រង្វាន់ដ៏ឧត្តមជនណាដែលធ្វើល្អ

الَّذِينَ يَجْتَنِبُونَ كَبِيرَ الْإِثْمِ وَالْفَوَاحِشَ إِلَّا اللَّمَمَ إِنَّ رَبَّكَ وَاسِعُ الْمَغْفِرَةِ ۚ هُوَ أَعْلَمُ بِكُمْ إِذْ أَنْشَأَكُمْ مِنَ الْأَرْضِ وَإِذْ أَنْتُمْ أَجِنَّةٌ فِي بُطُونِ أُمَّهَاتِكُمْ ۚ فَلَا تُزَكُّوْا أَنْفُسَكُمْ ۚ هُوَ أَعْلَمُ بِمَنْ اتَّقَى ﴿٣٢﴾

៣២. បណ្តាអ្នកដែលចៀសឆ្ងាយពីបាបធំនិងអំពើអសីលធម៌ លើកលែងតែបាបស្រាល ។ ពិតមែនព្រះ ម្ចាស់អ្នកទ្រង់មហាអត់ឱន ។ ព្រះអង្គទ្រង់ញាណពួកអ្នកច្បាស់ណាស់កាលព្រះអង្គបានបង្កើត ពួកអ្នកមកពីដី កាលពួកអ្នកជាគភ៌នៅក្នុងពោះម្តាយពួកអ្នក ។ ដូច្នេះចូរកុំគិតថាពួកអ្នកបរិសុទ្ធ ព្រះអង្គទ្រង់ញាណបំផុតថាអ្នកណាខ្លះខ្លាចក្រែង (អ្នកណាខ្លះគោរពតាមព្រះបញ្ជា អស់ឡោះហ្ន៎) ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស់ ១៩-៣២

មើលសូរ្យវិញ្ញាណ ២ អាយ៉ាស់ ១០១-១០៣ ផង ។

* الطَّبْرَسِيُّ فِي (الِاِحْتِجَاجِ) عَنْ عَبْدِ الْعَظِيمِ الْحُسَيْنِيِّ (رَضِيَ اللهُ عَنْهُ)، قَالَ: قُلْتُ لِمُحَمَّدِ بْنِ عَلِيٍّ بْنِ مُوسَى (عَلَيْهِ السَّلَامُ): إِنِّي لَا زُجُوَ أَنْ تَكُونَ الْقَائِمَ مِنْ أَهْلِ بَيْتِ مُحَمَّدٍ (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ)، الَّذِي يَمَلَأُ الْأَرْضَ قِسْطًا وَ عَدْلًا، كَمَا مُلِئْتَ ظُلْمًا وَ جَوْرًا؟ قَالَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): «مَا مِنَّا إِلَّا قَائِمٌ بِأَمْرِ اللهِ [وَ هَادٍ إِلَى دِينِ اللهِ]، وَ لَكِنَّ الْقَائِمَ الَّذِي يُطَهِّرُ اللهُ بِهِ الْأَرْضَ مِنَ الْكُفْرِ وَ الْجُحُودِ، وَ يَمَلَأُهَا قِسْطًا وَ عَدْلًا،

* អាល់-ត្ថាប៊ីរីស៊ី[មានប្រសាសន៍]នៅក្នុង[សាត្រា] អាល់-អ៊ុហ្គីហ្គីយ៉ា តមកពី អាប់ឌុល-អាស្តីម អាល់-ហ្គាសានីដែលបាននិយាយថាខ្ញុំបានទូល មូហ្គាម៉ាដូ ប៊ិន អុលី ប៊ិន មូសា ^{صلوات الله عليه والسلام} ថា៖ "ទូលបង្គំសង្ឃឹមថា ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} ជា អាល់-ក្លីអ៊ីម ^{صلوات الله عليه والسلام} ដែលមកពីព្រះរាជកុលដ្ឋាន ^{عليهم السلام} មូហ្គាម៉ាដូ ^{صلوات الله عليه والسلام} ដែលនឹងធ្វើឲ្យផែនដី ពេញដោយសមធម៌និងយុត្តិធម៌ ដូចកាលវាបានពេញដោយអយុត្តិធម៌និងអំពើសាហារយង់ឃ្នង ?" ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "យើង ^{عليهم} ទាំងអស់សុទ្ធតែឈរ (ក្លីអ៊ីម) ដោយព្រះបញ្ជាអស់ឡោះហ្ន៎ ^{وَجَلَّ}

សុទ្ធតែជាព្រះមគ្គទេសក៍នាំទៅរកព្រះសាសនាអល់ឡោះហ្ន៎^{عَلَيْهِ السَّلَامُ} ។ តែ អាល់-ក្លីអ៊ីម^{صَلوات الله عليه والسَّلَامُ} ដែល អល់ឡោះហ្ន៎^{عَلَيْهِ السَّلَامُ} នឹងឲ្យបោសសំអាតផែនដីពីអាការអសទ្វា (កាហ្វៀរ) ពីអកតញ្ញតា ឲ្យព្រះអង្គ^{صَلوات الله عليه والسَّلَامُ} ធ្វើ ឲ្យផែនដីពេញដោយសមធម៌និងយុត្តិធម៌នោះ:

هُوَ الَّذِي تَحْقَى عَلَى النَّاسِ وَلَا دُونََهُ، وَ يَغِيبُ عَنْهُمْ شَحْصُهُ، وَ تَحْرُمُ عَلَيْهِمْ تَسْمِيئُهُ، وَ هُوَ سَمِي رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ وَ كَبِيئُهُ، وَ هُوَ الَّذِي تُطْوَى لَهُ الْأَرْضُ وَ يَدُلُّ لَهُ كُلُّ صَعْبٍ.

ការវិលមកក្នុងពិភពលោករបស់ព្រះអង្គ^{صَلوات الله عليه والسَّلَامُ} ត្រូវបិទបាំងពីមនុស្សទូទៅ ព្រះអង្គ^{صَلوات الله عليه والسَّلَامُ} នឹងបាត់ខ្លួនពីមុខ មនុស្ស (គឺកំបាំងខ្លួន) នឹងមានការហាមហៅព្រះនាមព្រះអង្គ^{صَلوات الله عليه والسَّلَامُ} ព្រះអង្គ^{صَلوات الله عليه والسَّلَامُ} នឹងមានព្រះនាមដូច រស្មីលុលឡោះហ្ន៎^{صَلوات الله عليه وآله} និងព្រះនាមចំពើតដូចព្រះអង្គ^{صَلوات الله عليه وآله} ដីនឹងបត់ឲ្យព្រះអង្គ^{صَلوات الله عليه والسَّلَامُ} ការលំបាកនានានឹង បានធូរស្រាល ។"

[...] قَالَ عَبْدُ الْعَظِيمِ: [فَقُلْتُ لَهُ:] يَا سَيِّدِي، وَ كَيْفَ يَعْلَمُ أَنَّ اللَّهَ قَدْ رَضِيَ؟ قَالَ: «يُلْقِي فِي قَلْبِهِ الرَّحْمَةَ، فَإِذَا دَخَلَ الْمَدِينَةَ أُخْرِجَ اللَّاتُ وَ الْعُرَى فَأَحْرَقَهُمَا». ** (الإحتجاج : صَفْحَة ٤٤٩ ، البرهان في تفسير القرآن الجزء ١ : صَفْحَة : ٣٥٥)

អាប៊ុន-អាស៊ីមបានថាខ្ញុំបានទូលព្រះអង្គ^{صَلوات الله عليه والسَّلَامُ} ថា: "ព្រះបរមត្រូវទូលបង្គំអើយ អាល់-ក្លីអ៊ីម^{صَلوات الله عليه والسَّلَامُ} នឹងអាចដឹងបានដូចម្តេចថាអល់ឡោះហ្ន៎^{عَلَيْهِ السَّلَامُ} ទ្រង់សព្វព្រះហឫទ័យ ?" ព្រះអង្គ^{صَلوات الله عليه والسَّلَامُ} មានវចនៈថា: "អល់ឡោះហ្ន៎^{عَلَيْهِ السَّلَامُ} នឹងបោះសេចក្តីអាណិតមេត្តាទៅក្នុងចិត្តព្រះអង្គ^{صَلوات الله عليه والسَّلَامُ} ។ ដូច្នេះ ពេលព្រះអង្គ^{صَلوات الله عليه والسَّلَامُ} ចូល មកកងអាល់-ម៉ាឌីណាស់ ព្រះអង្គ^{صَلوات الله عليه والسَّلَامُ} នឹងយក អាល់-ឡាត់ និង អាល់-អ៊ីស្វា (រូបបដិមាពីរ ពោលគឺ អាហ្វិ បាការ និង អ៊ីម៉ារ) ចេញមកក្រៅ (ពីក្នុងផ្លូវពួកវា) ហើយព្រះអង្គ^{صَلوات الله عليه والسَّلَامُ} នឹងដុតពួកវាទាំងពីរនោះ ។" (الإحتجاج: 449)

***

في عُيُونِ الْأَخْبَارِ فِي بَابِ النَّصُوصِ عَلَى الرِّضَا عَلَيْهِ السَّلَامُ حَدِيثٌ قُدْسِيٌّ حَكَاهُ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ وَ فِيهِ: وَ هَذَا الْقَائِمُ الَّذِي يُجْلُ حَلَالِي وَ يُحْرِمُ حَرَامِي وَ بِهِ أَنْتَقِمُ مِنْ أَعْدَائِي وَ هُوَ رَاحَةٌ لِأَوْلِيَائِي وَ هُوَ الَّذِي بِهِ يَشْفِي قُلُوبَ شَيْعَتِكَ مِنَ الظَّالِمِينَ وَ الْجَاهِلِينَ وَ الْكَافِرِينَ، فَيُخْرِجُ اللَّاتُ وَ الْعُرَى طَرِيئِينَ فَيَحْرِقُهُمَا فَيَقْتَتِنُ النَّاسُ بِيَمَانِيهِمَا أَشَدَّ مِنْ فِتْنَةِ الْعَجَلِ وَ الْكَسَامِرِيِّ. (تفسير نور الثقلين : جُزء ٥ صَفْحَة ١٥٩)

នៅក្នុងសាត្រា អ៊ីយុន អាល់-អាគ្គុបារ នៅក្នុងវគ្គមួយដែលយោងទៅដល់អាល់-វីដ្ឋី^{صَلوات الله عليه والسَّلَامُ} ក្នុងហ្វាខ្លីស្ត្រ គ្នីដូស៊ី (حديث قُدْسِي) ដែលមានចែងថា: "អាល់-ក្លីអ៊ីម^{عجل الله فرجه} រូបនេះនឹងអនុញ្ញាតអ្វីដែលអញ អនុញ្ញាត នឹងហាមប្រាមអ្វីដែលអញ ហាមប្រាម អញ^{عجل الله فرجه} នឹងតម្រូវឲ្យសងសឹកសត្រូវទាំងឡាយ របស់អញ^{عجل الله فرجه} ដោយខ្លួនគេ^{عجل الله فرجه} ។ គេ^{عجل الله فرجه} ជួយសម្រាលទុក្ខមិត្តទាំងឡាយរបស់អញ^{عجل الله فرجه} ។ គេ^{عجل الله فرجه} ជាបុគ្គល ដែលធ្វើឲ្យបេះដូងស្ត្រីអាស៊ីមរបស់អ្នក^{عجل الله فرجه} ជាសះស្បើយពីបនអយុត្តិធម៌ ពីបនប្រឆាំង និងពីបនបដិសេធ សទ្វា ។ គេនឹងយកអាល់-ឡាត់ (បុគ្គលទីមួយ) និងអាល់-អ៊ីស្វា (បុគ្គលទីពីរ) ចេញមកម្តងទៀត ។ គេ នឹងដុតបុគ្គលទាំងពីរនាក់នេះ ពីព្រោះមនុស្សបានប្រព្រឹត្តមិនត្រឹមត្រូវដោយសារការប្រទូសប្រឆាំង របស់បុគ្គលទាំងពីររូបនេះច្រើនជាងការប្រទូសប្រឆាំងរបស់កូនគោបាទនិងសាមីរី^{عليه السلام} ទៅទៀត ។"

(تفسير نور الثقلين ج ٥ ق ٥٣ ٥٤)

***

ابْنُ شَهْرٍ آشوب، فِي (الْمَنَاقِبِ): عَنِ الْأَعْمَشِ، عَنِ أَبِي إِسْحَاقَ، عَنِ الْحَارِثِ بْنِ سَعِيدِ بْنِ قَيْسٍ، عَنِ عَلِيِّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، وَ عَنِ جَابِرِ الْأَنْصَارِيِّ، كِلَيْهِمَا عَنِ النَّبِيِّ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ، وَ أَتَى يَا عَلِيُّ السَّقَافِي، وَ الْحَسَنُ الرَّائِدُ، وَ الْحَسَنُ الْأَمِيرُ، وَ عَلِيُّ بْنُ الْحُسَيْنِ الْفَارِطُ، وَ مُحَمَّدُ بْنُ عَلِيٍّ النَّاشِرُ، وَ جَعْفَرُ ابْنِ مُحَمَّدِ السَّائِقِ، وَ مُوسَى بْنُ جَعْفَرٍ مُحْصِي الْمُحِبِّينَ وَ الْمُبْغِضِينَ وَ قَامِعِ الْمُنَافِقِينَ، وَ عَلِيُّ بْنُ مُوسَى مُزَيِّنِ الْمُؤْمِنِينَ، وَ مُحَمَّدُ بْنُ عَلِيٍّ مُنْزِلِ أَهْلِ الْجَنَّةِ فِي دَرَجَاتِهِمْ، وَ عَلِيُّ بْنُ مُحَمَّدٍ خَطِيبِ شِيعَتِهِمْ وَ مُرَوِّجِهِمُ الْحَوْرَ، وَ الْحَسَنُ بْنُ عَلِيٍّ سِرَاجِ أَهْلِ الْجَنَّةِ، يَسْتَضِيئُونَ بِهِ، وَ الْهَادِي الْمَهْدِي شَفِيئُهُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ، حَيْثُ لَا يَأْدُنُ إِلَّا لِمَنْ يَشَاءُ وَ يَرْضَى». * (المناقب : جزء ١ صَفْحَة ٢٩٢ ، البرهان في تفسير القرآن الجزء ٥ : صَفْحَة : ٢١١)

អ៊ីបនូ ស្តាស្តរី អាស៊ីប នៅក្នុងសាត្រាអាស-ម៉ាណាម្ម បានតំណាលតមកពីអាស-អាត្មាម៉ាល់ដែលបាន តំណាលតមកពី អាប៊ូ អ៊ីសហ្គាត្មាដែលបានតំណាលតមកពី អាស-ហ្គាសាន់ ប៊ីន សាអ៊ីដូ ប៊ីន កូយស៍ ដែលបានតំណាលតមកពី អុលី^{صلوات الله عليه والسلام} ប៊ីន អាប៊ូ គ្លីលីប^{صلوات الله عليه والسلام} និងយ៉ាក្កូហ្គារ អាស-អាស្ត្រីដែលបាន តំណាលតមកពីស៊ីលុលឡោះហ្គ័^{صلوات الله عليه والسلام} ដែលមានព្រះវចនៈថា៖ "ខ្ញុំ^{صلوات الله عليه والسلام} ជាអ្នកចាំទទួលអស់លោកនៅឯ កន្លែងក្បាលទឹក ។ រីឯអ្នក^{صلوات الله عليه والسلام} អុលី^{صلوات الله عليه والسلام} ជាអ្នកបំបាត់អាការស្រេក (គឺអ្នកឲ្យទឹកជឹក) ។ ចំណែក ឯអាស-ហ្គាសាន់^{صلوات الله عليه والسلام} ជាអ្នកត្រួសត្រាយផ្លូវ ។ អាស-ហ្គាសាន់^{صلوات الله عليه والسلام} ជាព្រះអគ្គមេបញ្ជាការ ។ អុលី ប៊ីន អាស-ហ្គាសាន់^{صلوات الله عليه والسلام} ជាអ្នកនាំមុខគេ (ទៅរកទឹក) ។ មូហ្គាម៉ាដូ ប៊ីន អុលី^{صلوات الله عليه والسلام} ជាអ្នកប្រកាស ។ យ៉ាក្កូហ្គារ ប៊ីន មូហ្គាម៉ាដូ^{صلوات الله عليه والسلام} ជាអ្នកដឹកនាំ (គឺអ្នកបង្ហាញកន្លែងភ្ញៀវ) ។ មូសា ប៊ីន យ៉ាក្កូហ្គារ^{صلوات الله عليه والسلام} ជា អ្នករាប់អ្នកស្មោះស្ម័គ្រ អ្នកស្អប់ អ្នកសង្កត់សង្កិនក្នុងចំណោមពួកលាក់ពុត ។ អុលី ប៊ីន មូសា^{صلوات الله عليه والسلام} ជា អ្នកតុបតែងបណ្តាអ្នកមានសទ្ធាជ្រះថ្លា ។ មូហ្គាម៉ាដូ ប៊ីន អុលី^{صلوات الله عليه والسلام} ជាអ្នកទុកដាក់ជនឋានសួគ៌តាម លំដាប់ថ្នាក់ ។ អុលី ប៊ីន មូហ្គាម៉ាដូ^{صلوات الله عليه والسلام} ជាអ្នកថ្លែងការរបស់ស្ត្រីអុស្ត្រីនិងជាអ្នកដឹកនាំអាពាហ៍ពិពាហ៍ របស់ពួកគេជាមួយនារីសួគ៌ ។ អាស-ហ្គាសាន់ ប៊ីន អុលី^{صلوات الله عليه والسلام} ជាប្រទីបរបស់ជនឋានសួគ៌ បំភ្លឺពួកគេ ដោយប្រទីបនោះ ។ ឯព្រះមគ្គទេសក៍ ព្រះវិរបុរសដែលបានទទួលការដឹកនាំល្អ (គឺអាស-ម៉ាស្ត្រី^{عجل الله فرجه}) ជាអ្នកជួយធ្វើអន្តរាគមន៍ឲ្យពួកគេ (ស្ត្រីអុស្ត្រី) នាថ្ងៃជំនុំជម្រះ ថ្ងៃនោះព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} នឹងអនុញ្ញាតឲ្យតែ [៥៣:២៦] អ្នកណាមួយដែលព្រះអង្គចង់ ដែលព្រះអង្គទ្រង់សព្វព្រះហឫទ័យ ។" (9/625 :2 الأيات)

***

في كتاب ثواب الأعمال بإسناده إلى عباد بن كثير التَّوَّاقَالَ: سَأَلْتُ أَبَا جَعْفَرٍ عَلَيْهِ السَّلَامُ عَنِ الْكَبَائِرِ فَقَالَ: كُلُّ شَيْءٍ وَعَدَّ اللَّهُ عَلَيْهِ الْكَبِيرَ . (تفسير نور الثقلين : جزء ٥ صَفْحَة ١٦٤)

នៅក្នុងសាត្រាស្តាស្តរី អាស-អាត្មាម៉ាល់ យោលតាមបណ្តាញព័ត៌មានឡើងទៅដល់អុបាដូ ប៊ីន កាស្ត្រៀរ អាស-ណាវ៉ាដែលបានថ្លែងថាខ្ញុំបានសួរអាប៊ូ យ៉ាក្កូហ្គារ^{صلوات الله عليه والسلام} អំពីបាបធំ ។ ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "សព្វអំពើដែលអស់ឡោះហ្គ័^{صلوات الله عليه والسلام} បានសន្យាថានឹងបានមកនូវភ្លើងនរក ពេលប្រព្រឹត្តអំពើនោះ ។" (تفسير نور الثقلين 5: 164)

***

عِدَّةٌ مِنْ أَصْحَابِنَا، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدِ بْنِ خَالِدٍ، عَنْ عَبْدِ الْعَظِيمِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ الْحُسَيْنِيِّ، قَالَ: حَدَّثَنِي أَبُو جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، قَالَ: سَمِعْتُ أَبِي يَقُولُ: سَمِعْتُ أَبِي مُوسَى بْنَ جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) يَقُولُ: دَخَلَ عَمْرُو بْنُ عَبِيدٍ عَلَى أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، فَلَمَّا سَلَّمَ وَ جَلَسَ نَلَا هَذِهِ الْآيَةَ - ﴿الَّذِينَ يَجْتَبِئُونَ كِبَارَ الْأَيْمِ وَالْقَوَاحِشَ﴾ ثُمَّ أَمْسَكَ، فَقَالَ لَهُ أَبُو عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): مَا أَسْكَتَكَ؟ قَالَ:

أَحِبُّ أَنْ أَعْرِفَ الْكِبَائِرَ مِنْ كِتَابِ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ.

[...] អាប់ខុល-អុស្ត្រីម ប៊ីន អាប់ខុលឡោះហ្គាំ អាល់-ហ្គាសានីបានថា អាហ្វិ យ៉ុក្កុហ្គារ^{صلوات الله عليه والسلا} បានប្រាប់ខ្ញុំ ថាខ្ញុំ^{صلوات الله عليه والسلا} បានឮព្រះបិតាខ្ញុំ^{صلوات الله عليه والسلا} មានវចនៈថាខ្ញុំ^{صلوات الله عليه والسلا} បានឮព្រះបិតា^{صلوات الله عليه والسلا} ខ្ញុំ មូសា ប៊ីន យ៉ុក្កុហ្គារ^{صلوات الله عليه والسلا} មានវចនៈថា៖ "អ្វី ប៊ីន អ្វីបែដ្ឋីបានមកជួប អាហ្វិ អាប់ខុលឡោះហ្គាំ^{صلوات الله عليه والسلا} ។ គាត់បានគំនាប់ បាន អង្គុយហើយបានសូត្រអាយ៉ាស៊ុនេ៖ [៥៣:៣២] បណ្តាអ្នកដែលចៀសឆ្ងាយពីបាបធំនិងអំពើ អសីលធម៌ ហើយបានឈប់ត្រឹមនេះ ។ អាហ្វិ អាប់ខុលឡោះហ្គាំ^{صلوات الله عليه والسلا} បានសួរលោកថា៖ "ហេតុអ្វីលោក ឈប់ ?" គាត់បានទូលថា៖ "ទូលបង្គំចង់យល់អំពីបាបធំដែលមាននៅក្នុងព្រះគម្ពីរអល់ឡោះហ្គាំ^{صلوات الله عليه والسلا} ។"

فَقَالَ: نَعَمْ يَا عَمْرُو أَكْبُرُ الْكِبَائِرِ الْإِشْرَاكُ بِاللَّهِ، يَقُولُ اللَّهُ: «وَمَنْ يُشْرِكْ بِاللَّهِ فَقَدْ حَرَّمَ اللَّهُ عَلَيْهِ الْجَنَّةَ»، وَ بَعْدَهُ الْإِيْيَاسُ مِنْ رُوحِ اللَّهِ، لِأَنَّ اللَّهَ عَزَّ وَ جَلَّ يَقُولُ: ﴿إِنَّهُ لَا يَنْبَأُ مِنْ رُوحِ اللَّهِ إِلَّا الْقَوْمَ الْكَافِرُونَ﴾

ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلا} មានវចនៈថា៖ "ត្រូវហើយអ្វីអើយ! បាបធំជាងគេបង្អស់គឺបទពហុទេពនិយម (الشرك) ហ៊ុនហាយជាមួយអល់ឡោះហ្គាំ^{صلوات الله عليه والسلا} ។ អល់ឡោះហ្គាំ^{صلوات الله عليه والسلا} មានព្រះរាជបន្ទូលថា៖ "អ្នកណាហ៊ុនហាយជាមួយ អល់ឡោះហ្គាំ^{صلوات الله عليه والسلا}, អល់ឡោះហ្គាំ^{صلوات الله عليه والسلا} មិនឲ្យអ្នកនោះចូលឋានសួគ៌ទេ ។" បន្ទាប់ពីនោះគឺការអស់សង្ឃឹមពីព្រះ មេត្តាប្រណីរបស់អល់ឡោះហ្គាំ^{صلوات الله عليه والسلا}, ព្រោះអល់ឡោះហ្គាំ^{صلوات الله عليه والسلا} មានព្រះរាជបន្ទូលថា៖ [១២:៨៧] ចូរកូនកុំអស់ សង្ឃឹមនឹងបាននូវព្រះមេត្តាប្រណីពីអល់ឡោះហ្គាំ^{صلوات الله عليه والسلا} ។ មានតែពួកបដិសេធសទ្ធាទេដែលអស់សង្ឃឹមនឹង បានទទួលនូវព្រះមេត្តាប្រណីពីអល់ឡោះហ្គាំ^{صلوات الله عليه والسلا} ។

تُمْ الْأَمْنُ لِمَكْرِ اللَّهِ، لِأَنَّ اللَّهَ عَزَّ وَ جَلَّ يَقُولُ: ﴿فَلَا يَأْمُرُ مَكْرَ اللَّهِ إِلَّا الْقَوْمَ الْخَاسِرُونَ﴾

បន្ទាប់ពីនោះគឺការគិតថាគេចផុតពីផែនការរបស់អល់ឡោះហ្គាំ^{صلوات الله عليه والسلا}, ពីព្រោះអល់ឡោះហ្គាំ^{صلوات الله عليه والسلا} មានព្រះរាជ បន្ទូលថា៖ [៧:៩៩] ពួកគេគិតថាគេចផុតពីព្រះផែនការរបស់អល់ឡោះហ្គាំ^{صلوات الله عليه والسلا} ឬ ? មានតែបុគ្គលបរាជ័យ ទេដែលគិតថាខ្លួនគេចផុតពីព្រះផែនការរបស់អល់ឡោះហ្គាំ^{صلوات الله عليه والسلا} ។"

وَ مِنْهَا عُثُوقُ الْوَالِدَيْنِ لِأَنَّ اللَّهَ سُبْحَانَهُ جَعَلَ الْعَاقَ جَبْرًا شَقِيًّا، وَ قَتْلُ النَّفْسِ الَّتِي حَرَّمَ اللَّهُ إِلَّا بِالْحَقِّ، لِأَنَّ اللَّهَ عَزَّ وَ جَلَّ يَقُولُ ﴿فَجَزَاؤُهُ جَهَنَّمُ خَالِدًا فِيهَا﴾ إِلَى آخِرِ الْآيَةِ،

នៅក្នុងចំណោមបាបធំនោះគឺមានការមិនស្តាប់បង្គាប់ឪពុកម្តាយ ព្រោះព្រះដ៏មហារុងរៀងចាត់ទុកអ្នក មិនស្តាប់បង្គាប់ជាបុគ្គលសាហាវ ជាបុគ្គលអាក្រក់ ។ បន្ទាប់មកគឺការសម្លាប់ជីវិត (គឺមនុស្ស) ដែល អល់ឡោះហ្គាំ^{صلوات الله عليه والسلا} ហាមសម្លាប់ រៀបលែងតែដោយមានសិទ្ធិប៉ុណ្ណោះ ព្រោះអល់ឡោះហ្គាំ^{صلوات الله عليه والسلا} មានព្រះរាជ បន្ទូលថា៖ [៤:៩៣] អ្នកណាសម្លាប់អ្នកមានសទ្ធាម្នាក់ដោយចេតនា ការតបស្នងរបស់អ្នកនោះគឺ នរក ។ អ្នកនោះនឹងនៅក្នុងនោះជានិច្ចអនន្ត លុះចប់អាយ៉ាស៊ុន ។

وَ قَدْفُ الْمُحْصَنَةِ، لِأَنَّ اللَّهَ عَزَّ وَ جَلَّ يَقُولُ: ﴿لَعْنُوا فِي الدُّنْيَا وَ الْآخِرَةِ وَ هُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ﴾

ការចោទប្រកាន់ស្ត្រីបរិសុទ្ធ ព្រោះអល់ឡោះហ្គាំ^{صلوات الله عليه والسلا} មានព្រះរាជបន្ទូលថា៖ [២៤:២៣] នូវជនទណាដែល

ចោទស្ត្រីបរិសុទ្ធ ស្ត្រីគ្មានកំហុស ស្ត្រីមានសទ្ធាជ្រះថ្លា នូវជននោះនឹងត្រូវបណ្តាសាទាំងក្នុងលោកនេះ
និងលោកមុខ នូវជននោះនឹងទទួលរងនូវទណ្ឌកម្មជំងឺធ្ងន់ ។

وَأَكُلُ مَالِ الْيَتِيمِ، لِأَنَّ اللَّهَ عَزَّ وَجَلَّ يَقُولُ: ﴿إِنَّمَا يَأْكُلُونَ فِي بُطُونِهِمْ نَارًا وَ سَيَصْلُونَ سَعِيرًا﴾،

អ្នកស៊ីទ្រព្យរបស់កូនកំព្រា ព្រោះអស់ឡោះហ្ន៎មានព្រះរាជបន្ទូលថា៖ [៥:១០] ជនណាស្រេចទ្រព្យ
របស់បណ្តាកូនកំព្រាដោយអយុត្តិធម៌ ជនទាំងនោះមិនលេបអ្វីក្រៅពីភ្លើងចូលទៅក្នុងពោះ ។ ជនទាំង
នោះនឹងចូលទៅក្នុងភ្លើងឆេះសន្លោសន្លៅ ។

وَالْفِرَارُ مِنَ الرَّحْفِ لِأَنَّ اللَّهَ عَزَّ وَجَلَّ يَقُولُ: ﴿وَمَنْ يُؤَلِّمُ يَوْمَئِذٍ دُورَهُ إِلَّا مُتَحَرِّفًا لِقِتَالٍ أَوْ مُتَحَرِّرًا إِلَىٰ فِتْنَةٍ فَقَدْ بَاءَ بِعَضْبٍ مِنَ اللَّهِ وَ
مَأْوَاهُ جَهَنَّمُ وَ بِئْسَ الْمَصِيرُ﴾،

ការរត់គេចពីសមរក្ខមិ ព្រោះអស់ឡោះហ្ន៎មានព្រះរាជបន្ទូលថា៖ [៨:១៦] អ្នកណាមួយបែរក្រោយ
ដាក់ពួកគេថ្ងៃនោះ រៀបលែងតែក្នុងបំណងបញ្ឆោតតាមវិស័យយុទ្ធសាស្ត្រ [រួចហើយត្រៀមខ្លួនចូល
ប្រយុទ្ធជាថ្មី] ឬទៅចូលរួមក្នុងក្រុមមួយទៀត[របស់ខ្លួន] អ្នកនោះនឹងរងនូវព្រះពិពោធរបស់
អស់ឡោះហ្ន៎ ។ ទីលំនៅរបស់គេគឺនរក វាជាទិសដៅអប្រិយ ។

وَأَكُلُ الرِّبَا لِأَنَّ اللَّهَ عَزَّ وَجَلَّ يَقُولُ: ﴿الَّذِينَ يَأْكُلُونَ الرِّبَا لَا يَتُومُونَ إِلَّا كَمَا يُتُومُ الَّذِي يَتَحَبَّطُهُ الشَّيْطَانُ مِنَ الْمَسِّ﴾،

អ្នកស៊ីការប្រាក់ហួសហេតុ (ព្រីទ្វិកម្ម) ព្រោះអស់ឡោះហ្ន៎មានព្រះរាជបន្ទូលថា៖ [២:២៧៥] បណ្តាអ្នក
ដែលស៊ីព្រីទ្វិកម្ម (គឺយកចំណេញច្រើនពេក) នឹងក្រោកឈរបានដូចពួកឡប់ស្មារតី ដោយសារតែ
ស្រែត្រូវប៉ះពាល់ ។

وَالسِّحْرُ لِأَنَّ اللَّهَ عَزَّ وَجَلَّ يَقُولُ: ﴿وَلَقَدْ عَلِمُوا لَمَنِ اشْتَرَاهُ مَا لَهُ فِي الآخِرَةِ مِنْ خَلَقٍ﴾،

ការធ្វើមន្តអាគមអាបធ្មប់ ព្រោះអស់ឡោះហ្ន៎មានព្រះរាជបន្ទូលថា៖ [២:១០២] ពួកគេដឹងហើយថាអ្នក
ណាជាមន្តអាគម អ្នកនោះនឹងមិនបានចំណែកលោកមុខទេ ។

وَالزَّيْنَاءُ لِأَنَّ اللَّهَ عَزَّ وَجَلَّ يَقُولُ: ﴿وَمَنْ يَفْعَلْ ذَلِكَ يَلْقَ أَثَامًا * يُضَاعَفْ لَهُ الْعَذَابُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَ يُخْلَدُ فِيهِ مُهَانًا﴾،

អំពើខុសច្បាប់ផ្លូវភេទ ព្រោះអស់ឡោះហ្ន៎មានព្រះរាជបន្ទូលថា៖ [២៥:៦៨] អ្នកណាមួយប្រព្រឹត្តអំពើ
នោះ អ្នកនោះនឹងត្រូវទូទាត់បាប ។ [២៥:៦៩] ទណ្ឌកម្មរបស់អ្នកនោះនឹងកើនមួយជាពីរនាថ្ងៃរស់ពី
ស្លាប់វិញ អ្នកនោះនឹងនៅក្នុងទណ្ឌកម្មនោះជានិច្ចអនន្ត ក្នុងសេចក្តីអាម៉ាស់ ។

وَالْيَمِينُ الْعَمُوسُ الْفَاجِرَةُ، لِأَنَّ اللَّهَ عَزَّ وَجَلَّ يَقُولُ: ﴿الَّذِينَ يَسْتَرْشِدُونَ بِعَهْدِ اللَّهِ وَ أَيْمَانِهِمْ ثُمَّ قَلِيلًا أُولَئِكَ لَا خَلَاقَ لَهُمْ فِي الآخِرَةِ﴾،

ការគ្មានសីលធម៌ចំពោះពាក្យសម្បថ ព្រោះអស់ឡោះហ្ន៎មានព្រះរាជបន្ទូលថា៖ [៣:៧៧] អ្នកណា
ទាញយកកម្រៃដ៏ថោកទាបពីកិច្ចសន្យារបស់អស់ឡោះហ្ន៎ និងពាក្យសម្បថរបស់ខ្លួន អ្នកនោះនឹងពុំ
បានមួយប៉ែកទេក្នុងលោកមុខ ។

وَالْعُلُولُ، لِأَنَّ اللَّهَ عَزَّ وَجَلَّ يَقُولُ: ﴿وَمَنْ يَعْثُرْ بِمَا عَالَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ﴾

ការលួចបន្លំយក ព្រោះអស់ឡោះហ្ន៎មានព្រះរាជបន្ទូលថា៖ [៣:១៦១] សាស្តាពុំមែនអ្នកបន្លំលួចទេ
(គឺលួចទ្រព្យរួម) ។ អ្នកណាមួយបន្លំលួច អ្នកនោះនឹងនាំមកនូវអ្វីដែលខ្លួនបានបន្លំលួចនោះថ្ងៃជំនុំ
ជម្រះ ។

وَمَنْعَ الزَّكَاةِ الْمَفْرُوضَةِ لِأَنَّ اللَّهَ عَزَّ وَجَلَّ يَقُولُ: ﴿فَتُكْوَى بِهَا جِبَاهُهُمْ وَجُنُوبُهُمْ وَظُهُورُهُمْ﴾

ការមិនព្រមឲ្យ (មិនបង់) ស្មារតីចាំបាច់ ព្រោះអស់ឡោះហ្ន៎មានព្រះរាជបន្ទូលថា៖ [៩:៣៥] ពួកគេ
នឹងត្រូវបោះត្រានៅលើថ្ងាស លើជំនីរនិងលើខ្នងដោយទ្រព្យទាំងនោះ ។

وَشَهَادَةُ الزُّورِ وَكَيْفَانُ الشَّهَادَةِ لِأَنَّ اللَّهَ عَزَّ وَجَلَّ يَقُولُ: ﴿وَمَنْ يَكْتُمْهَا فَإِنَّهُ آتَمٌ قَلْبُهُ﴾

ការធ្វើសាក្សីបំពាននិងការលាក់ភស្តុតាង ព្រោះអស់ឡោះហ្ន៎មានព្រះរាជបន្ទូលថា៖ [២:២៨៣] ចូរ
ពួកអ្នកកុំបិទបាំងកសិណសាក្សីឡើយ អ្នកណាបិទបាំងកសិណសាក្សី អ្នកនោះមានសន្តានចិត្តជាអ្នក
សាងបាបកម្ម ។

وَشَرُّبُ الْحُمْرِ، لِأَنَّ اللَّهَ عَزَّ وَجَلَّ نَهَى عَنْهَا، كَمَا نَهَى عَنْ عِبَادَةِ الْأَوْثَانِ، وَ تَرْكُ الصَّلَاةِ مُتَعَمِّدًا، أَوْ شَيْئًا مِمَّا فَرَضَ اللَّهُ، لِأَنَّ رَسُولَ
اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ) قَالَ: مَنْ تَرَكَ الصَّلَاةَ مُتَعَمِّدًا فَقَدْ بَرَى مِنْ ذِمَّةِ اللَّهِ وَ ذِمَّةِ رَسُولِ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ)

ការផឹកគ្រឿងស្រវឹង (ឬគ្រឿងពុល) ព្រោះអស់ឡោះហ្ន៎ហាមប្រព្រឹត្តអំពើនេះ ដូចព្រះអង្គហាមធ្វើ
សក្តារូបចម្លាក់នោះដែរ ។ ព្រមទាំងការគេចស្ម័គ្រច្បាប់ដោយចេតនា ឬទង្វើទាំងឡាយដែលអស់ឡោះហ្ន៎
តម្រូវឲ្យធ្វើជាកាតព្វកិច្ចនោះ ព្រោះរស្មីលុលឡោះហ្ន៎មានព្រះវចនៈថា៖ "បុគ្គលណាចោល
ស្ម័គ្រច្បាប់ដោយចេតនា បុគ្គលនោះឃ្លាតឆ្ងាយពីការការពាររបស់អស់ឡោះហ្ន៎និងការការពាររបស់ព្រះ
សាសនៈទូត ^{صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم} ព្រះអង្គ ^{عز وجل} ។

وَتَفْضُ الْعَهْدِ وَ قَطِيعَةُ الرَّحِمِ، لِأَنَّ اللَّهَ عَزَّ وَجَلَّ يَقُولُ: ﴿أُولَئِكَ هُمُ اللَّعْنَةُ وَ هُمْ سُوءُ الدَّارِ﴾

ការក្បត់កិច្ចសន្យានិងការមិនអើពើសាច់ញាតិ ព្រោះអស់ឡោះហ្ន៎មានព្រះរាជបន្ទូលថា៖ [១៣:៣៥]
ជនទាំងនោះនឹងត្រូវបណ្តាសា ជនទាំងនោះនឹងបានជម្រកអប្រិយ ។

صفحة : ٢٨٥ حديث : (٢٤)

លោក[អ្នកអធិប្បាយ]មានប្រសាសន៍ថាអ្នកបានចេញទៅវិញដោយស្រែកយំ ថា៖ "បុគ្គលណានិយាយ
តាមតែចិត្តឯង ប្រកែកអំពីបុណ្យបានមីព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} និងព្រះអភិញ្ញាព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} បុគ្គលនោះវិនាស ។"
(الكافي :2 /285 /24)

***

يُونُسُ عَنْ إِسْحَاقَ بْنِ عَمَّارٍ عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عليه السلام) فِي قَوْلِ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ "الَّذِينَ يَجْتَنِبُونَ كَبَائِرَ الْإِثْمِ وَالْفَوَاحِشَ إِلَّا اللَّمَمَ"
قَالَ الْفَوَاحِشُ الزَّيْنَى وَ السَّرْفَةُ وَ اللَّمَمُ الرَّجُلُ يُلْمُ بِالذَّنْبِ بِالدَّنْبِ فَيَسْتَعْفِرُ اللَّهَ مِنْهُ فُلْتُ بَيْنَ الضَّلَالِ وَ الْكُفْرِ مَنْرَلَةٌ فَقَالَ مَا أَكْثَرَ عُرَى الْإِيمَانِ.
(الكافي : جزء ٢ صفحہ ٢٧٨ حديث ٧)

[...] អ៊ុសហ្គាត្ត់ អ្នកម៉ារបានតំណាលតមកពី អាហូ អាប់ខុលឡោះហ្គា ^{صلوات الله عليه والسلام} ដែលមានវចនៈអំពីព្រះបន្ទូល
អល់ឡោះហ្គា ^{عَلَّ} [៥៣:៣២] បណ្តាអ្នកដែលចៀសឆ្ងាយពីបាបធំនិងអំពើអសីលធម៌ លើកលែងតែបាប
ស្រាល ថា៖ "អំពើអសីលធម៌ គឺអំពើខុសច្បាប់ផ្លូវភេទនិងអំពើចោរកម្ម ។ រីឯបាបស្រាល គឺមនុស្ស
ប្រព្រឹត្តបាបហើយបានសូមខមាទោសពីអល់ឡោះហ្គា ^{عَلَّ} ដែលបានប្រព្រឹត្តអំពើនោះ ។" ខ្ញុំបានសួរថា៖
"តើវាងការរង្វេងរៀចវេរនិងការបដិសេធសទ្ធារនោះមានកម្រិតណា ?" ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖
"ច្រើនជាងអនុព័ន្ធ (គឺការជាប់តាម) អ៊ុម៉ាន់ទៅទៀត ។" (الكافي :2 /278 /7 ឬ 2437 ឬ 7 /278 /2)

***

عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ عَنْ أَبِيهِ عَنْ ابْنِ أَبِي عَمِيرٍ عَنْ أَبِي أَيُّوبَ عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ مُسْلِمٍ عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عليه السلام) قَالَ قُلْتُ لَهُ أَرَأَيْتَ قَوْلَ
اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ "الَّذِينَ يَجْتَنِبُونَ كَبَائِرَ الْإِثْمِ وَالْفَوَاحِشَ إِلَّا اللَّمَمَ" قَالَ هُوَ الذَّنْبُ يُلْمُ بِهِ الرَّجُلُ فَيَمُكُّ مَا شَاءَ اللَّهُ ثُمَّ يُلْمُ بِهِ بَعْدُ.
(الكافي : جزء ٢ صفحہ ٤٤١ حديث ١)

[...] មូហ្គាម៉ាដូ ប៊ិន មុស្លីមបានតំណាលថាខ្ញុំបានសួរ អាហូ អាប់ខុលឡោះហ្គា ^{صلوات الله عليه والسلام} ថា៖ "តើព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام}
យល់ឃើញយ៉ាងណាអំពីព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្គា ^{عَلَّ} [៥៣:៣២] បណ្តាអ្នកដែលចៀសឆ្ងាយពីបាបធំនិង
អំពើអសីលធម៌ លើកលែងតែបាបស្រាល?" ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "នេះគឺបាបដែលមនុស្ស
ប្រព្រឹត្តតែបន្ទាប់ពីនោះគេនៅឆ្ងាយពីបាបនោះដរាបណាអល់ឡោះហ្គា ^{عَلَّ} មានព្រះបំណង ក្រោយមកគេ
បានប្រព្រឹត្តបាបនោះទៀត ។" (الكافي :2 /441 /1 ឬ 2973 ឬ 1 /441 /2)

***

أَبُو عَلِيٍّ الْأَشْعَرِيُّ عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ عَبْدِ الْجُبَّارِ عَنْ صَفْوَانَ عَنِ الْعَلَاءِ عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ مُسْلِمٍ عَنْ أَحَدَيْهِمَا (عليهما السلام) قَالَ قُلْتُ لَهُ
"الَّذِينَ يَجْتَنِبُونَ كَبَائِرَ الْإِثْمِ وَالْفَوَاحِشَ إِلَّا اللَّمَمَ" قَالَ الْهِنَّةُ بَعْدَ الْهِنَّةِ أَيِ الذَّنْبِ بَعْدَ الذَّنْبِ يُلْمُ بِهِ الْعَبْدُ. (الكافي : جزء ٢ صفحہ
٤٤١ حديث ٢)

[...] មូហ្គាម៉ាដូ ប៊ិន មុស្លីមបានតំណាលតមកពីអ៊ុម៉ា ^{صلوات الله عليه والسلام} មួយ (អ៊ុម៉ាទី ៥ ឬ ទី ៦) ថា ខ្ញុំបានទូលព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام}
ថា៖ "[៥៣:៣២] បណ្តាអ្នកដែលចៀសឆ្ងាយពីបាបធំនិងអំពើអសីលធម៌ លើកលែងតែបាប
ស្រាល [មានន័យថាអ្វី] ?" ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "ការបង្កហេតុមួយហើយមួយទៀត ពោលគឺ បាប
ព្រឹត្តបាបមួយបន្ទាប់បាបមួយ ។" (الكافي :2 /441 /2 ឬ 2974 ឬ 2 /441 /2)

***

فِي كِتَابِ عَلِيِّ الشَّرَائِعِ بِإِسْنَادِهِ إِلَى ابْنِ إِسْحَاقَ اللَّيْثِيِّ عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ الْبَاقِرِ عَلَيْهِ السَّلَامُ حَدِيثٌ طَوِيلٌ يَذْكُرُ فِيهِ: خَلَقَ اللَّهُ طِينَةَ الشَّيْبَةِ وَ طِينَةَ النَّاصِبِ وَ إِنَّ اللَّهَ مَرَجَ بَيْنَهُمَا إِلَى قَوْلِهِ: فَمَا رَأَيْتَهُ مِنْ شَيْعَتِنَا مِنْ زَنًا أَوْ لَوَاطٍ أَوْ تَرَكَ صَلَاةً أَوْ صِيَامًا أَوْ حَجًّا أَوْ جِهَادًا أَوْ خِيَانَةً أَوْ كِبِيرَةً مِنْ هَذَا الْكِبَائِرِ فَهُوَ مِنْ طِينَةِ النَّاصِبِ وَ غُنْصُرِهِ الَّذِي قَدْ مُرَجَ فِيهِ، لِأَنَّ مِنْ سِنَخِ النَّاصِبِ وَ غُنْصُرِهِ وَ طِينَتِهِ اِكْتِسَابَ الْمَأْتَمِ وَ الْفَوَاحِشِ وَ الْكِبَائِرِ،

នៅក្នុងសាត្រា អ៊ីឡាល់ អាល់-ស្វាអ៊ីអ៊ី យោលតាមបណ្តាញព័ត៌មានឡើងទៅដល់ អ៊ីបនូ អ៊ីសហ្គាត់ អាល់-ឡេស្ត្រីដែលបានតំណាលតមកពី អាហ្វិ យ៉ាត់ហ្វារ^{صلوات الله عليه والسلام} នៅក្នុងប្រាសាទខ្លីស្នូរវែងមួយដែលស្តីអំពីដីឥដ្ឋ (ឥណ្ឌា) របស់ស្ត្រីអ្នកស្តុនិងដីឥដ្ឋរបស់ពួកណាស្ត្រីប៊ី (ពួកប្រឆាំង) អល់ឡោះហ្វ៊ូ^{رحم}បានច្របល់ដីឥដ្ឋនោះចូលគ្នា លុះដល់សម្តីព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام}ថា៖ "ពេលអស់លោកឃើញស្ត្រីអ្នកស្តុនយើងបណ្តោយខ្លួនទៅក្នុងអំពើខុសច្បាប់ផ្លូវភេទ ឬក្នុងការរួមភេទជាមួយប្រុសដូចគ្នា ឬគេចេះស្ត្រីឡាត់ ឬសីលត្រណាមអាហារ ឬពិធីធម្មយាត្រា (ពិធីប្រាជ្ញ) ឬឃ្លីហ្វាដូ ឬការគែបំបាត់យក ឬបាបធំក្នុងចំណោមបាបធំទាំងនេះ នោះគឺមកពីដីឥដ្ឋរបស់ពួកណាស្ត្រីប៊ី អង្គប្រកបរបស់ដីពួកណាស្ត្រីប៊ីត្រូវលាយជាមួយដីនេះ ។ ពួកណាស្ត្រីប៊ី, អង្គប្រកបរបស់ពួកវានិងដីរបស់ពួកវាសុទ្ធតែទទួលបានបាប អំពើអសីលធម៌និងបាបធំ ។

وَ مَا رَأَيْتَ مِنَ النَّاصِبِ وَ مُوَظَّيْبِهِ عَلَى الصَّلَاةِ وَ الصِّيَامِ وَ الزَّكَاةِ وَ الْحَجِّ وَ الْجِهَادِ وَ أَبْوَابِ الْبِرِّ فَهُوَ مِنْ طِينَةِ الْمُؤْمِنِ وَ سِنَخِهِ الَّذِي قَدْ مُرَجَ فِيهِ، لِأَنَّ مِنْ سِنَخِ الْمُؤْمِنِ وَ غُنْصُرِهِ وَ طِينَتِهِ اِكْتِسَابَ الْحَسَنَاتِ وَ اِسْتِعْمَالَ الْحَيْرِ وَ اِخْتِيَابَ الْمَأْتَمِ

ពេលអស់លោកឃើញពួកណាស្ត្រីប៊ីដែលខិតខំស្ត្រីឡាត់ កាន់សីលត្រណាមអាហារ បរិច្ចាគស្វាភាត់ ធ្វើពិធីធម្មយាត្រា (ពិធីប្រាជ្ញ) ឃ្លីហ្វាដូ នៅលើគន្លងធម៌ ណាស្ត្រីប៊ីរូបនោះចេញមកពីដីរបស់បណ្តាអ្នកមានសទ្ធាជ្រះថ្លា ។ ការខិតខំរបស់ណាស្ត្រីប៊ីរូបនេះមកពីការលាយផ្សំជាមួយដីនោះ ពីព្រោះវាចេញមកពីសារធាតុដើមរបស់បណ្តាអ្នកមានសទ្ធាជ្រះថ្លា ។ អង្គប្រកបរបស់ណាស្ត្រីប៊ីរូបនេះនិងដីរបស់ណាស្ត្រីប៊ីរូបនេះដិតជាប់នៅក្នុងទង្វើល្អ ប្រព្រឹត្តអំពើល្អនិងចៀសឆ្ងាយពីបណ្តាបាប ។"

وَ فِي آخِرِهِ قَالَ عَلَيْهِ السَّلَامُ: «إِقْرَأْ يَا إِبْرَاهِيمُ: «الَّذِينَ يَجْتَنِبُونَ كَبَائِرَ الْإِثْمِ وَ الْفَوَاحِشَ إِلَّا اللَّمَمَ إِنَّ رَبَّكَ وَاسِعٌ الْمَغْفِرَةِ هُوَ أَعْلَمُ بِكُمْ إِذْ أَنْشَأَكُمْ مِنَ الْأَرْضِ» يَعْنِي مِنَ الْأَرْضِ الْمُنْتَبَهَةِ «فَلَا تُرْكُوا أَنْفُسَكُمْ هُوَ أَعْلَمُ بِمَنِ اتَّقَى» يَقُولُ: لَا يَفْتَخِرُ أَحَدُكُمْ بِكَثْرَةِ صَلَاتِهِ وَ صِيَامِهِ وَ زَكَاتِهِ وَ نُسْكِهِ لِأَنَّ اللَّهَ عَزَّ وَ جَلَّ، أَعْلَمُ بِمَنِ اتَّقَى مِنْكُمْ، فَإِنَّ ذَلِكَ مِنْ قِبَلِ اللَّمَمِ وَ هُوَ الْمَرْجُ وَ فِي هَذَا الْحَدِيثِ إِضْحَاحٌ وَ فَوَائِدٌ وَ هُوَ مَذْكُورٌ فِي سُورَةِ الْفُرْقَانِ عِنْدَ قَوْلِهِ تَعَالَى: «فَأُولَئِكَ يُبَدِّلُ اللَّهُ سَيِّئَاتِهِمْ حَسَنَاتٍ». (تفسير نور الثقلين : جزء ٥ صَفْحَةٌ ١٦٤)

នៅចុងប្រាសាទខ្លីស្នូរនេះ ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام}មានវចនៈថា៖ "អ៊ីបរ៉ូហ្វីមអ៊ីយ ចូរសូត្រថា [៥៣:៣២] បណ្តាអ្នកដែលចៀសឆ្ងាយពីបាបធំនិងអំពើអសីលធម៌ លើកលែងតែបាបស្រាល ។ ពិតមែនព្រះម្ចាស់អ្នកទ្រង់មហាអត់ឱន ។ ព្រះអង្គទ្រង់ញាណពួកអ្នកច្បាស់ណាស់កាលព្រះអង្គបានបង្កើតពួកអ្នកមកពីដី មានន័យថាដីខូច ។ ដូច្នោះចូរកុំគិតថាពួកអ្នកបរិសុទ្ធ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ញាណបំផុតថាអ្នកណាខ្លះខ្លាចក្រែង ។ ព្រះអង្គ^{رحم}មានព្រះបន្ទូលថាចូរពួកអ្នកកុំអួតខ្លួនឯងអំពីការឧស្សាហ៍បំពេញស្ត្រីឡាត់ អំពីការកាន់សីលត្រណាមអាហារ អំពីការបរិច្ចាគស្វាភាត់និងពិធីសាសនារបស់ខ្លួន ព្រោះអល់ឡោះហ្វ៊ូ^{رحم}ទ្រង់ញាណជាងគេថាអ្នកណាខ្លះមានជំនឿស៊ីបំចិត្តជាងគេក្នុងចំណោមពួកអ្នក អ្វីទាំងនេះមុនការមានសាងបាប (បាបតូចបន្តបន្ទាប់) នេះគឺនិស្ស័យ ។ ប្រាសាទខ្លីស្នូរនេះបញ្ជាក់ឲ្យឃើញច្បាស់និងមានអត្ថប្រយោជន៍ ព្រមទាំងមានចែង

នៅក្នុងសូរ្យវិញ្ញាណកម្ម អាល់-ហ្វារគូន នៅក្នុងព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្គា ព្រះដ៏មហាខ្ពង់ខ្ពស់ [២៥:៧០]
អល់ឡោះហ្គានឹងផ្លាស់ប្តូរអំពើអាក្រក់របស់ពួកគេទាំងនេះជាអំពើល្អ ។" (تفسير نور الثقلين 5: 164)

***

في كتاب الإختجاج للطبرسي (٥) وَ عَنْ مُعَمَّرِ بْنِ رَاشِدٍ قَالَ: سَمِعْتُ أَبَا عَبْدِ اللَّهِ عَلَيْهِ السَّلَامُ يَقُولُ: أُنِّي يَهُودِيٌّ إِلَى رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ فَقَامَ بَيْنَ يَدَيْهِ يُحَدِّثُ النَّظَرَ إِلَيْهِ فَقَالَ: يَا يَهُودِيٌّ مَا حَاجُكَ؟ فَقَالَ: أَنْتَ أَفْضَلُ أُمَّ مُوسَى بْنِ عِمْرَانَ النَّبِيِّ الَّذِي كَلَّمَهُ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ، وَ أَنْزَلَ عَلَيْهِ التَّوْرَةَ، وَ الْعَصَا، وَ فَلَقَ لَهُ الْبَحْرَ وَ أَظْلَمَ بِالْعَمَامِ؟

នៅក្នុងសាត្រា អាល់-អ៊ុហ្វីហ្គីយ៉ា អាល់-តួបរីស៊ីបានតំណាលតមកពី មូហុម៉ា ប៊ិន រ៉ាស៊ីដ្យូ ដែលបាន
តំណាលថាខ្ញុំបានឮ អាហ្វី អាប់ខុលឡោះហ្គា ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "បុរសយ៉ាហ្វីខ្ញុំម្នាក់បានមកជួប
រ៉ាស៊ីដ្យូលឡោះហ្គា ^{عليه وآله} អង្គុយពីមុខព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} បាំងមុខព្រះអង្គ ^{عليه وآله} ។ ព្រះអង្គ ^{عليه وآله} មានព្រះវចនៈថា៖
"បុរសយ៉ាហ្វីខ្ញុំអើយ លោកត្រូវការអ្វី?" បុរសនោះបានថា៖ "ព្រះអង្គ ^{عليه وآله} ខ្ពស់ជាង ឬមូសា ^{عليه وآله} ប៊ិន
អ៊ុមរ៉េន ^{عليه وآله} ខ្ពស់ជាង ព្រះសាស្តា ^{عليه وآله} ដែលអល់ឡោះហ្គា ^{عليه وآله} បាននិយាយរក បានប្រទានព្រះគម្ពីរតៅរ៉តូ
និងដំបងឲ្យ ព្រមទាំងបានញែកសមុទ្រព្រះអង្គ ^{عليه وآله} ហើយបានផ្តល់ម្លប់ឲ្យព្រះអង្គ ^{عليه وآله} អាស្រ័យដុំ
ពពកនោះ?"

فَقَالَ لَهُ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ: إِنَّهُ يُكْرَهُ لِلْعَبْدِ أَنْ يُرَكِّي نَفْسَهُ وَ لِكَيْتِي أَقُولُ: إِنَّ آدَمَ عَلَيْهِ السَّلَامُ لَمَّا أَصَابَ الْخَطِيئَةَ كَانَتْ تَوْبَتُهُ
أَنْ قَالَ: اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ بِحَقِّ مُحَمَّدٍ وَ آلِ مُحَمَّدٍ لَمَّا عَفَرْتَ لِي فَعَفَّرَ اللَّهُ لَهُ،

ព្រះសាស្តា ^{عليه وآله} បានប្រាប់បុរសនោះថា៖ "ព្រះអង្គ ^{عليه وآله} មិនសព្វព្រះហឫទ័យបារម្ភណាដែលគិតខ្លួនថា
បរិសុទ្ធនោះទេ ។ តែខ្ញុំ ^{عليه وآله} សូមថាកាលអាដ្យា ^{عليه وآله} បានធ្វើខុស ព្រះអង្គ ^{عليه وآله} បានសូមខមាទោស
រាងចាលដោយមានវចនៈថា៖ "អល់ឡោះហ្គា ^{عليه وآله} អើយ! ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ ^{عليه وآله} អង្វរសូមព្រះអង្គ ^{عليه وآله} ដោយ
អាស្រ័យលើព្រះរាជសិទ្ធិរបស់មូហ្គាម៉ាដ្យូ ^{عليه وآله} និងព្រះរាជបុត្ររាជនត្តា ^{عليه وآله} របស់មូហ្គាម៉ាដ្យូ ^{عليه وآله} ។" ដូច្នេះ
ទាល់តែខ្ញុំ ^{عليه وآله} [យល់ព្រម]លើកទោសឲ្យព្រះអង្គ ^{عليه وآله} ទើបអល់ឡោះហ្គា ^{عليه وآله} លើកលែងទោសឲ្យព្រះអង្គ
^{عليه وآله} ។

وَ إِنَّ نُوْحًا عَلَيْهِ السَّلَامُ لَمَّا رَكِبَ السَّفِينَةَ وَ خَافَ الْعَرَقَ قَالَ: اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ بِحَقِّ مُحَمَّدٍ وَ آلِ مُحَمَّدٍ لَمَّا أُنجَيْتَنِي مِنَ الْعَرَقِ فَنجَاهُ اللَّهُ
عَزَّ وَ جَلَّ

កាលនុះហ្គា ^{عليه وآله} បានដើរសមុទ្រក្នុងសំពៅ ព្រោះតែខ្លាចលិចលង់ទើបព្រះអង្គ ^{عليه وآله} ទូលថា៖
"អល់ឡោះហ្គា ^{عليه وآله} អើយ! ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ ^{عليه وآله} អង្វរសូមព្រះអង្គ ^{عليه وآله} ដោយអាស្រ័យលើរាជសិទ្ធិរបស់
មូហ្គាម៉ាដ្យូ ^{عليه وآله} និងរាជបុត្ររាជនត្តា ^{عليه وآله} របស់មូហ្គាម៉ាដ្យូ ^{عليه وآله} ។" ដូច្នេះលុះត្រាតែខ្ញុំ ^{عليه وآله} [យល់ព្រម]ជួយ
សង្គ្រោះព្រះអង្គ ^{عليه وآله} ទើបអល់ឡោះហ្គា ^{عليه وآله} ជួយសង្គ្រោះព្រះអង្គ ^{عليه وآله} ។

وَ إِنَّ إِبْرَاهِيمَ عَلَيْهِ السَّلَامُ لَمَّا أُلْقِيَ فِي النَّارِ قَالَ: اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ بِحَقِّ مُحَمَّدٍ وَ آلِ مُحَمَّدٍ لَمَّا أُنجَيْتَنِي مِنْهَا، فَجَعَلَهَا اللَّهُ عَلَيْهِ بَرْدًا وَ
سَلَامًا

កាលអ៊ុបហ្គីម(عليه السلام)ត្រូវបោះទៅក្នុងភ្លើង ព្រះអង្គ(عليه السلام)បានទូលថា: "អល់ឡោះហ្គីម! ទូលព្រះបង្គំ ជាខ្ញុំ(عليه السلام)អង្វរសូមព្រះអង្គ(عليه السلام) ដោយអាស្រ័យលើរាជសិទ្ធិរបស់មូហាំម៉ាដ្យូ(عليه السلام)និងរាជបុត្ររាជនគ្គា(عليه السلام) របស់មូហាំម៉ាដ្យូ(عليه السلام)។" ដូច្នេះលុះត្រាតែខ្ញុំ(عليه السلام)[យល់ព្រម]ជួយសង្គ្រោះព្រះអង្គ(عليه السلام)ទើបអល់ឡោះហ្គីម(عليه السلام) ធ្វើឲ្យភ្លើងទៅជាត្រជាក់ហើយបានជួយសង្គ្រោះព្រះអង្គ(عليه السلام) ។"

وَ إِنَّ مُوسَىٰ عَلَيْهِ السَّلَامُ لَمَّا أَلْفَىٰ عَصَاهُ وَ أَوْجَسَ فِي نَفْسِهِ خِيفَةً قَالَ: اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ بِحَقِّ مُحَمَّدٍ وَ آلِ مُحَمَّدٍ لَمَّا آمَنَتَنِي، قَالَ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ: «لَا تَخَفْ إِنَّكَ أَنْتَ الْأَعْلَىٰ»

កាលមូសា(عليه السلام)បានវាយសមុទ្រដោយដំបងព្រះអង្គ(عليه السلام) ព្រះអង្គ(عليه السلام)ទទួលអារម្មណ៍ភ័យខ្លាចហើយ បានទូលថា: "អល់ឡោះហ្គីម! ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ(عليه السلام)អង្វរសូមព្រះអង្គ(عليه السلام)ដោយអាស្រ័យលើរាជសិទ្ធិរបស់មូហាំម៉ាដ្យូ(عليه السلام)និងរាជបុត្ររាជនគ្គា(عليه السلام)របស់មូហាំម៉ាដ្យូ(عليه السلام)។" ដូច្នេះលុះត្រាតែខ្ញុំ(عليه السلام)[យល់ព្រម]ឲ្យព្រះអង្គ(عليه السلام)មានសុវត្ថិភាពទើបអល់ឡោះហ្គីម(عليه السلام)មានព្រះបន្ទូលថា: [២០:៦៨] "ចូរអ្នកកុំខ្លាច ព្រោះអ្នកមានប្រៀបលើគេ ។"

يَا يَهُودِيَّ إِنَّ مُوسَىٰ لَوِ ادْرَكَكَ ثُمَّ لَمْ يُؤْمِنْ بِِي وَ بُنَوِي مَا نَفَعَهُ إِيمَانُهُ شَيْئًا، وَ لَا نَفَعَهُ النَّبِيُّوَةُ، يَا يَهُودِيَّ وَ مِنْ ذُرِّيَّتِي الْمَهْدِيَّ إِذَا حَرَجَ نَزَلَ عَيْسَىٰ بِنُ مَرْيَمَ عَلَيْهِ السَّلَامُ لِنُصْرَتِهِ فَقَدَمَهُ وَ يُصَلِّي خَلْفَهُ. (تفسير نور الثقلين : جزء ٥ صفحہ ١٦٥)

យ៉ាហ្វីឌីអីយ! ប្រសិនបើមូសា(عليه السلام)បានស្គាល់ខ្ញុំ(عليه السلام) មិនបានជឿខ្ញុំ(عليه السلام)និងសាស្តាភាពរបស់ខ្ញុំ(عليه السلام)ទេ នោះ សទ្ធារបស់ព្រះអង្គ(عليه السلام)នឹងមិនមានប្រយោជន៍សម្រាប់ព្រះអង្គ(عليه السلام)បន្តិចឡើយ ឯសាស្តាភាពក៏ មិនមានប្រយោជន៍សម្រាប់ព្រះអង្គ(عليه السلام)ឡើយដែរ។ យ៉ាហ្វីឌីអីយ! អាល់-ម៉ាស៊ូឌី(عليه السلام) ជាកូនចៅម្នាក់ របស់ខ្ញុំ(عليه السلام)។ កាលណាគេ(عليه السلام)នឹងងើបឡើង កាលនោះអ៊ីសា(عليه السلام) ប៊ីន ម៉ារយ៉ា(عليه السلام)នឹងចុះមករកគេ(عليه السلام) ដើម្បីជួយជ្រោមជ្រែងគេ(عليه السلام)។ គេ(عليه السلام)នឹងចាប់ផ្តើមដោយបំពេញស្វ័ឡាតូ ព្រះអង្គ(عليه السلام) (គឺអ៊ីសា(عليه السلام)) នឹងបំពេញស្វ័ឡាតូពីក្រោយគេ(عليه السلام) (គឺអាល់-ម៉ាស៊ូឌី(عليه السلام)) ។" (165: 5) (تفسير نور الثقلين)

***

في كتاب مقتل الحسين (عليه السلام) لأبي مخنف رحمه الله من أشعار الحسين عليه السلام في موقف كربلاء:
أنا ابن عليٍّ الحُرِّ من آلِ هاشمٍ   كَفَانِي هَذَا مَفْخَرًا حِينَ أَفْحُرُ
بِنَا بَيْنَ اللَّهِ الْهُدَى عَنْ ضَلَالِهِ   وَ يُنْجِرُ بِنَا دِينَ الْإِلَهِ وَ يُظْهِرُ
عَلَيْنَا وَ فِينَا أَنْزَلَ الْوَحْيَ وَ الْهُدَى   وَ نَحْنُ سِرَاجُ اللَّهِ فِي الْأَرْضِ نَزْهَرُ
وَ نَحْنُ وُلَاةُ الْخَوْصِ نَسْقِي مُحِبَّنَا   بِكَأْسِ رَسُولِ اللَّهِ مَا لَيْسَ يُنْكَرُ

នៅក្នុងសាត្រាម៉ាក្វីទិល អាល់-ហ្វីសែនី(رحمه الله) ដកស្រង់មកពីសូន កំណាព្យរបស់ អាល់-ហ្វីសែនី(عليه السلام) កាលព្រះអង្គ(عليه السلام)ឈរនៅឯ ការបាឡាអ៊ី បានឲ្យដឹងថា: "ខ្ញុំ(عليه السلام)ជារាជបុត្រ(عليه السلام)របស់អាល់-ហ្វីសែនី(عليه السلام) បុគ្គល(عليه السلام)ថ្លៃថ្នូរក្នុងចំណោមរាជបុត្ររាជនគ្គារបស់ហ្គាស៊ីម(عليه السلام)។ ចំណុចមួយនេះគ្រប់គ្រាន់ណាស់សម្រាប់ខ្ញុំ(عليه السلام) ពេលណាខ្ញុំ(عليه السلام)អ្នកសរសើរនោះ ។ អល់ឡោះហ្គីម(عليه السلام)ធ្វើអត្ថាធិប្បាយមគ្គុទេសក៍ដឹកនាំនិងសេចក្តីរំលងរៀងរៀងរយៈយើង(عليه السلام)។ ព្រះអង្គ(عليه السلام) បានបង្កប់ព្រះសាសនាឲ្យគ្រប់បរិបូរតាមរយៈយើង(عليه السلام) ព្រះអង្គ(عليه السلام)បានធ្វើឲ្យព្រះសាសនានេះលេច

ប្រថក្សឡើង ។ ការបើកឲ្យដឹង (វ៉ាហ្គី) បានចុះមកលើយើង عليه السلام ក្នុងចំណោមយើង عليهم السلام ព្រមទាំងមគ្គុទេសក៍ដឹកនាំផង ។ យើង عليه السلام ជាគោមរបស់អល់ឡោះហ្គ្រីនោលើផែនដីដែលសាច[រស្មី] ។ យើង عليه السلام ជាអ្នកគ្រប់គ្រងក្បាលទឹកដុស បំបាត់អាការស្រែករបស់បណ្តាអ្នកស្រឡាញ់យើង عليهم السلام ជាមួយអ្នកគ្រប់គ្រងឃ្លាំងទ្រព្យរបស់រ៉ស្មីលុលឡោះហ្គ្រី صلى الله عليه وآله وسلم ដែលមិនត្រូវបដិសេធចំពោះអ្នកស្វែងរកទេ] ។

وَ شِيعَتُنَا فِي النَّاسِ أَكْرَمُ شِيعَةٍ
فَطَوَى لِعَبْدٍ زَارَنَا بَعْدَ مَوْتِنَا
وَ مُبْعِضُنَا يَوْمَ الْقِيَامَةِ يَحْسُرُ
بِحَنَّةٍ عَدْنٍ صَفْوَهَا لَا يُكَدَّرُ

وَ مِنْهَا:

حَزْبَةُ اللَّهِ مِنَ الْخَلْقِ أَبِي
أُمِّي الرَّهْرَاءُ حَمًّا وَ أَبِي
بَعْدَ جَدِّي فَأَنَا ابْنُ الْخَيْرَيْنِ
وَارِثُ الْعِلْمِ وَ مَوْلَى الثَّقَلَيْنِ

ស្ត្រីអាស្តូយើង عليهم السلام ក្នុងចំណោមមនុស្សទាំងឡាយ មានកិត្យានុភាពជាងគេក្នុងចំណោមស្ត្រីអាស្តូ ។ អ្នកណាស្តាប់យើង عليهم السلام អ្នកនោះនឹងបរាជ័យនាថ្ងៃជំនុំជម្រះ ។ ដូច្នោះចូរដំណឹងល្អពីឋានសួគ៌ដែលមិនពិព័ណ៌នាបានមានដល់បារណាដែលមកស្តីរ៉ាស្តូ (លេង, សួរសុខទុក្ខ) យើង عليهم السلام បន្ទាប់ពីយើង عليهم السلام បានទទួលទុក្ខរកម្មហើយ ។ ក្នុងចំណោមស្ត្រីអាស្តូទាំងនេះ សត្វលោកប្រសើរលើសគេគឺព្រះបិតា صلوات الله عليه والسلام ខ្ញុំ صلوات الله عليه والسلام បន្ទាប់ពីព្រះអយ្យកោ صلوات الله عليه وآله وسلم ខ្ញុំ صلوات الله عليه والسلام ។ ដូច្នោះខ្ញុំ صلوات الله عليه والسلام ជាកូនរបស់បុគ្គលពីរូប عليهم السلام ដែលប្រសើរបំផុត ។ ព្រះមាតា سلام الله عليها របស់ខ្ញុំ صلوات الله عليه والسلام គឺ អាល់-ស្យាស្តូរ៉ា سلام الله عليها ។ ព្រះបិតាខ្ញុំ صلوات الله عليه والسلام គឺអ្នកស្នងព្រះអភិញ្ញា គឺព្រះអគ្គមហាប្រមុខរបស់យ៉ូននិងមនុស្សទាំងឡាយ ។

فِرْضَةٌ قَدْ صَفِيَتْ مِنْ ذَهَبٍ
وَالِدِي تَمَسُّسٌ وَ أُمِّي قَمَرٌ
مَنْ لَهُ جَدُّ كَجَدِّي فِي الْوَرَى
حَصَّةُ اللَّهِ بِفَضْلِ وَ تُفَى
فَأَنَا الْفِضَّةُ وَ ابْنُ الدَّهَبَيْنِ
فَأَنَا الْكَوْكَبُ وَ ابْنُ الْقَمَرَيْنِ
أَوْ كَأُمِّي فِي جَمِيعِ الْمَشْرِقَيْنِ

ប្រាក់ត្រូវធ្វើឲ្យថ្លាមកពីមាស ឯរាជបុត្រ عليهم السلام របស់ខ្ញុំ صلوات الله عليه والسلام ជាមាស ។ ព្រះបិតា صلوات الله عليه والسلام ខ្ញុំ صلوات الله عليه والسلام ជាដួងអាទិត្យ ឯព្រះមាតា سلام الله عليها ខ្ញុំ صلوات الله عليه والسلام ជាដួងខែ ។ ដូច្នោះខ្ញុំ صلوات الله عليه والسلام ជាផ្កាយមួយដួងនិងជារាជបុត្ររបស់ដួងខែពីរ ។ អ្នកណាមានជីតាដូចព្រះអយ្យកោ صلوات الله عليه وآله وسلم ខ្ញុំ صلوات الله عليه والسلام នៅក្នុងចំណោមមនុស្សជាតិឬដូចព្រះមាតា صلوات الله عليه والسلام នៅឯទិសខាងកើតនិងទិសខាងលិចទាំងអស់ ។ អល់ឡោះហ្គ្រី عجل សព្វព្រះហឫទ័យព្រះអង្គ عليهم السلام នេះលើសគេ ព្រមទាំងឲ្យព្រះអង្គ عليهم السلام អស់នេះមានសទ្ធាសិបបីគ្រប់ពិសេស ។

فَأَنَا الْأَزْهَرُ وَ ابْنُ الْأَزْهَرَيْنِ
جَوْهَرٌ مِنْ فِضَّةٍ مَكْنُونَةٍ
نَحْنُ أَصْحَابُ الْعَبَا حَمْسَتُنَا
نَحْنُ جَبْرِئِيلُ لَنَا سَادِسُنَا
فَأَنَا الْجَوْهَرُ وَ ابْنُ الدُّرَّتَيْنِ
قَدْ مَلَكْنَا شَرْقَهَا وَ الْمَغْرِبَيْنِ
وَ لَنَا الْبَيْتُ وَ مَوْلَى الْحَرَمَيْنِ
غَيْرَ ذَا الرَّجْحِ الْلَعِينِ الْوَالِدَيْنِ
كُلُّ ذَا الْعَالَمِ يَرْجُو فَضْلَنَا

(تفسير نور الثقلين : جزء ٥ صفحة ١٦٦)

ដូច្នោះខ្ញុំ^{صلوات الله عليه والسلام} ជាម្ចាស់មួយក្នុងចំណោមម្ចាស់ទាំងពីរ ជាវត្តមានវត្តធ្វើអំពីប្រាក់ដែលត្រូវលាក់បាំង ។ ខ្ញុំ^{صلوات الله عليه والسلام} ជាវត្តមានវត្តមួយនិងជាវត្តរបស់ត្បូងគង់ពីរគ្រាប់ ។ យើងទាំងប្រាំអង្គ^{عليهم السلام} ជាម្ចាស់ជួយ ។ យើង^{عليهم السلام} ជាម្ចាស់ទិសខាងកើតនិងទិសខាងលិចទាំងពីរ គឺយើង^{عليهم السلام} និងយ៉ូបរ៉ាអ៊ីល^{عليه السلام} ដែលជាបុគ្គលទីប្រាំមួយរបស់យើង^{عليهم السلام} ។ ព្រះមហាគ្រឹះនិងអភិបាលភាពនៃបូជនីយដ្ឋានទាំងពីររបស់យើង^{عليهم السلام} ។ ទាំងនេះជាព្រះអភិញ្ញាដែលឆ្លុះបញ្ចាំងឲ្យឃើញនូវបុណ្យបារមីយើង^{عليهم السلام} ជ្រះស្អាតពីភាពកខ្វក់ដែលជាប់មកពីមាតាបិតាត្រូវបណ្តាសា "1" (تفسير نور الثقلين 5: 166)

أَفَرَأَيْتَ الَّذِي تَوَلَّى ﴿٣٣﴾

៣៣. អ្នកបានឃើញបុគ្គលដែលបែរចេញទេ ?

وَأَعْطَى قَلِيلًا وَأَكْدَى ﴿٣٤﴾

៣៤. ដែលបរិច្ចាគតិច ហើយឈប់[បរិច្ចាគអ្វីដែលត្រូវបរិច្ចាគ] ។

أَعِنْدَهُ عِلْمُ الْغَيْبِ فَهُوَ يَرَى ﴿٣٥﴾

៣៥. គេដឹងអទិស្យមានការណ៍ឬ ដើម្បីឲ្យគេមើលឃើញ ?

أَمْ لَمْ يُنَبَّأْ بِمَا فِي صُحُفِ مُوسَى ﴿٣٦﴾

៣៦. ឬគេមិនបានប្រាប់ឲ្យគេដឹងអ្វីដែលមាននៅក្នុងព្រះគម្ពីររបស់មូសាទេ

وَأِبْرَاهِيمَ الَّذِي وَفَّى ﴿٣٧﴾

៣៧. និង[ព្រះគម្ពីររបស់]អ៊ីបរ៉ាអ៊ីមដែលប្រតិបត្តិតាម ?

អធិប្បាយអាយ៉ាស្ត ៣៣-៣៧

ابنُ بَابُوَيْهِ، قَالَ: حَدَّثَنَا أَبِي (رَحِمَهُ اللَّهُ)، قَالَ: حَدَّثَنَا سَعْدُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ، عَنْ يَعْقُوبَ بْنِ يَزِيدَ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ أَبِي عُمَيْرٍ، عَنْ حَفْصِ بْنِ الْبَحْرِيِّ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، فِي قَوْلِ اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ: "وَأِبْرَاهِيمَ الَّذِي وَفَّى"، قَالَ: «إِنَّهُ كَانَ يَقُولُ إِذَا أَصْبَحَ وَ أَمْسَى: أَصْبَحْتُ وَ رَبِّي مُحَمَّدٌ، أَصْبَحْتُ لَا أَشْرِكُ بِاللَّهِ شَيْئًا، وَ لَا أَدْعُو مَعَ اللَّهِ إِلَهًا آخَرَ، وَ لَا أَخْجُدُ مِنْ دُونِ اللَّهِ وَلِيًّا، فَسُئِلَ بِذَلِكَ عَبْدًا شَكُورًا.»* (علل الشرائع : صفحة ٣٧ حديث ١ ، البرهان في تفسير القرآن الجزء ٥ : صفحة ٢٠٥)

អ៊ីបនូ បាបាវ៉ែហ្គ័បានថា៖ "ឪពុកខ្ញុំបានតំណាលប្រាប់ខ្ញុំតមកពី សាអ៊ុដ្គូ ប៊ិន អ៊ុប្តូលឡោះហ្គ័ ដែលបានតំណាលតមកពី យ៉ាក្តូគូប ប៊ិន យ៉ាស្ត្តូដ្គូ ដែលបានតំណាលតមកពី មូហ្គាម៉ាដ្គូ ប៊ិន អាហ្វិ អ៊ុម៉ែរ ដែលបានតំណាលតមកពី ហ្គាហ្វ្តូស្ត្តូ ប៊ិន អាល់-បាត្តូតារី ដែលបានតំណាលតមកពី អាហ្វិ

អាប់ខុលឡោះហ្ន៎ صلوات الله عليه والسلام ដែលមានវចនៈអំពីព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្ន៎ وَعَدَّ [៥៣:៣៧] អ៊ីបរ៉ូហ្វីមដែលប្រតិបត្តិ
តាម ថា៖ "ព្រះអង្គ ﷺ តែងតែមានវចនៈ ពេលព្រឹកនិងពេលល្ងាច ថា៖ "ព្រះម្ចាស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំជា
ព្រះជាទីកោតសរសើរ ។ ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំដើម្បីដំណេកដោយមិនយកអ្វីផ្សេងមកហ៊ុនហាយជាមួយ
ព្រះអង្គ ﷺ ឡើយ ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំមិនបូងស្ទូងព្រះផ្សេងពីអល់ឡោះហ្ន៎ وَعَدَّ ឡើយ ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំមិន
យកអ្នកថែរក្សាផ្សេងពីអល់ឡោះហ្ន៎ وَعَدَّ ឡើយ ។" មកពីមូលហេតុនេះឯងបានជាគេហៅព្រះអង្គ ﷺ ថា
បារកតញ្ញ ។" (علل الشرائع: 1/37)

***

في تفسير علي بن إبراهيم و قوله: "وإبراهيم الذي وقى" قال: وقى بما أمره الله به من الأمر و التهي و ذبح إنيه. قال عز من قائل:
"وَأَنْ لَيْسَ لِلْإِنْسَانِ إِلَّا مَا سَعَى". (تفسير نور الثقلين : جزء ٥ صفة ١٦٨ حديث ٨٦)

នៅក្នុងតាហ្វូសៀរបស់អុលី ប៊ិន អ៊ីបរ៉ូហ្វីម (គូមី) លោកបានថ្លែងអំពីព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្ន៎ وَعَدَّ
[៥៣:៣៧] អ៊ីបរ៉ូហ្វីមដែលប្រតិបត្តិតាម ថា៖ "ប្រតិបត្តិតាមអ្វីដែលអល់ឡោះហ្ន៎ وَعَدَّ បានបញ្ជាមកលើព្រះ
អង្គ ﷺ ពាក់ព័ន្ធនឹងរឿងនានា ពាក់ព័ន្ធនឹងបម្រាមនានា និងពាក់ព័ន្ធនឹងការធ្វើពលកម្មកូនប្រុស ﷺ
របស់ព្រះអង្គ ﷺ ។ អល់ឡោះហ្ន៎ وَعَدَّ មានព្រះបន្ទូលថា៖ [៥៣:៣៩] មនុស្សនឹងបានតែអ្វីដែលខ្លួនខំ
ដើម្បីនោះទេ ។" (تفسير نور الثقلين) វគ្គ ៥៣ ប្រាខ្លឹមស្រដៀង)

***

و عنه: عن محمد بن يحيى، عن أحمد بن محمد، عن ابن محبوب، عن محمد بن الفضيل، عن أبي الحسن (عليه السلام)، قال: «ولاية
علي (عليه السلام) مكتوبة في جميع صحف الأنبياء، و لن يبعث الله رسولا إلا نبؤة محمد (صلى الله عليه و آله) و وصية علي (عليه
السلام)». ** (الكافي : جزء ١ صفة ٣٦٣ حديث ٦ ، البرهان في تفسير القرآن الجزء ٥ : صفة : ٦٣٨)

[...] មូហ្វាម៉ាដូ ប៊ិន អាល់-ហ្វាដូល បានតំណាលតមកពី អាហ្វិ អាល់-ហ្វាសាន់ صلوات الله عليه والسلام ដែលមានវចនៈថា៖
"វិទ្យាយ៉ាសូរបស់អុលី صلوات الله عليه والسلام ត្រូវបានចារនៅក្នុងព្រះគម្ពីរទាំងអស់របស់ព្រះសាស្តាទាំងឡាយ عليهم السلام ។
អល់ឡោះហ្ន៎ وَعَدَّ មិនបានចាត់បញ្ជូនព្រះសាស្តាអង្គ ﷺ ណាមួយមក ដោយឥតមានជាប់មកផងនូវ
តំណែងសាស្តារបស់មូហ្វាម៉ាដូ صلوات الله عليه وآله وسلم និងអុលី صلوات الله عليه والسلام ជាអ្នកស្នងនោះឡើយ (ដោយឲ្យសច្ចាជាមុនសិន) ។"
(الكافي 1: 6/363)

أَلَّا تَزِرُ وَازِرَةٌ وِزْرَ أُخْرَى ﴿٣٨﴾

៣៨. អ្នកលីវែកនឹងមិនលីវែកអម្រែករបស់អ្នកដទៃទេ

وَأَنْ لَيْسَ لِلْإِنْسَانِ إِلَّا مَا سَعَى ﴿٣٩﴾

៣៩. មនុស្សនឹងបានតែអ្វីដែលខ្លួនខំប្រឹងប្រែងសាងនោះទេ (អំពើដែលខ្លួនបានសាង) ។

អធិប្បាយអាយ៉ាសូ ៣៨-៣៩

و عنه: قال: حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ زِيَادٍ بْنُ جَعْفَرِ الْهَمْدَانِيُّ، قَالَ: حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ بْنِ هَاشِمٍ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ عَبْدِ السَّلَامِ بْنِ صَالِحٍ

أَهْرَوِيٍّ، قَالَ: قُلْتُ لِأَبِي الْحَسَنِ الرِّضَا (عَلَيْهِ السَّلَامُ): مَا تَقُولُ فِي حَدِيثِ يُرْوَى عَنِ الصَّادِقِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) أَنَّهُ إِذَا حَرَجَ الْقَائِمُ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) قَتَلَ دَرَارِيَّ قَتَلَةَ الْحُسَيْنِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) بِفِعَالٍ آبَائِهِمْ؟ فَقَالَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): «هُوَ كَذَلِكَ».

[...] អាប់ខុល សាឡាម ប៊ិន ស្វ័លិះហ្គី អាល់-ហ្វារីបានថាខ្ញុំបានទូល អាហ្វិ អាល់-ហ្វាសាន់ អាល់-វីដ្យៃ ^{صلوات الله عليه والسalam} ថា: "តើព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسalam} មានទស្សនៈយ៉ាងណាអំពីហ្វាខ្ញុំស្រមូយធ្វើសេចក្តីរាយការណ៍ដោយអាល់-ស្វ័ខ្ញុំកូ ^{صلوات الله عليه والسalam} ដែលឲ្យដឹងថា កាលណាអាល់-ក្វីអ៊ឹម ^{عجل الله فرجك} ងើបឡើង កាលនោះព្រះអង្គ ^{عجل الله فرجك} នឹងសម្លាប់បណ្តា កូនចៅរបស់យាតករបស់អាល់-ហ្វិសែនី ^{صلوات الله عليه والسalam} ដោយសារទង្វើរបស់ជូនតាពួកគេ?" ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسalam} មាន រចនៈថា: "រឿងនេះដូចនេះមែន ។"

قُلْتُ: وَ قَوْلَ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ: "وَ لَا تَرِزُ وَارِزَةً وَرِزُّوا أُخْرَى" مَا مَعْنَاهُ؟ قَالَ: «صَدَقَ اللَّهُ تَعَالَى فِي جَمِيعِ أَقْوَالِهِ، وَ لَكِنْ دَرَارِيَّ قَتَلَةَ الْحُسَيْنِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) يَرْضَوْنَ بِفِعَالٍ آبَائِهِمْ وَ يَفْتَخِرُونَ بِهَا، وَ مَنْ رَضِيَ شَيْئًا كَانَ كَمَنْ أَتَاهُ، وَ لَوْ أَنَّ رَجُلًا قُتِلَ بِالْمَشْرِقِ فَرَضِيَ بِقَتْلِهِ رَجُلٌ فِي الْمَغْرِبِ لَكَانَ الرَّاضِي عِنْدَ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ شَرِيكَ الْقَاتِلِ، وَ إِنَّمَا يَفْتُلُهُمُ الْقَائِمُ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) إِذَا حَرَجَ، لِرِضَاهُمْ بِفِعَالٍ آبَائِهِمْ».

ខ្ញុំបានទូលថា: "ឯព្រះបន្ទូលរបស់អល់ឡោះហ្វិ ^{عجل} [៥៣:៣៨] អ្នកលឺអែកនឹងមិនលឺអែកអម្រែករបស់អ្នក ដទៃទេ តើមានថាអ្វី?" ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسalam} មានរចនៈថា: "អល់ឡោះហ្វិ ^{عجل} ទ្រង់សច្ចៈចំពោះព្រះបន្ទូលទាំងអស់ របស់ព្រះអង្គ ^{عجل} ។ តែពួកកូនចៅរបស់យាតករបស់អាល់-ហ្វិសែនី ^{صلوات الله عليه والسalam} ពេញចិត្តនឹងទង្វើរបស់ជូនតា ពួកគេ ។ បុគ្គលដែលពេញចិត្តនឹងរឿងនេះដូចបុគ្គលដែលបានប្រព្រឹត្តទង្វើនោះដែរ ។ ទោះបីបុរសម្នាក់ ត្រូវគេសម្លាប់នៅឯទិសខាងលិច បុរសម្នាក់ទៀតដែលនៅឯទិសខាងកើតពេញចិត្តនឹងការសម្លាប់នេះ ក៏ដោយ ពីព្រោះអ្នកណាពេញចិត្តនឹងយាតកម្មនេះ សម្រាប់អល់ឡោះហ្វិ ^{عجل} អ្នកនោះបានរួមដៃជាមួយ យាតករ ។ ដូច្នោះអាល់-ក្វីអ៊ឹម ^{عجل الله فرجك} នឹងសម្លាប់ពួកគេពេលណាព្រះអង្គ ^{عجل الله فرجك} ងើបឡើង ព្រោះពួកគេពេញ ចិត្តនឹងទង្វើរបស់ជូនតាពួកគេ ។"

قَالَ قُلْتُ لَهُ بِأَيِّ شَيْءٍ يَبْدَأُ الْقَائِمُ عَلَيْهِ السَّلَامُ مِنْكُمْ؟ إِذَا قَامَ قَالَ يَبْدَأُ بِنَبِيِّ شَيْبَةَ فَيَقْطَعُ أَيْدِيَهُمْ لِأَنَّهُمْ سُرَّاقُ بَيْتِ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ. قَالَ: قُلْتُ لَهُ: بِأَيِّ شَيْءٍ يَبْدَأُ الْقَائِمُ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) مِنْكُمْ؟ قَالَ: «يَبْدَأُ بِنَبِيِّ شَيْبَةَ، وَ يَقْطَعُ أَيْدِيَهُمْ لِأَنَّهُمْ سُرَّاقُ بَيْتِ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ».** (عيون أخبار الرضا (عليه السلام) : الجزء ١ صَفْحَة ٢٧٣ ، علل الشرائع : صَفْحَة ٢٢٩ حَدِيث ١ ، ينابيع المودة : صَفْحَة ٤٢٤ ، البرهان في تفسير القرآن الجزء ٢ : صَفْحَة : ٥٠٨)

ខ្ញុំបានសួរព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسalam} ថា: "តើអាល់-ក្វីអ៊ឹម ^{عجل الله فرجك} ដែលជាព្រះរាជវង្សព្រះអង្គ ^{عليهم السلام} នោះនឹងចាប់ផ្តើមដោយ អ្វីមុនគេ?" ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسalam} មានរចនៈថា: "ព្រះអង្គ ^{عجل الله فرجك} នឹងចាប់ផ្តើមដោយកុលសម្ព័ន្ធនៃបាស៊ុមុនគេ ។ ព្រះអង្គ ^{عجل الله فرجك} នឹងកាត់ដៃពួកគេ ព្រោះពួកគេជាចោរនៅក្នុងព្រះមហាគ្រឹះរបស់អល់ឡោះហ្វិ ^{عجل} ។"

(عيون أخبار الرضا (عليه السلام) 1 : 273 / 5، علل الشرائع: 229 / 1، ينابيع المودة: 424)

***

ابن بابويه، قَالَ: حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ مُحَمَّدٍ بْنِ الْمُثَنَّمِ الْعَجَلِيٍّ وَ أَحْمَدُ بْنُ الْحَسَنِ الْقَطَّانُ وَ مُحَمَّدُ بْنُ أَحْمَدَ السِّنَانِيُّ وَ الْحُسَيْنُ بْنُ إِبرَاهِيمَ بْنِ أَحْمَدَ بْنِ هِشَامِ الْمُكْتَبِيِّ وَ عَبْدِ اللَّهِ بْنُ مُحَمَّدِ الصَّائِعِ وَ عَلِيُّ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ الْوَرَّاقُ (رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمْ)، قَالُوا: حَدَّثَنَا أَبُو الْعَبَّاسِ أَحْمَدُ بْنُ يَحْيَى بْنُ زَكَرِيَّا الْقَطَّانُ، قَالَ: حَدَّثَنَا بَكْرُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ حَبِيبٍ، قَالَ: حَدَّثَنَا تَمِيمُ بْنُ بُهْلُولٍ، قَالَ: حَدَّثَنَا أَبُو مُعَاوِيَةَ، عَنِ الْأَعْمَشِ،

عَنْ جَعْفَرِ بْنِ مُحَمَّدٍ (عَلَيْهِمَا السَّلَامُ)، قَالَ فِيمَا وَصَفَ لَهُ مِنْ شَرَائِعِ الدِّينِ: «إِنَّ اللَّهَ لَا يُكَلِّفُ نَفْسًا إِلَّا وُسْعَهَا، وَ لَا يُكَلِّفُهَا فَوْقَ طَاقَتِهَا، وَ أَفْعَالُ الْعِبَادِ مَخْلُوقَةٌ خَلَقَ تَقْدِيرًا لَا خَلْقَ تَكْوِينٍ، وَ اللَّهُ خَالِقُ كُلِّ شَيْءٍ»

[...] អាស-ណាច្ចម៍បានតំណាលតមកពីយ៉ាក្នុងហ្វារ^{ស្ថាវត លាវត លាវត លាវត} ប៊ីន មូហាំម៉ាដ៍^{ស្ថាវត លាវត លាវត លាវត} ដែលមានវចនៈអំពីច្បាប់សាសនាដែលព្រះអង្គ^{ស្ថាវត លាវត លាវត លាវត} បានទទួលមកថា៖ "អស់ឡោះហ្ន៍^{ស្ថាវត លាវត លាវត លាវត} ដាក់បន្ទុកមកលើអ្នកណាមួយត្រឹមតែនឹងសមត្ថភាពអ្នកនោះទេ មិនដាក់បន្ទុកមកលើអ្នកនោះលើសកម្លាំងអ្នកនោះទេ ។ ទង្វើទាំងឡាយរបស់បាវគីអ៊ីដែលត្រូវបង្កើតមកដែលសមស្របទៅតាមកំណត់ មិនមានរូបសណ្ឋានទេ ។ អស់ឡោះហ្ន៍^{ស្ថាវត លាវត លាវត លាវត} ជាអ្នកបង្កើតសព្វសារពើ ។

وَ لَا نَقُولُ بِالْجَبْرِ وَ لَا بِالتَّقْوِيضِ، وَ لَا يَاخُذُ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ الْبِرِّيَّةَ بِالسَّقِيمِ، وَ لَا يُعَذِّبُ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ الْأَبْنَاءَ بِذُنُوبِ الْآبَاءِ فَإِنَّهُ قَالَ فِي مُحْكَمِ كِتَابِهِ: "وَ لَا تَزِرُ وَازِرَةٌ وِزْرَ أُخْرَى" وَ قَالَ عَزَّ وَ جَلَّ: "وَ أَنْ لَيْسَ لِلْإِنْسَانِ إِلَّا مَا سَعَى" ** (التوحيد : صَفْحَة ٥٠٦ حديث ٥ ، الخصال : صَفْحَة ٦٠٣ حديث ٩ ، البرهان في تفسير القرآن الجزء ٢ : صَفْحَة : ٥٠٨)

យើង^{ស្ថាវត លាវត លាវត លាវត} មិននិយាយដោយការបង្ខិតបង្ខំនិងដោយការផ្ទេរ (ឲ្យគេនិយាយជំនួស) ទេ ។ អស់ឡោះហ្ន៍^{ស្ថាវត លាវត លាវត លាវត} មិនច្បាមយកសត្វលោកដែលត្រូវបង្កើតមកនោះទាំងកម្រាលទេ ។ អស់ឡោះហ្ន៍^{ស្ថាវត លាវត លាវត លាវត} មិនធ្វើទណ្ឌកម្មកូនដោយសារកំហុសរបស់ឪពុកទេ ព្រោះព្រះអង្គ^{ស្ថាវត លាវត លាវត លាវត} មានព្រះបន្ទូលនៅក្នុងអាយ៉ាស៊ុប្តេដ្ឋាក្នុងព្រះគម្ពីរព្រះអង្គ^{ស្ថាវត លាវត លាវត លាវត} ថា [៥៣:៣៨] អ្នកលីវែកនឹងមិនលីវែកអម្រែករបស់អ្នកដទៃទេ ហើយអស់ឡោះហ្ន៍^{ស្ថាវត លាវត លាវត លាវត} មានព្រះបន្ទូលថា [៥៣:៣៩] មនុស្សនឹងបានតែអ្វីដែលខ្លួនខំប្រឹងប្រែងសាងនោះទេ ។"
(التوحيد : 5/506 , الخصال : 603/9)

وَأَنَّ سَعْيَهُ سَوْفَ يُرَى ﴿٥٠﴾

៤០. ការខំប្រឹងប្រែងរបស់គេនឹងត្រូវឃើញ

ثُمَّ يُجْزَاهُ الْجَزَاءَ الْأَوْفَى ﴿٥١﴾

៤១. បន្ទាប់មក អ្នកនោះនឹងត្រូវតបស្នងដោយសារការខំប្រឹងប្រែងនេះដោយការតបស្នងពេញលេញបំផុត

وَأَنَّ إِلَىٰ رَبِّكَ الْمُنْتَهَى ﴿٥٢﴾

៤២. អរសានគឺឆ្ពោះទៅរកព្រះម្ចាស់អ្នក

អធិប្បាយអាយ៉ាស៊ុប ៤០-៤២

أَحْمَدُ بْنُ مُحَمَّدٍ بْنِ خَالِدِ الْبَرْقِيِّ: عَنْ أَبِيهِ، عَنْ صَفْوَانَ بْنِ يَحْيَى، وَ مُحَمَّدِ بْنِ أَبِي عَمْرٍ، عَنْ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ الْحَجَّاجِ، عَنْ سُلَيْمَانَ بْنِ خَالِدٍ، قَالَ: قَالَ أَبُو عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): « يَا سُلَيْمَانُ، إِنَّ اللَّهَ عَزَّ وَ جَلَّ يَقُولُ: "وَ أَنْ إِلَىٰ رَبِّكَ الْمُنْتَهَى" ، فَإِذَا انْتَهَى الْكَلَامُ إِلَىٰ اللَّهِ فَأَمْسِكُوا» ** (المحاسن : صَفْحَة ٢٣٧ حديث ٢٠٦ ، البرهان في تفسير القرآن الجزء ٥ : صَفْحَة : ٢٠٦)

[...] ស៊ូរ៉ាម៉ាន ប៊ិន ខ្លឹមដូបានថា អាច អាប់ខុលឡោះហ្គា^{صلوات الله عليه والسلام} មានរចនាថា: "ស៊ូរ៉ាម៉ានអ៊ីយ អល់ឡោះហ្គា^{صلوات الله عليه والسلام} មានព្រះបន្ទូលថា [៥៣:៤២] អរសានគឺឆ្ពោះទៅរកព្រះម្ចាស់អ្នក ។ បើសន្ទនាគ្នាដល់ រឿងអល់ឡោះហ្គា^{صلوات الله عليه والسلام} (គឺសារធាតុដើមរបស់អល់ឡោះហ្គា^{صلوات الله عليه والسلام}) ចូរឈប់ភ្លាម (ឈប់ត្រង់នេះ កុំនិយាយតទៅ ទៀត) ។" (المحاسن: 206 /237)

***

و عَنْهُ، قَالَ: حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدَ بْنِ عِمْرَانَ الدَّقَاقِ (رَضِيَ اللهُ عَنْهُ)، قَالَ: حَدَّثَنَا أَبُو الْحُسَيْنِ مُحَمَّدُ بْنُ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ الْكُوفِيُّ، قَالَ: حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ سُلَيْمَانَ، عَنِ الْحُسَيْنِ الْكُوفِيِّ، قَالَ: حَدَّثَنَا عَبْدُ اللَّهِ ابْنُ مُحَمَّدِ بْنِ خَالِدٍ، عَنْ عَلِيِّ بْنِ حَسَّانَ الْوَاسِطِيِّ، عَنْ بَعْضِ أَصْحَابِنَا، عَنْ زُرَّارَةَ، قَالَ: قُلْتُ لِأَبِي جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): إِنَّ النَّاسَ قَبَلْنَا قَدْ أَكْثَرُوا فِي الصَّبْفَةِ، فَمَا تَقُولُ؟ فَقَالَ: «مَكْرُوهٌ، أَمَا مَا تَسْمَعُ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ يَقُولُ: "وَأَنَّ إِلَىٰ رَبِّكَ الْمُنْتَهَىٰ"»، [تَكَلَّمُوا فِيهَا دُونَ ذَلِكَ]». (التوحيد : صَفْحَة ٤٥٧ حَدِيث ١٨ ، البرهان في تفسير القرآن الجزء ٥ : صَفْحَة : ٢٠٦)

[...] ស៊ូរ៉ាម៉ានបានថាខ្ញុំបានទូល អាច យ៉ាក្តូហ្គារ^{صلوات الله عليه والسلام} ថា: "អ្នកមុនៗព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} បានជជែកគ្នាជា ញឹកញយអំពីព្រះគុណសម្បត្តិអល់ឡោះហ្គា^{صلوات الله عليه والسلام} តើព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} យល់ឃើញយ៉ាងណា ?" ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} មានរចនាថា: "គួរឲ្យស្អប់ខ្ពើមណាស់! លោកមិនបានឮអល់ឡោះហ្គា^{صلوات الله عليه والسلام} មានព្រះបន្ទូលទេថា [៥៣:៤២] អរសានគឺឆ្ពោះទៅរកព្រះម្ចាស់អ្នក ។ ចូរលោកនិយាយផ្សេងពីរឿងនេះ ។" (التوحيد: 18 /457)

***

عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ، قَالَ: حَدَّثَنِي أَبِي، عَنِ ابْنِ أَبِي عُمَيْرٍ، عَنْ حَمِيلٍ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، قَالَ: «إِذَا انْتَهَى الْكَلَامُ إِلَى اللَّهِ فَأَمْسِكُوا، وَ تَكَلَّمُوا فِيهَا دُونَ الْعَرْشِ، فَإِنَّ قَوْمًا تَكَلَّمُوا فِيهَا فَوْقَ الْعَرْشِ فَتَاهَتْ عُقُوبُهُمْ، حَتَّىٰ كَانَ الرَّجُلُ يُنَادِي مِنْ بَيْنِ يَدَيْهِ فَيُجِيبُ مِنْ خَلْفِهِ، وَ يُنَادَى مِنْ خَلْفِهِ، فَيُجِيبُ مِنْ بَيْنِ يَدَيْهِ»». (تفسير القمّي : جزء ١ صَفْحَة ٢٥ ، البرهان في تفسير القرآن الجزء ٥ : صَفْحَة : ٢٠٧)

អាលី ប៊ិន អ៊ីប្រាអ៊ីមបានតំណាលតមកពីឪពុកលោកដែលបានតំណាលតមកពីអ៊ីបន្ទូ អ៊ីម៉ែរដែល បានតំណាលតមកពីយ៉ាមីលដែលបានតំណាលតមកពី អាច អាប់ខុលឡោះហ្គា^{صلوات الله عليه والسلام} ដែលមានរចនា: ថា: "បើសិនជានិយាយគ្នាមកដល់អល់ឡោះហ្គា^{صلوات الله عليه والسلام} ចូរឈប់ភ្លាម ។ ចូរនិយាយតែអំពីអ្វីដែលនៅខាង ក្រោមព្រះរាជបល្ល័ង្ក ព្រោះមានជនមួយចំនួននិយាយអំពីរឿងដែលនៅខាងលើព្រះរាជបល្ល័ង្ក ពួកគេ បានបាត់បង់សតិប្រាជ្ញា ដល់ថ្នាក់ពេលគេហៅជននោះពីខាងមុខ គាត់បានឆ្លើយគេពីខាងក្រោយខ្នង ពេលគេហៅជននោះពីក្រោយខ្នង គាត់ឆ្លើយគេពីខាងមុខវិញ ។" (تفسير القمّي : 1 : 25)

وَأَنَّهُ هُوَ أَضْحَكَ وَأَبْكَى ﴿٤٣﴾

៤៣. ព្រះអង្គគឺអ្នកដែលធ្វើឲ្យសើចនិងធ្វើឲ្យយំ ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស្ត ៤៣

فِي الرَّحِمِ فَأَيُّهُمَا كَانَتْ أَكْثَرَ جَاءَتْ تُشَبِّهُهَا فَإِنْ كَانَتْ نُطْفَةُ الْمَرْأَةِ أَكْثَرَ جَاءَتْ تُشَبِّهُهُ أَحْوَالَهُ، وَإِنْ كَانَتْ نُطْفَةُ الرَّجُلِ أَكْثَرَ جَاءَتْ تُشَبِّهُهُ أَعْمَامَهُ، وَ قَالَ: بَجَوْلِ النَّطْفَةِ فِي الرَّجُلِ أَرْبَعِينَ يَوْمًا فَمَنْ أَرَادَ أَنْ يَدْعُو اللَّهَ عَزَّ وَ جَلَّ فَيَقِي تِلْكَ الْأَرْبَعِينَ قَبْلَ أَنْ يُخْلَقَ، ثُمَّ يَبْعَثُ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ مَلَكًا الْأَرْحَامَ فَيَأْخُذُهَا فَيَصْعَدُ بِهَا إِلَى اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ، فَيَقِفُ مَا شَاءَ اللَّهُ فَيَقُولُ: يَا إِلَهِي أَدَكَرَ أَمْ أَنْتَى؟ فَيُوحِي اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ مَا يَشَاءُ وَ يَكْتُبُ الْمَلَكُ. (تفسير نور الثقلين : جزء ٥ صَفْحَة ٥٥١)

យោលតាមបណ្តាញព័ត៌មានដែលឡើងទៅដល់មូហ្វាម៉ាដូ ប៊ិន អាប់ខុលឡោះហ្គ័ ប៊ិន ស្វ័រវរ្ម័ន៍ ដែលបានតំណាលតមកពីអាលី ប៊ិន អាប់ខុលឡោះហ្គ័ដែលបានតំណាលតមកពីឪពុកលោកដែលបានតំណាលតមកពីជីតាលោកដែលបានថា អាមីរុល-មុមីនីស صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "មេជីវិតពីរនៅក្នុងស្បូន ។ មេជីវិតមួយណាច្រើនជាងមួយទៀត វា (កូន) នឹងដូចមេជីវិតនោះ ។ ដូច្នេះ ប្រសិនបើមេជីវិតរបស់ស្រ្តីច្រើនជាងគេ វានឹងដូចឪពុកមា (ឬឪពុកធំ) ខាងម្តាយ ។ ប្រសិនបើមេជីវិតរបស់បុរសច្រើនជាងគេ វានឹងដូចឪពុកមា (ឬឪពុកធំ) ខាងឪពុក ។" ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "មេជីវិតទៅមកនៅក្នុងខ្លួនបុរសសែសិបថ្ងៃ ។ អ្នកណាមានបំណង[បានកូន] អ្នកនោះគប្បីបូងស្លូងអល់ឡោះហ្គ័ رحمته ក្នុងអំឡុងពេលសែសិបថ្ងៃនោះមុនព្រះអង្គ رحمته បង្កើត ។ បន្ទាប់មកអល់ឡោះហ្គ័ رحمته នឹងចាត់បញ្ជូនទេវតាស្បូនឲ្យមកយកមេជីវិតនោះឡើងទៅអល់ឡោះហ្គ័ رحمته ។ មេជីវិតនឹងឈប់មួយរយៈសិនស្រេចតែអល់ឡោះហ្គ័ رحمته មានព្រះបំណង ។ ទេវតានឹងទូលថា៖ "ព្រះ رحمته ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំអើយ ! ប្រុសឬស្រី ?" អល់ឡោះហ្គ័ رحمته នឹងបើកឲ្យដឹងស្រេចតែព្រះអង្គ رحمته មានព្រះបំណង ទេវតានឹងកត់ត្រាទុក ។" (551 : 5: 551) (تفسير نور الثقلين : جزء ٥ صَفْحَة ٥٥١)

وَأَنَّ عَلَيْهِ النَّشَاءَ الْأُخْرَى ﴿٥٧﴾

៤៧. ការបង្កើតមួយទៀតនៅលើព្រះអង្គ (ការឲ្យរស់ពីស្លាប់វិញនឹងប្រព្រឹត្តទៅតាមបំណងព្រះអង្គ)

وَأَنَّهُ هُوَ أَغْنَى وَأَقْنَى ﴿٥٨﴾

៤៨. ព្រះអង្គគឺអ្នកដែលធ្វើឲ្យមានបាននិងធ្វើឲ្យស្តាប់ ។

អធិប្បាយអាយ៉ាត ៤៧-៤៨

عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ، قَالَ: حَدَّثَنَا أَبُو الْعَبَّاسِ، قَالَ: حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ أَحْمَدَ، قَالَ: حَدَّثَنَا إِبْرَاهِيمُ بْنُ هَاشِمٍ، عَنِ النَّوْفَلِيِّ، عَنِ السَّكُونِيِّ، عَنِ جَعْفَرِ بْنِ مُحَمَّدٍ، عَنِ أَبِيهِ (عَلَيْهِمُ السَّلَامُ)، قَالَ: قَالَ أَمِيرُ الْمُؤْمِنِينَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) فِي قَوْلِ اللَّهِ تَعَالَى: "وَأَنَّهُ هُوَ أَغْنَى وَأَقْنَى"، قَالَ: «أَغْنَى كُلِّ إِنْسَانٍ بِمَعِيشَتِهِ، وَ أَرْضَاهُ بِكَسْبِ يَدِهِ». ** (تفسير القمّي : جزء ٢ صَفْحَة ٣٣٩ ، البرهان في تفسير القرآن الجزء ٥ : صَفْحَة : ٢٠٨)

អាលី ប៊ិន អីបរ៉ាហ៊ីមបានតំណាលតមកពី អាហ្វិ អាល់-អាប់បាស់ដែលបានតំណាលតមកពីមូហ្វាម៉ាដូ ប៊ិន អាល់-ម៉ាដូដែលបានតំណាលតមកពី អីបរ៉ាហ៊ីម ប៊ិន ហ្វាស្ត្រីមដែលបានតំណាលតមកពី អាល់-ណាហ្វាលីដែលបានតំណាលតមកពី យ៉ាកុបហ្វារ صلوات الله عليه والسلام ប៊ិន មូហ្វាម៉ាដូ صلوات الله عليه والسلام ដែលមានវចនៈតមកពីព្រះបុព្វបុរស صلوات الله عليه والسلام ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ដែលមានវចនៈថា អាមីរុល-មុមីនីស صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈអំពីព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្គ័ ព្រះដ៏មហាខ្ពង់ខ្ពស់ [៥៣:៤៨] ព្រះអង្គគឺអ្នកដែលធ្វើឲ្យមានបាននិងធ្វើឲ្យស្តាប់ ថា៖ "ធ្វើឲ្យមនុស្សគ្រប់

រូបមានបានដោយគ្រឿងទ្រទ្រង់ជីវិត ធ្វើឲ្យមនុស្សស្តប់ចិត្តដោយរកបាន[នូវធនធាន]ដោយដៃឯង ។"

(تفسير القمي 2: 339)

وَأَنَّهُ هُوَ رَبُّ الشَّعْرَى ﴿٤٩﴾

៤៩. ព្រះអង្គជាព្រះម្ចាស់របស់ផ្កាយព្រឹក (អាស្ត្រូ-ស្ត្រូម៉ែ) ។

អធិប្បាយអយ៉ាស៊ូ ៤៩

علي بن إبراهيم، قال: هو نجم في السماء، يسمى الشعري، كانت قريش و قوم من العرب يعبدونه، و هو نجم يطلع في آخر الليل. **

អាលី ប៊ិន ឥប្រាអ៊ីម ថា: "មានផ្កាយមួយនៅលើមេឃដែលហៅថាផ្កាយព្រឹក ។ ពួកគេរូបវិទ្យា និងសហគមន៍អាវ៉ាប់តែងតែធ្វើសក្ការៈបូជាផ្កាយនេះ ផ្កាយនេះរះឡើងនៅចុងបញ្ចប់នៃពេលយប់ ។" (تفسير القمي 2: 339)

وَأَنَّهُ أَهْلَكَ عَادًا الْأُولَى ﴿٥٠﴾

៥០. ព្រះអង្គបានប្រល័យជីវិតពួកអុដូជំនាន់មុន

وَتَمُودًا فَمَا أَبْقَى ﴿٥١﴾

៥១. និងស្មាមូដូ ព្រះអង្គមិនទុកឲ្យនៅសេសសល់មួយឡើយ

وَقَوْمَ نُوحٍ مِّن قَبْلُ إِنَّهُمْ كَانُوا هُمْ أَظْلَمَ وَأَطَى ﴿٥٢﴾

៥២. ប្រជាជាតិរបស់នុះហ្គា កាលពីមុន ។ ការពិត ពួកគេទុច្ចរិតនិងប្រទូសប្រឆាំងបំផុត ។

وَالْمُؤْتَفِكَةَ أَهْوَى ﴿٥٣﴾

៥៣. ព្រះអង្គបានរំលំចោលបណ្តាស្រុករំលំ (ស្រុករបស់លូតូ)

فَعَشَلَهَا مَاءَ غَشَى ﴿٥٤﴾

៥៤. ដូច្នោះអ្វីដែលគ្របដណ្តប់បានគ្របដណ្តប់ពួកគេ ។

អធិប្បាយអយ៉ាស៊ូ ៥០-៥៤

مُحَمَّدُ بْنُ يَعْقُوبَ: عَنْ عَلِيِّ بْنِ الْحُسَيْنِ، عَنْ عَلِيِّ بْنِ أَبِي حَمَزَةَ، عَنْ أَبِي بَصِيرٍ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، قَالَ: قُلْتُ لَهُ: قَوْلُهُ عَزَّ وَجَلَّ: «وَالْمُؤْتَفِكَةَ أَهْوَى»؟ قَالَ: «هُم أَهْلُ الْبَصْرَةِ، هِيَ الْمُؤْتَفِكَةُ».

មូហាំម៉ាដ្ឋ ប៊ិន យ៉ាកុប បានតំណាលតមកពីអុលី ដែលបានតំណាលតមកពីអុលី ប៊ិន អាល់-ហ្វៃសនី ដែលបានតំណាលតមកពីអុលី ប៊ិន អាហ្វិ ហ្វាស្វាស្វ័ ដែលបានតំណាលតមកពីអាហ្វិ បាស្វៀរ ដែលបានតំណាលតមកពីអាហ្វិ អាប់ខុលឡោះហ្វិ ^{صلوات الله عليه والسلام} ថា: "ព្រះបន្ទូលរបស់ព្រះដ៏មានព្រះមហិទ្ធិបូជិ ព្រះដ៏មហារុងរឿង [៥៣:៥៣] ព្រះអង្គបានរំលំចោលបណ្តាស្រុករំលំ [មានន័យថាអ្វី]?" ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា: "នេះគឺប្រជាពលរដ្ឋស្រុក អាល់-បាស្វ័រ៉េ: តួ ។ ស្រុកនេះគឺស្រុករំលំ ។"

[قُلْتُ]: «وَالْمُؤْتَفِكَاتِ اتَّهَمُهُمْ رُسُلُهُمْ بِالْبَيِّنَاتِ؟» قَالَ: «أَوْلَيْكَ قَوْمٌ لُوطٍ، اتَّهَمَكَ عَلَيْهِمْ، أَي انْقَلَبَتْ عَلَيْهِمْ».** (الكافي : جُزْء ٨ صَفْحَة ١٨ حَدِيث ٢٠٢ ، البرهان في تفسير القرآن الجزء ٥ : صَفْحَة : ٢٠٨)

ខ្ញុំបានទូលថា: "[៥:៧០] ស្រុករំលំ? ព្រះសាស្តាទាំងឡាយរបស់ពួកគេបានមករកពួកគេជាមួយ ភ័ស្តុតាងជាក់ច្បាស់ (មានន័យថាអ្វី)?" ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា: "ពួកគេជាប្រជាពលរដ្ឋរបស់លូត ៧ ^{الكافي 9:70 (202 / 18 : 8)} ។ ស្រុកពួកគេត្រូវផ្តាច់ ពីលើចុះក្រោម ពោលគឺលើពួកគេ ។"

***

عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ : قَوْلُهُ تَعَالَى: «وَالْمُؤْتَفِكَةَ أَهْوَى»، قَالَ: الْمُؤْتَفِكَةُ: الْبَصْرَةُ، وَالدَّلِيلُ عَلَى ذَلِكَ قَوْلُ أَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) : «يَا أَهْلَ الْبَصْرَةَ، يَا أَهْلَ الْمُؤْتَفِكَةِ، يَا جُنْدَ الْمَرْأَةِ، وَ اتَّبَاعَ الْبَهِيمَةِ، رِعَا فَأَجْبَسْتُمْ، وَ عُقِرَ فَا نَهَزْتُمْ، مَاؤُكُمْ زُعَاقٌ، وَ أَدْيَانُكُمْ رِقَاقٌ، وَ فِيكُمْ حَتْمُ التَّفَاقِ، وَ لَعْنَتُمْ عَلَى لِسَانِ سَبْعِينَ نَبِيًّا،

អុលី ប៊ិន អ៊ុបរ៉េហ្វឹម បានតំណាលអំពីព្រះបន្ទូលអាល់ឡោះហ្វិតាអុឡា [៥៣:៥៣] ព្រះអង្គបានរំលំ ចោលបណ្តាស្រុករំលំ ថា: "ស្រុករំលំគឺស្រុកអាល់-បាស្វ័រ៉េ: តួ ។ ភ័ស្តុតាងគឺសំដីរបស់អាមីរុល-មុមីនីន គឺ: "ប្រជាពលរដ្ឋអាល់-បាស្វ័រ៉េ: តួអីយ! ប្រជាពលរដ្ឋ [៥៣:៥៣] បណ្តាស្រុករំលំ អីយ! ទ័ពនារី អីយ! បណ្តាអ្នកតាមសត្វធាតុអីយ! អស់លោកបានសង្ឃឹមនិងបានទទួលចម្លើយហើយ បន្ទាប់មកអស់ លោកបានក្បត់ ដូច្នេះហើយបានជាអស់លោកត្រូវបរាជ័យ! ទឹករបស់អស់លោកប្រែ (មិនអាចផឹកបាន) សាសនារបស់អស់លោកជាសាសនារបស់ទាស: ទាស ត្រាពុតត្បុតនៅលើអស់លោក ព្រះសាស្តា ចិតសិបអង្គ ^{عليه السلام} បានដាក់បណ្តាសាអស់លោក ។

إِنَّ رَسُولَ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) أَحْبَبَنِي أَنَّ جِبْرِئِيلَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) أَحْبَبَهُ أَنَّهُ طَوَى لَهُ الْأَرْضَ، فَرَأَى الْبَصْرَةَ أَقْرَبَ الْأَرْضِينَ مِنَ الْمَاءِ، وَ أَبْعَدَهَا مِنَ السَّمَاءِ، وَ فِيهَا تِسْعَةُ أَعْشَارِ الشَّرِّ وَ الدَّاءِ الْعُضَالُ، الْمُقِيمُ فِيهَا بِذَنْبٍ، وَ الْخَارِجُ مِنْهَا [مُتَدَارِكٌ] بِرَحْمَةِ [مِنْ رَبِّهِ]، وَ قَدْ اتَّهَمَكَتْ بِأَهْلِهَا مَرَّتَيْنِ، وَ عَلَى اللَّهِ [تَمَامٌ] الْكَلِئَةُ، وَ تَمَامُ الْكَلِئَةِ فِي الرَّجْعَةِ».** (-تفسير القمّي : جُزْء ٢ صَفْحَة ٣٣٩ ، البرهان في تفسير القرآن الجزء ٥ : صَفْحَة : ٢٠٩)

រិស៊ូលុលឡោះហ្វិ ^{صلوات الله عليه والسلام} បានប្រាប់ខ្ញុំ ^{صلوات الله عليه والسلام} ថាយ៉ូបរ៉េអ៊ុល ^{عليه السلام} បានប្រាប់ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} ថាផែនដីត្រូវមូរឲ្យព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} ។ ដូច្នេះព្រះអង្គ ^{عليه السلام} (យ៉ូបរ៉េអ៊ុល ^{عليه السلام}) បានឃើញស្រុកអាល់-បាស្វ័រ៉េ: តួនៅជិតបំផុតផែនដីមាន ទឹក ឆ្ងាយបំផុតពីមេឃ នៅក្នុងស្រុកនោះមានសភាវៈអាក្រក់និងជម្ងឺរ៉ាំរ៉ៃប្រាំបួនភាគដប់ ។ ពួកអ្នកស្រុក នេះលង់ខ្លួននៅក្នុងបាបកម្ម ។ បណ្តាអ្នកក្រៅស្រុកនេះត្រូវកែតម្រង់ដោយព្រះប្រោសប្រណីដែលមកពី ព្រះម្ចាស់ ^{رحم} ពួកគេ ។ ស្រុកនេះត្រូវរំលំពីរដងជាមួយពួកអ្នកស្រុកវា អាល់ឡោះហ្វិ ^{عليه السلام} នឹងបង្កប់ដោយ

លើកទីបី ។ ការរំលំលើកទីបីនឹងប្រព្រឹត្តទៅនានិវត្តកាល (អាស-រ៉ុច្កុស្តុ 1) (339 :2) ។

فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكَ تَتَمَارَى ﴿٥٥﴾

៥៥. តើព្រះឧបការគុណមួយណាដែលព្រះម្ចាស់អ្នកដែលអ្នកជំទាស់ ?

អធិប្បាយអាយ៉ាស្ត ៥៥

[...] وَ الشُّكُّ عَلَىٰ أَرْبَعٍ شُعَبٍ: عَلَى الْمَرْيَةِ وَ الْهُوَى وَ التَّرَدُّدِ وَ الْإِسْتِسْلَامِ، وَ هُوَ قَوْلُ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ: ”فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكَ تَتَمَارَى“.

អាយីរុល-មុមីនីស ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "មន្ទិលសង្ស័យមានបួនសាខាគឺ៖ ការឈ្លោះគ្នា តណ្ហា ការស្លាក់ស្ទើរចិត្ត ការចុះចាញ់ (ការបោះបង់) ។ នេះគឺព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្ន៎ ^{رحل} [៥៣:៥៥] តើព្រះឧបការគុណមួយណាដែលព្រះម្ចាស់អ្នកដែលអ្នកជំទាស់ ?"

فَمَنْ هَالَهُ مَا بَيْنَ يَدَيْهِ نَكَصَ عَلَىٰ عَقَبَيْهِ وَ مَنْ اِغْتَرَىٰ فِي الدِّينِ تَرَدَّدَ فِي الرَّيْبِ وَ سَبَقَهُ الْأَوْلُونَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ وَ أَدْرَكَهُ الْآخِرُونَ وَ وَطِئَتْهُ سَنَابِكُ الشَّيْطَانِ.

បុគ្គលដែលស្លន់ដោយសារអ្វីមួយនៅពីមុខខ្លួននោះនឹងបែរក្រោយ ។ បុគ្គលដែលប្រកែកក្នុងរឿងសាសនាច្រើនតែមិនប្រាកដក្នុងចិត្ត ។ បណ្តាអ្នកមានសទ្ធាជ្រះថ្លាមុនៗគេនឹងដើរទៅមុខបុគ្គលនោះ ឯបណ្តាជនក្រោយៗគេនឹងមកទាន់បុគ្គលនេះ ហើយបុគ្គលរូបនេះនឹងត្រូវស្តែក្តួន ^{لله} ដើរជាន់ ។

وَ مَنْ اسْتَسْلَمَ لَهْلَكَةِ الدُّنْيَا وَ الْآخِرَةِ هَلَكَ فِيمَا بَيْنَهُمَا، وَ مَنْ نَجَا مِنْ ذَلِكَ فَمِنْ فَضْلِ الْيَقِينِ، وَ لَمْ يَخْلُقِ اللَّهُ خَلْقًا أَقَلَّ مِنَ الْيَقِينِ. (كِتَابُ سُلايْمِ بْنِ قَيْسِ الْهَلَالِيِّ : جُزْء ٢ صَفْحَة ٩٥)

បុគ្គលណាចុះចាញ់ (បោះបង់) ដោយសារតែនឿយហាក់ខ្លាំងអំពីលោកនេះនិងលោកមុខ បុគ្គលនោះនឹងវិនាសនៅក្នុងអ្វីដែលនៅរវាងពួកគេ ។ រីឯបុគ្គលដែលបានសម្រេចផុតទុក្ខភ័យក្នុងរឿងនេះគឺបុគ្គលដែលមានការជឿជាក់ក្នុងចិត្ត ។ អស់ឡោះហ្ន៎ ^{رحل} មិនបានបង្កើតអ្វីដែលខ្សោយជាងការជឿជាក់ក្នុងទេ ។" (كِتَابُ سُلايْمِ بْنِ قَيْسِ الْهَلَالِيِّ : 2 : 95)

***

مُحَمَّدُ بْنُ الْعَبَّاسِ، قَالَ: حَدَّثَنَا جَعْفَرُ بْنُ مُحَمَّدِ بْنِ مَالِكٍ، عَنِ الْحَسَنِ بْنِ عَلِيٍّ بْنِ مَرْوَانَ، عَنْ سَعِيدِ بْنِ عَثْمَانَ، عَنْ دَاوُدَ الرَّقِيِّ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، قَالَ: « وَ قَوْلُهُ تَعَالَى: ”فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكذِّبَانِ“، أَيُّ بَأْيٍ، نِعْمَتِي تُكذِّبَانِ مُحَمَّدٍ أَمْ بَعْلِي؟ فَبِهِمَا أَنْعَمْتُ عَلَى الْعِبَادِ».** (تأويل الآيات ٦٣٣/٢:٢، البرهان في تفسير القرآن الجزء ٥: صَفْحَة : ٢٣١)

[...] ដូរុដូ អាស-រ៉ុច្កុស្តុបានតំណាលតមកពីអាថ្នី អាប់ខុលឡោះហ្ន៎ ^{صلوات الله عليه والسلام} ដែលមានវចនៈថា៖ "ព្រះបន្ទូលរបស់ព្រះដ៏មហាឧត្តុង្គឧត្តម [៥៥:១៣] តើឧបការគុណមួយណាដែលព្រះម្ចាស់ពួកអ្នកដែលពួកអ្នកទាំងពីរបដិសេធ ? មានន័យថា ព្រះឧបការគុណមួយណាដែលអស់លោកបដិសេធ មូហ្ន៎ម៉ាដូ ^{صلوات الله عليه والسلام} ឬ

تأويل الآيات 2: 2 (6/633) "1" ទាំងពីរជាឧបការគុណមកលើបារទាំងឡាយ ។ ？ ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام អាស្ថា صلوات الله عليه والسلام ?

هَذَا نَذِيرٌ مِّنَ النَّذْرِ الْأُولَىٰ ﴿٥٦﴾

៥៦. [សាស្ត្រាប]នេះជាអ្នកដាស់តឿនមួយរូបក្នុងចំណោមអ្នកដាស់តឿនមុនៗ ។

أَزَيْتِ الْأَرْزِفَةَ ﴿٥٧﴾

៥៧. ព្រឹត្តិការណ៍ដែលជិតកើតមានឡើងខិតចូលមកជិតហើយ ។

لَيْسَ لَهَا مِن دُونِ اللَّهِ كَاشِفَةٌ ﴿٥٨﴾

៥៨. ពុំមានអ្នកណាក្រៅពីអស់ឡោះហ្ន៎អាចយកវាចេញបានឡើយ ។

أَفَمِن هَذَا الْحَدِيثِ تَعْجَبُونَ ﴿٥٩﴾

៥៩. ពួកអ្នកភ្ញាក់ផ្អើលអំពីពាក្យពេជន៍នេះ (ឱក្ការគួរអានទាំងនេះ) ឬ ?

وَتَضْحَكُونَ وَلَا تَبْكُونَ ﴿٦٠﴾

៦០. ពួកអ្នកសើច[ឲ្យ] មិនយំទេ (ពួកអ្នកមិនពិចារណាទេ)

وَأَنْتُمْ سَلْمِدُونَ ﴿٦١﴾

៦១. ពួកអ្នកសប្បាយ ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស់ ៥៦-៦១

قَالَ: حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ الْحُسَيْنِ، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ عَلِيٍّ، عَنْ عَلِيِّ بْنِ سَبَاطٍ، عَنْ عَلِيِّ بْنِ مَعْمَرٍ، عَنْ أَبِيهِ، قَالَ: سَأَلْتُ أَبَا عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) عَنْ قَوْلِ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ: "هَذَا نَذِيرٌ مِّنَ النَّذْرِ الْأُولَىٰ"، قَالَ: «إِنَّ اللَّهَ تَعَالَى لَمَّا دَرَأَ الْخَلْقَ إِلَى الدَّرِّ الْأَوَّلِ، فَأَقَامَهُمْ صُفُوفًا، وَ بَعَثَ اللَّهُ مُحَمَّدًا (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ)، فَأَمَنَ بِهِ قَوْمٌ، وَ أَنْكَرَهُ قَوْمٌ، فَقَالَ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ: "هَذَا نَذِيرٌ مِّنَ النَّذْرِ الْأُولَىٰ"، يَعْنِي بِهِ مُحَمَّدًا (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ)، حَيْثُ دَعَاهُمْ إِلَى اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ فِي الدَّرِّ الْأَوَّلِ».** (تفسير القمِّي : جُزء ٢ صَفْحَة ٣٤٠ ، البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٥ صَفْحَة : ٢١٠)

[...] អាស្ថា បឺន មាតុម៉ារបានតំណាលតមកពីឪពុកលោកដែលបានថា៖ "ខ្ញុំបានសួរអាប៊ូ អាប៊ុលឌុលឡោះហ្ន៎ صلوات الله عليه والسلام អំពីព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្ន៎ عز وجل [៥៣:៥៦] នេះជាអ្នកដាស់តឿនមួយរូបក្នុង ចំណោមអ្នកដាស់តឿនមុនៗ ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "កាលអស់ឡោះហ្ន៎ عز وجل បានបង្កើតសត្វលោក មកជាច្បុនភាគ (ចំណែកកម្ទេចយ៉ាងតូចៗ) ដំបូង ។ ព្រះអង្គ عز وجل ឲ្យច្បុនភាគទាំងនោះតម្រង់ជួរ ហើយ ព្រះអង្គ عز وجل ចាត់បញ្ជូនមហ្ន៎ម៉ាដូ صلوات الله عليه وآله وسلم មក ។ មួយក្រុមជឿព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله وسلم ឯមួយក្រុមទៀតបដិសេធព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله وسلم ។ ដូច្នេះឯងបានជាអស់ឡោះហ្ន៎ عز وجل មានព្រះបន្ទូលថា៖ [៥៣:៥៦] នេះជាអ្នកដាស់តឿនមួយរូបក្នុង

ចំណោមអ្នកដាស់តឿនមុនៗ មានន័យថាមូហាំម៉ាដ្ឋ صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم កាលព្រះអង្គ صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم បានហៅពួកគេឲ្យមករក អល់ឡោះហ្គ័ عجل កាលនៅជាចុណ្ណភាគដំបូងបង្អស់ឡើយនោះ ។" (2: 340) (تفسیر القمی)

***

الشَّيْخُ فِي (مَجَالِسِهِ)، قَالَ: أَخْبَرَنَا الْحُسَيْنُ بْنُ إِبْرَاهِيمَ الْقُرَظِيُّ قَالَ: حَدَّثَنَا أَبُو عَبْدِ اللَّهِ مُحَمَّدُ ابْنُ وَهْبَانَ، قَالَ: حَدَّثَنَا أَبُو الْقَاسِمِ عَلِيُّ بْنُ حُبَيْشٍ، قَالَ: حَدَّثَنَا أَبُو الْفَضْلِ الْعَبَّاسُ بْنُ مُحَمَّدٍ بْنِ الْحُسَيْنِ، قَالَ: حَدَّثَنَا أَبِي، قَالَ: حَدَّثَنَا صَفْوَانُ بْنُ يَحْيَى، عَنِ الْحُسَيْنِ بْنِ أَبِي عُنْدَرٍ عَنِ الْمُفَضَّلِ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، قَالَ: «مَا بَعَثَ اللَّهُ نَبِيًّا أَكْرَمَ مِنْ مُحَمَّدٍ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ) وَ لَا خَلَقَ قَبْلَهُ أَحَدًا، وَ لَا أَنْدَرَ اللَّهُ خَلْفَهُ بِأَحَدٍ مِنْ خَلْقِهِ قَبْلَ مُحَمَّدٍ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ)، فَذَلِكَ قَوْلُهُ تَعَالَى: "هَذَا نَذِيرٌ مِنَ النَّذْرِ الْأُولَى"، وَ قَالَ: "إِنَّمَا أَنْتَ مُنذِرٌ وَ لِكُلِّ قَوْمٍ هَادٍ" فَلَمْ يَكُنْ قَبْلَهُ مُطَاعٌ فِي الْخَلْقِ، وَ لَا يَكُونُ بَعْدَهُ إِلَى أَنْ تَقُومَ السَّاعَةُ، فِي كُلِّ قَرْنٍ إِلَى أَنْ يَرْتِ اللَّهُ الْأَرْضَ وَ مَنْ عَلَيْهَا». * (الأمالی : جزء ٢ صَفْحَة ٢٨٢ ، البرهان في تفسیر القرآن الجزء ٥ : صَفْحَة : ٢١٠)

[...] អាល់-ហ្គ័ស្តែន ប៊ិន អាហ្វិ គ្មានដូរបានតំណាលតមកពីអាល់-មូហ្គាដ្ឋដ្ឋដែលបានតំណាលតមកពី អាហ្វិ អាប់ខុលឡោះហ្គ័ صلوات اللہ علیہ والسلام ដែលមានវចនៈថា៖ "អល់ឡោះហ្គ័ عجل មិនបានចាត់បញ្ជូនព្រះសាស្តាអង្គណា មកដែលមានកិត្យានុភាពជាមូហាំម៉ាដ្ឋ صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم ទេ ព្រះអង្គ عجل មិនបានបង្កើតអ្នកណាមួយមុនព្រះអង្គ صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم ទេ [ដែលមានកិត្យានុភាពជាង] អល់ឡោះហ្គ័ عجل មិនបានដាស់តឿនសត្វលោករបស់ព្រះអង្គ عجل ដោយអ្នក ណាមួយ[ដែលមានកិត្យានុភាពជាង]មុនមូហាំម៉ាដ្ឋ صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم ឡើយ ។ ដូច្នេះនេះគឺព្រះបន្ទូលរបស់ព្រះដ៏ មហាខ្ពង់ខ្ពស់ [៥៣:៥៦] នេះជាអ្នកដាស់តឿនមួយរូបក្នុងចំណោមអ្នកដាស់តឿនមុនៗ ហើយព្រះអង្គ عجل មានព្រះបន្ទូលថា៖ [១៣:៧] អ្នកគ្រាន់តែជាអ្នកព្រមានប៉ុណ្ណោះ ប្រជាពិស្ត្រនីមួយៗមានអ្នកដឹកនាំ ម្នាក់ ។ ដូច្នេះមិនមានអ្នកណាមួយគោរពតាមទេ ក្នុងចំណោមសត្វលោក មុនព្រះអង្គ صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم នោះ នឹងមិន មានអ្នកណាមួយគោរពតាមទេក្រោយពីព្រះអង្គ صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم រហូតដល់ពេល "វេលា" មកដល់ នៅក្នុងជំនាន់ នីមួយៗ លុះអល់ឡោះហ្គ័ عجل យកផែនដីនិងមនុស្សដែលនៅលើផែនដីនោះត្រឡប់វិញ ។" (2: 282) (الأمالی)

فَأَسْجُدُوا لِلَّهِ وَعَبُدُوهُ ﴿٢٦﴾

៦២. ដូច្នេះចូរពួកអ្នកក្រាបប្រណិប័តន៍អល់ឡោះហ្គ័និងធ្វើសក្ការៈ[ព្រះអង្គ] ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស្ត ៦២

جَمَاعَةٌ عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدٍ بْنِ عَيْسَى عَنِ الْحُسَيْنِ بْنِ سَعِيدٍ عَنِ النَّضْرِ بْنِ سُؤَيْدٍ عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ سِنَانٍ عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عليه السلام) قَالَ إِذَا قَرَأْتَ شَيْئًا مِنَ الْعَزَائِمِ الَّتِي يُسْجَدُ فِيهَا فَلَا تُكَبِّرُ قَبْلَ سُجُودِكَ وَ لَكِنْ تُكَبِّرُ حِينَ تَرْفَعُ رَأْسَكَ وَ الْعَزَائِمُ أَرْبَعُ حَمِ السَّجْدَةِ وَ تَنْزِيلٌ وَ النَّجْمُ وَ أَقْرَأُ بِاسْمِ رَبِّكَ .

គេបានតំណាលតមកពីអាយ៉ាស្ត ប៊ិន មូហ្គាដ្ឋ ប៊ិន អ៊ីសា តមកពី អាល់-ហ្គ័ស្តែន ប៊ិន សាអ៊ីដ្ឋ ត មកពីអាល់-ណាដ្ឋាវ ប៊ិន ស៊ីណាន តមកពីអាហ្វិ អាប់ខុលឡោះហ្គ័ ដែលបានមានវចនៈថា៖ "កាលណាអស់លោកសូត្រអាយ៉ាស្តប្តេជ្ញា (العزائم) ដែលមានការក្រាប ប្រណិប័តន៍ (គឺមានស៊ូយ្លដ្ឋ) នៅក្នុង[អាយ៉ាស្ត]នោះ ចូរកុំសូត្រតាក់បៀរមុនក្រាបប្រណិប័តន៍ (គឺមុន ស៊ូយ្លដ្ឋ) តែចូរសូត្រតាក់បៀរពេលងើបឡើងវិញ ។ អាយ៉ាស្តប្តេជ្ញានោះមានបួនគឺ៖ ហ្គា មីម សាម្ត្តដាស្ត

(គឺសូរ៉េត្ត ៣២:១៥), តាន់ស៊ីល (គឺសូរ៉េត្ត ៤១:៣៨), អាន់-ណាច្ចម (គឺសូរ៉េត្ត ៥៣:៦២), អ៊ីក្វរ៉ុក្ក ប៊ី
អ៊ីសម៉ា រ៉បប៊ីកា (គឺសូរ៉េត្ត ៩៦:១៩) 1" (الكافي 3: 1/317)

ពាក្យរាយ

- អំពីមេដឹកនាំ [៥៣:៤៤-៤៦] 40
- បុណ្យបារមីរបស់មូហាំម៉ាដ្ឋ صلوات الله عليه وآله وسلم [៥៣:១៩-៣២] ។ 31
- អល់ឡោះហ្វ៊ី عز وجل ជ្រើសរើសអាលី صلوات الله عليه وآله وسلم ជាអ្នកស្នងព្រះសាស្តា صلوات الله عليه وآله وسلم [៥៣:៧-១៨] ។ 15
- វិស្វលុលឡោះហ្វ៊ី عز وجل ឃើញអល់ឡោះហ្វ៊ី عز وجل ៧ ដង [៥៣:៧-១៨] ។ 18
- កុំគិតថាខ្លួនបរិសុទ្ធ [៥៣:១៩-៣២] ។ 30
- ដើម ស៊ីដ្វរ៉ោះត្តី មុនតាហ្វា (سِدْرَةُ الْمُنْتَهَى) [៥៣:៧-១៨] ។ 21
- ការរំលំលើកទីបីនឹងប្រព្រឹត្តទៅនានិវត្តកាល (អាល់-រីច្ច័អ្វាស្ត الْاَرْجَعَةَ) ។ 42
- បាបស្រាល [៥៣:១៩-៣២] ។ 29
- បាបធំ [៥៣:១៩-៣២] ។ 25
- មុខងាររបស់អ៊ីម៉ា عليهم السلام នៅក្នុងឋានសួគ៌ [៥៣:១៩-៣២] 25
- ផ្កាយចុះមករកអាលី صلوات الله عليه وآله وسلم [៥៣:១-៤] ។ 6
- ពាក្យពេជ្រនឹមកពីអល់ឡោះហ្វ៊ី عز وجل [៥៣:១-៤] ។ 5
- ព្រះសញ្ញារបស់អល់ឡោះហ្វ៊ី عز وجل [៥៣:៧-១៨] ។ 20
- ស្រុកអាល់-បាស្វរ៉ោះត្តីគឺស្រុករំលំ ។ 42
- ស៊ីដ្វរ៉ោះត្តី-មុនតាហ្វា (سدره المنتهى ដើមពុទ្រា) [៥៣:៧-១៨] 11
- ស្ស៊ុច [៥៣:១-៤] ។ 4
- ទឹកមនុស្សប្រុសនិងទឹកមនុស្សស្រី [៥៣:៤៤-៤៦] 39
- អាល់-ឡាត់ និង អាល់-អ៊ីស្វា [៥៣:១៩-៣២] ។ 23
- អាប់បាស់ បឺន អាប់ខ្លុល មុត្តត្ថិលិប عليه السلام ចង់ឲ្យផ្កាយចុះមកក្នុងផ្ទះខ្លួន [៥៣:១-៤] ។ 8
- អាល់-ក្លីអ៊ីម عجل الله فرجه ដើមឡើងវិញ [៥៣:៣៨-៣៩] ។ 36
- អាលី صلوات الله عليه وآله وسلم នៅឯមិច្ច័ជាមួយព្រះសាស្តា صلوات الله عليه وآله وسلم [៥៣:៧-១៨] ។ 19